

ПОЛИТИКИН

1.50
ДИНАР

ГОДИНА
XXXI
БРОЈ
977
18. IX 1970.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

ПОПУСТ КОД „ДИКАНА“ — Димитрије Радићевић — „ДИКАН“, обућар из Београда прати са великим интересовањем авантуре свога имењака у „Забавнику“. Иначе, он има сасвим друге бриге: како да прода што више ципела. Зато је објавио велику распродају која је, изгледа, успела.

ШАМПИОНКЕ ФУДБАЛА. — „Женски“ Фудбал најзад је изборио равноправност. Доказ: финалној утакмици за светски куп, која је недавно играна у Торину између Италијанки и Данкиња, присуствовало је 45.000 посматрача мада је у продају било пуштено само 26.000 улазница. Они без улазница силом су продрли на стадион. Победиле су Данкиње са 2:0. За нешто раније одиграни меч за Куп Европе у женском фудбалу такође су се бориле ове две екипе, само што су тада победиле Италијанке (на снимку) са 3:0.

Ripley

Веровалти или не!

ЏОРџ ГРИН

(1817-1880)
ИЗ СИДЕР РЕПИДСА
(САД)
БИО ЈЕ
АДВОКАТ,
ГЕОЛОГ,
УЧИТЕЉ,
ИЗДАВАЧ
НОВИНА,
СУДИЈА
ВРХОВНОГ
СУДА,
ХОТЕЛИЈЕР,
БРОДО-
ГРАДИТЕЉ,
ПРЕДСЕДНИК
6 БАНКА
10 ЖЕЛЕ-
ЗНИЧКИХ
КОМПАНИЈА
И 3
КОЛЕЏА

21 палма

РАСТЕ ИЗ ИСТОГ
КОРЕНА
У КАИРАРИЈУ
(БРАЗИЛ)

**ПРВА
РАТНА
ЗАСТАВА**

МАНИПУЛУС,
ПРВО ПОЗНАТО
РАТНО ЗНАМЕЊЕ
КОЈЕ СУ НОСИЛЕ
ОДРЕБЕНЕ
ЈЕДИНИЦЕ РИМСКЕ
ВОЈСКЕ,
САСТОЈАЛО СЕ
ОД РУКОВЕТИ
СЕНА
НА МОТКИ

**НАЈСТАРИЈА
ЗГРАДА У КАНАДИ**

ДАНАШЊИ МУЗЕЈ У СИЛЕРИЈУ,
У БЛИЗИНИ КВИБЕКА,
САГРАЂЕНА ЈЕ 1637. ГОДИНЕ

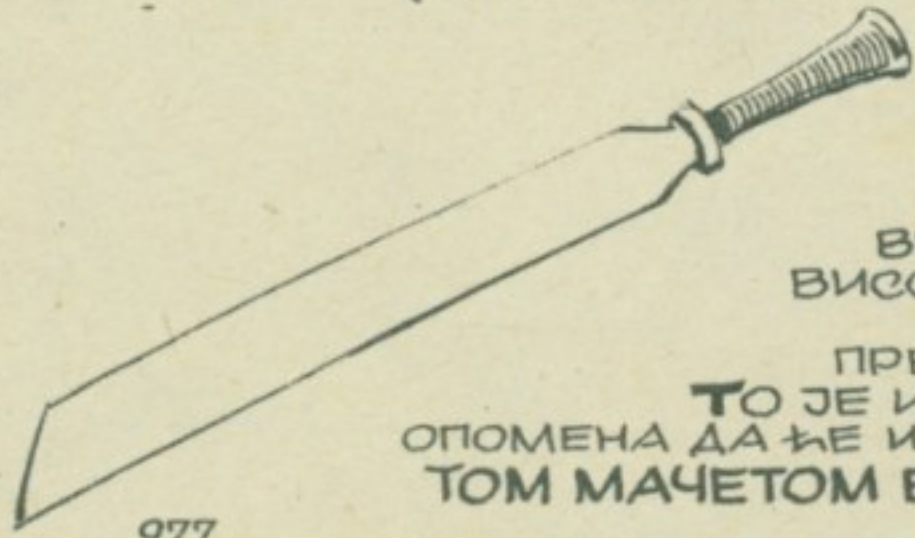
САВЛАДАО ЛАВА ГОЛИМ РУКАМА

КРОНЈЕ ВИЛМОНТ,

ЧИЈА ЈЕ ПУШКА ЗАТАЈИЛА ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНОГ ЛОВА
У БЕСУЈАНИ (АФРИКА),
ЗАДОБИО ЈЕ 23 РАНЕ ПРЕ НО ШТО ЈЕ УСПЕО ДА
САВЛАДА ОГРОМНОГ ЛАВА
ЗАБИВШИ МУ ДУБОКО У ЖДРЕЛО СВОЈУ ПЕСНИЦУ
(2. НОВЕМБАР 1947)

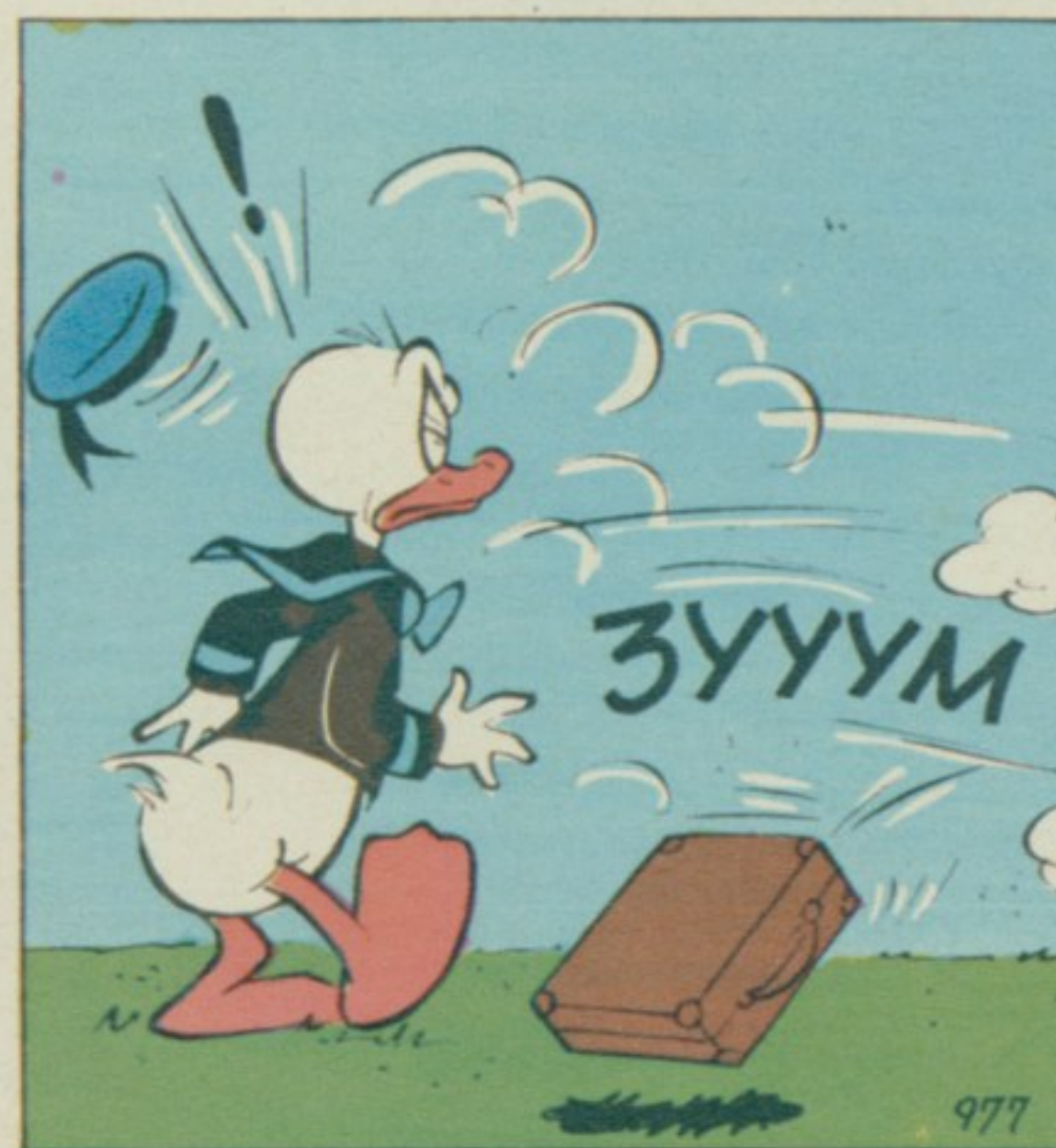
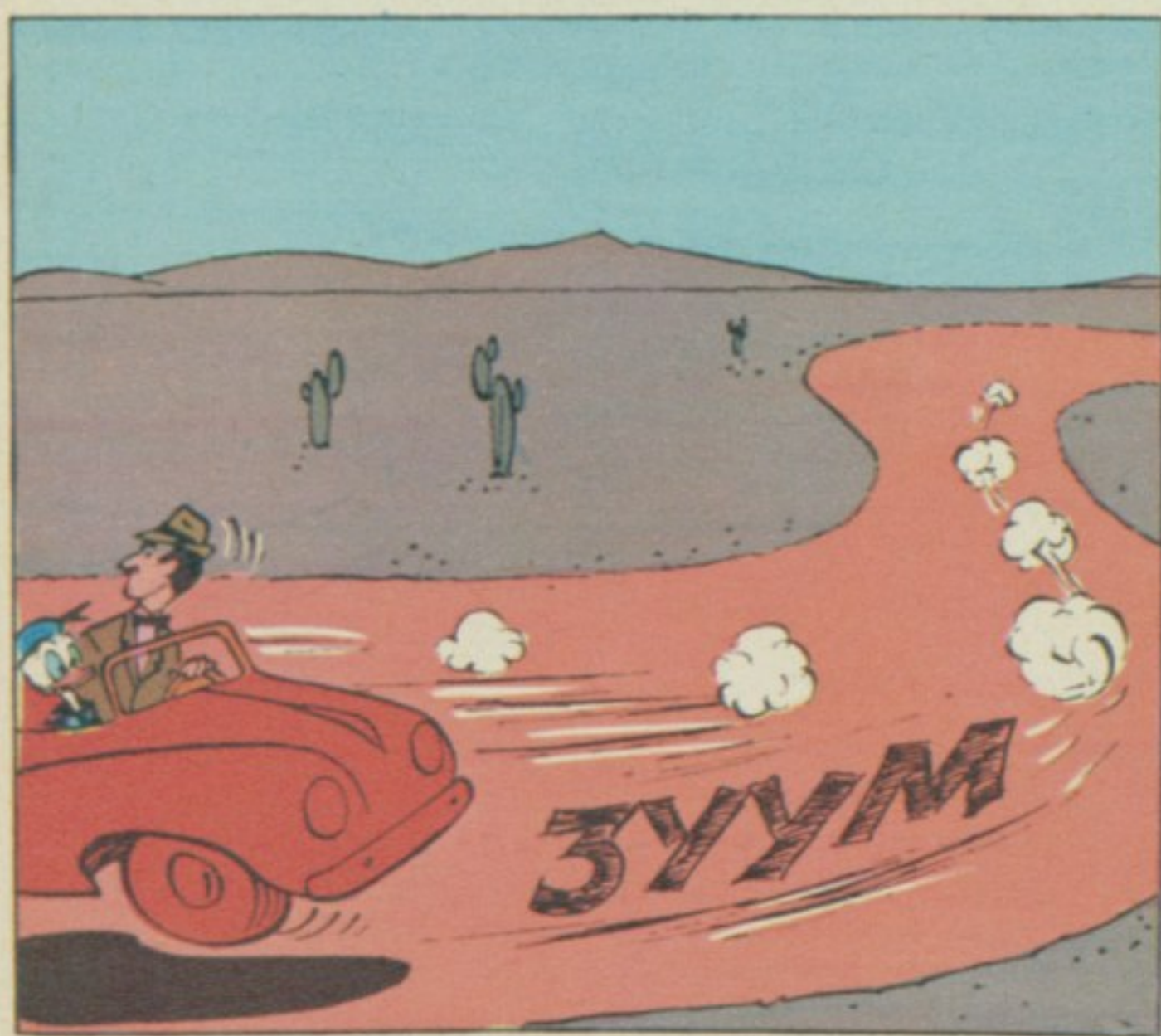
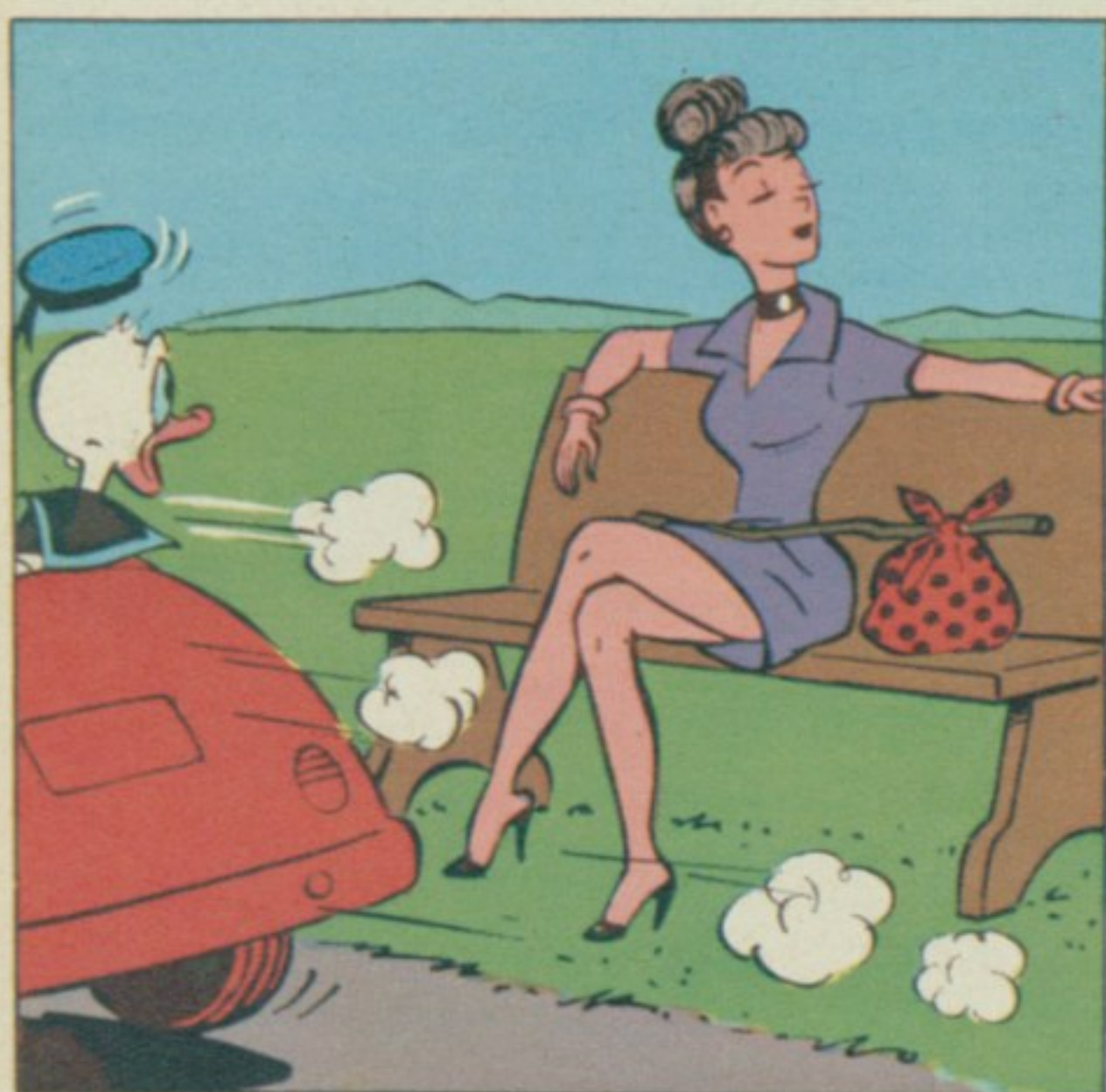
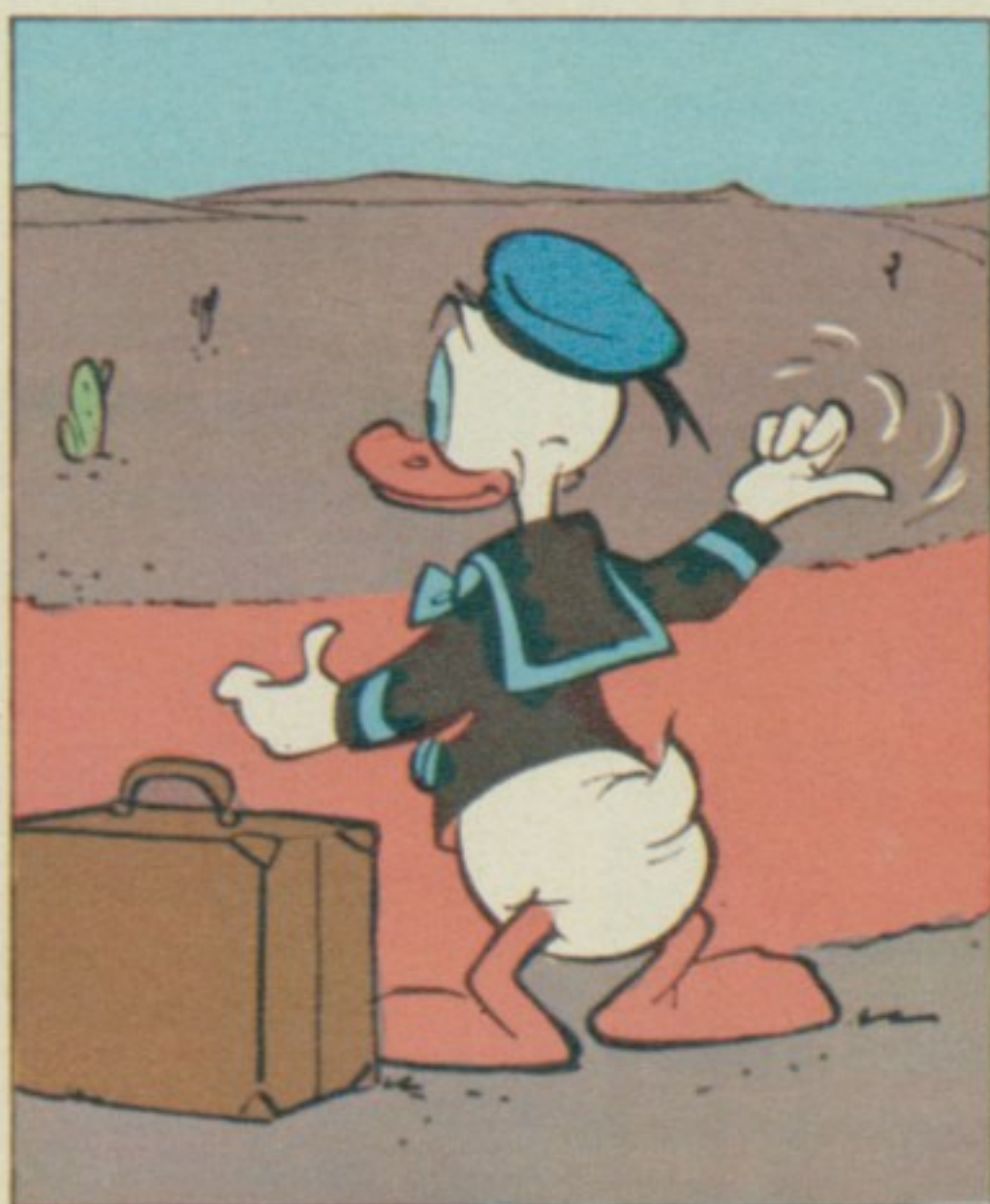
ОШТРА МАЧЕТА

БИЛА ЈЕ СИМБОЛ
ПРЕД КОЈИМ СУ СЕ
ВЕКОВИМА ЗАКЛИЊАЛИ
ВИСОКИ ЧИНОВНИЦИ ГРАДА
ВИТОРИЈЕ (ШПАНИЈА)
ПРЕ СТУПАЊА НА ДУЖНОСТ.
ТО ЈЕ ИСТОВРЕМЕНО БИЛА
ОПОМЕНА ДА ЋЕ ИМ, АКО ПРЕКРШЕ ЗАКЛЕТВУ,
ТОМ МАЧЕТОМ БИТИ ОДРУБЉЕНА ГЛАВА!

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

КРАЉИЦА ИЗАБЕЛА ПОСЛАЛА ЈЕ У ПАРИЗ ТРИ РЕМЕК-ДЕЛА ЗЛАТАРСКЕ ВЕШТИНЕ И ИЗАЗВАЛА КРВАВУ ДРАМУ КОЈА ЈЕ УГАСИЛА ЈЕДНУ ДИНАСТИЈУ

ТРИ КЕСЕ

У ноћи 15. марта 1314. године на такозваном „крављем острвцу“ у Паризу горела је огромна ломача чији су пламенови лизали небо и осветљавали лица непрегледне масе која је на обалама Сене посматрала грозан приказ. Ватра је оба сјавала и највећи балкон Краљевског дворца на коме је падала у очи усправна, висока, достојанствена фигура Филипа IV Лепог, тадашњег краља Француске.

Где су ћринце?

Сви чланови краљевске породице, сви великодостојници и дворани били су позвани да присуствују извршењу казне на „крављем острву“. У самој средини ло-

маче била су везана шесторица људи у белим одорама. На њиховим лицима видела се патња седмогодишњег тамновања. То су били витезови темпларског монашког реда, основаног у Палестини 1118. да би штигнот крсташке територије на Истоку од муслимана. Касније су се темплари необично обогатили и постали крупни феудалци и велика конкуренција и самом француском владару.

Ово погубљење представљало је велику победу Филипа IV Лепог и било завршни ударац који је он, уз помоћ папе Климента V, задао темпларима оптуживши их за јерес. У ствари, њихова огромна богатства припала су сада краљу. Филип IV Лепи није услишио молбе своје кћери енглеске краљице, свог рођака арагонског краља и свог рођеног брата Шарла д Валоа номиналног императора Константинопоља да сачува темпларски ред или да бар по-

милије његове великодостојнике, обично најмлађе синове европских племићких породица. И док су до краљевих ушију допирале последње клетве са ове живе буктиње које су надјачавале жамор светине, он је мирно стајао. Био је сигуран у себе и своју моћ.

У општем узбуђењу које је владало те ноћи ретко ко је приметио да се три краљевске принцезе, жене краљевих синова, не налазе међу присутнима на балкону дворца. Тек понеком пало је у очи да међу свитом нема ни три витеза, краљевих штитоноша и дворана.

Краљеви синови

Три краљева сина нису ни мало личила на оца који је интересима династије Капе-

тинга и Француске, захваљујући њему тада најснажније државе у Европи, потчинио сва своја осећања, уживања и људске радости. Први син двадесет седмогодишњи Луј, наследник француског престола (касније Луј X) већ је имао титулу краља од Наваре наслеђену од рано преминуле мајке. Луј је био слабић, без свога ја, мале памети и веома ружан. Он је био велика брига Филипа IV Лепог који се надао да ће, с обзиром на челично здравље и релативно младе године, поживети довољно дуго да неспособном сину остави срећну ситуацију у Француској и ван ње како би овај могао мирно да влада.

Престолонаследник Луј био је ожењен својом рођаком Маргаритом, веома младом, здравом, паметном и лепом. Да се удала за неког другог човека Маргарита би вероватно била добра жена и мајка. Слабић Луј

је, међутим, оно мало енергије коју је поседовао радије поклањао лову него својој живахној супрузи. Чим се удала за престолонаследника Маргарита је у својим одајама великог Краљевског дворца на Сени у срцу Париза отворила салоне и окружила се занимљивим дамама и још занимљивијим кавалерима с којима се забављала и водила интересантне разговоре.

Друга два краљева сина били су Филип и Шарл. Филип (будући Филип V) био је озбиљан, снажан, интелигентан младић, веома заинтересован за политику и одушевљен присталица очевих великих новаторских планова чији је једини циљ био учвршћивање моћи Француске. Али, ни он није имао довољно времена за своју младу жену Јованку од Бургоње. Најмлађи Шарл био је ожењен Јованкином рођеном сестром лепотицом Бјанком.

И поред своје строгости

ФИЛИП IV ЛЕПИ, краљ Француске

ЛУЈ X, најстарији син и наследник Филипа Лепог

ФИЛИП V, други краљев син

ШАРЛ IV, трећи краљевски принц

која се протезала и на чланове краљевске породице Филип IV Лепи дозвољавао је снахама раскош која се граничила с правим расипништвом. Он је, вероватно, на тај начин желео да им надокнади честа одсуствовања мужева које је припремао за добре војнике и владаре. Осим тога, сматрао је да сјајан дворски живот не може да нашкоди угледу Француске, напротив. Три краљевске принцезе обилато су користиле његову благонаклоност и трошиле и шаком и капом.

Раскош и љубав

Принцезе су се међусобно одлично слагале што није нимало чудно с обзиром да су биле блиске рођаке, готово истих година и мучене досадом. Најстарија Маргарита, била је коловодња и она је у ствари увукла Јованку и Бјанку у опасну игру која се трагично завршила. Она је имала и најружнијег мужа и није одолела удварањима сјајног витеза Филипа Д'Онеја, штитиоше краљевог брата Шарла д Валоа. Да би ствар остала колико толико прикривена, принцезе Јованка и Бјанка присуствовале су састанцима заљубљених тако да је све личило на нормална породична посела. У пространим одајама било је места за све и док би се интимно друштанце забављало, љубавници су се повлачили без страха да ће њихова скандалозна веза бити откривена.

Витез Филип Д'Онеј имао је старијег брата коме је хтео да изради место на двору. Маргарита га је препоручила и кад је био примљен убрзо је постао љубавник принцезе Бјанке.

На крају је и Јованка, жена краљевог средњег сина, добила љубавника чије име међутим није познато. И ко зна колико би потрајао слатки живот краљевих снаха да није било његове

кћери енглеске краљице Изабеле.

Паклени Изабелин план

Изабела је била сушта очева слика: хладна, строга, свесна свог краљевског достојанства, амбициозна, заштитница монашког темпларског реда и љута на браћу и оца који се с темпларима тако окрутно разрачунао. Поред те, још две ствари су одиграле важну улогу у интриги која се из читаве приче изродила: Изабела је била веома несрећно удата за енглеског краља Едварда II који јој није поклањао нимало пажње и, још значајније, спадала је међу оне заслепљене мајке које само сањају о будућности деце не бирајући средства кад су она у питању. Приче о снахама прељубницама она је хтела да искористи како би их уништила и на тај начин оставила Француску без наследника. У том случају, можда би законити наследник француског престола постао њен

син Едвард III. Тако су се завист жене чија је младост упропаштена и амбиције мајке удружиле да смрсе конце безбрижним краљевским принцезама.

Чим су до Изабелиних ушију допрли наговештаји о понашању краљевих снаха, она је у заверу против њих увукла своје најверније саветнике и дворане као и неке рођаке Филипа IV Лепог који су, опет, имали својих интереса да се његова лоза угаси. (То се и догодило али по цену крвавог стогодишњег рата између Енглеске и Француске).

Кад је план направљен Изабела је код чувеног лондонског златара поручила три исте кесе које су се носиле о појасу а употребљавали су их углавном мушкарци али и жене. Краљица није жалила новац и кесе су испале права ремек-дела златарске вештине, начињене од филигранског злата, украшене источњачким бисером. Те кесе послала је по поверљивом човеку снахама у Париз у знак љубави уз писамце у коме се жалила на судбину и мужа који је не пушта оцу у госте. Истовремено је молила да њен поклон држе у тајно-

сти како за њега не би сазнао њен шкрти муж.

Језиб крај

Принцезе су, као по договору, веома неопрезно скупочене кесе поклониле својим љубавницима. Краљичини доушници су их помно држали на оку и чим су кесе приметили о појасевима младих витезова, одмах су је обавестили. Она је на то, не часећи часа, допutoвала у Париз, исте вечери отишла оцу Филипу IV Лепом, и све му открила. Филип није могао да поверује својим ушима али кад му је кћи предложила да оду до принцеза и упитају их где су кесе није могао да је одбије. Хладна, поносите Изабела изјавила је гласно и јасно у одајама својих снаха да им је поклонила кесе и краљ је наредио да их одмах покажу. Маргарита и Бјанка су промучале да су их дале својим дворским дамама а Јованка је одлучно рекла да је своју изгубила.

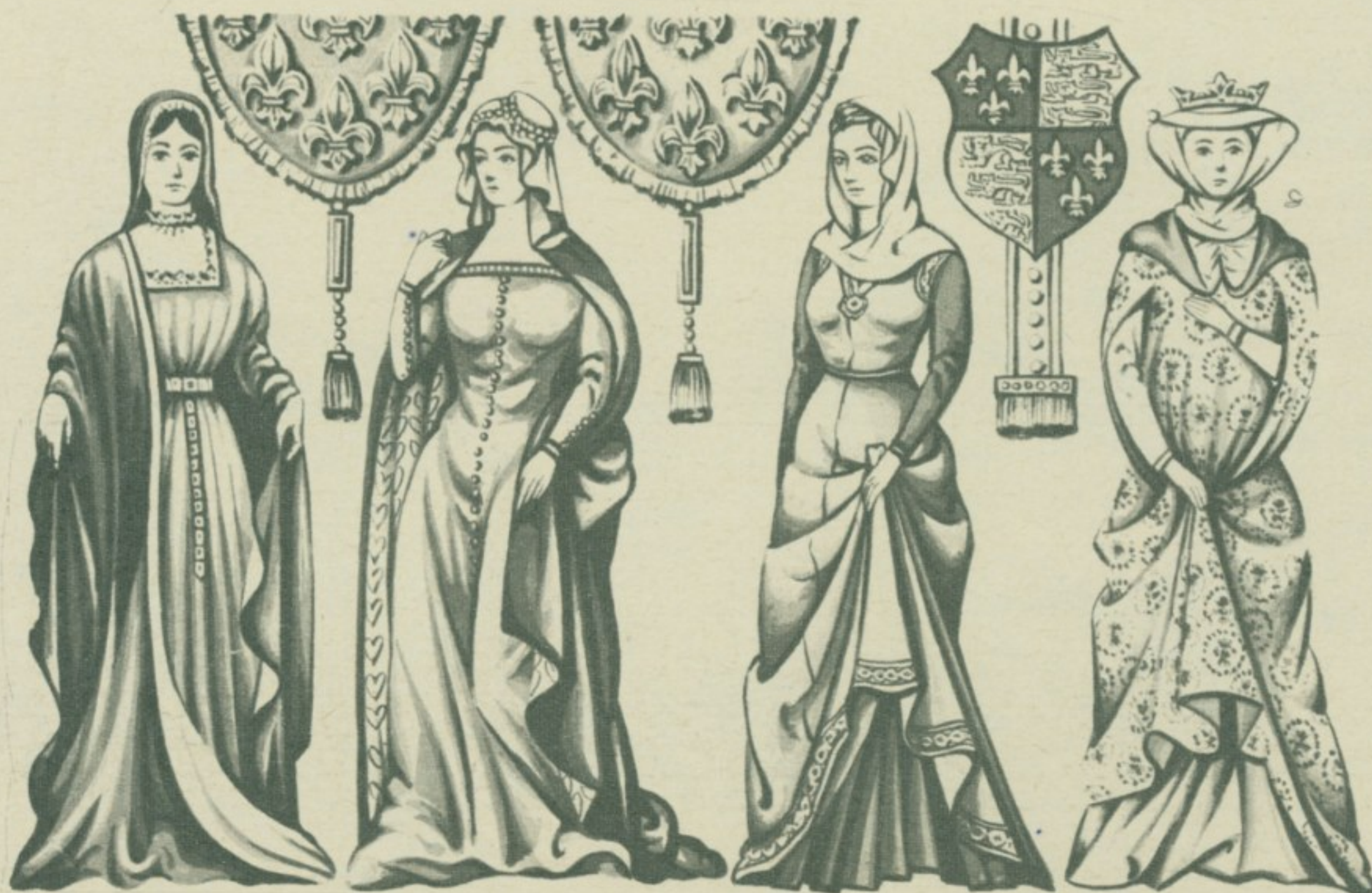
Краљ Филип је тада наредио да снахе држе на оку тако да нико из њихових одаја не може ни да уђе ни да изађе, а послао је људе да похватају њихове љубавнике и на тај начин утврде истину. Браћа Д'Онеј су одмах пронађена а један од њих је у тренутку хапшења имао судбоносну кесу за појасом. Трећи витез, Јованкин љубавник, нестао је без трага и гласа и никада се више није ни појавио у Француској. Несрећни племићи одмах су ударени на муке и, наравно, све признали. Признале су и две принцезе чим су чуле да су љубавници ухваћени. Само је Јованка упорно тврдила да је невинна, знајући да против ње нема потребних доказа.

Браћа Д'Онеј осуђена су на грозну смрт: прво су их ушкoпили а затим одрали живе, рашчеречили, одрубили им главе и натакли их на колац. Казна је извршена јавно, а муке осуђених трајале су читав час. Све три принцезе, ошишане до главе и одевене у мантије, морале су на колима да присуствују погубљењу. Затим су Маргарита и Бјанка одведене у тврђаву Гајар где су заувек зазидане у подземне ћелије а Јованка је, као њихов саучесник, осуђена да остатак живота проведе у једном манастиру.

И све би било у најбољем реду, краљеви синови би се поново оженили пошто су им ранији бракови поништени и можда имали децу да судбина, мало потпомогнута са стране, није хтела другачије. Те исте 1314. године изненада је у пуној снази умро Филип IV Лепи. Наследио га је најстарији син Луј X који је такође ускоро умро. У току 13 година сва три брата измењала су се на престолу Француске и убрзо одлазила у гроб јер је, како историја наговештава, очајна мајка Јованке и Бјанке била и веома вешта трoваница.

Смрћу Филипа IV Лепог почео је за Француску један од најтужнијих периода њене историје, династија Капетинга се угасила а о француски престо остали су да се отимају синови Филипа IV из гране Валоа и енглески краљ Едвард III, Изабелин син.

Б. Д. 5

МАРГАРИТА, жена Луја X

ЈОВАНКА, супруга Филипа V

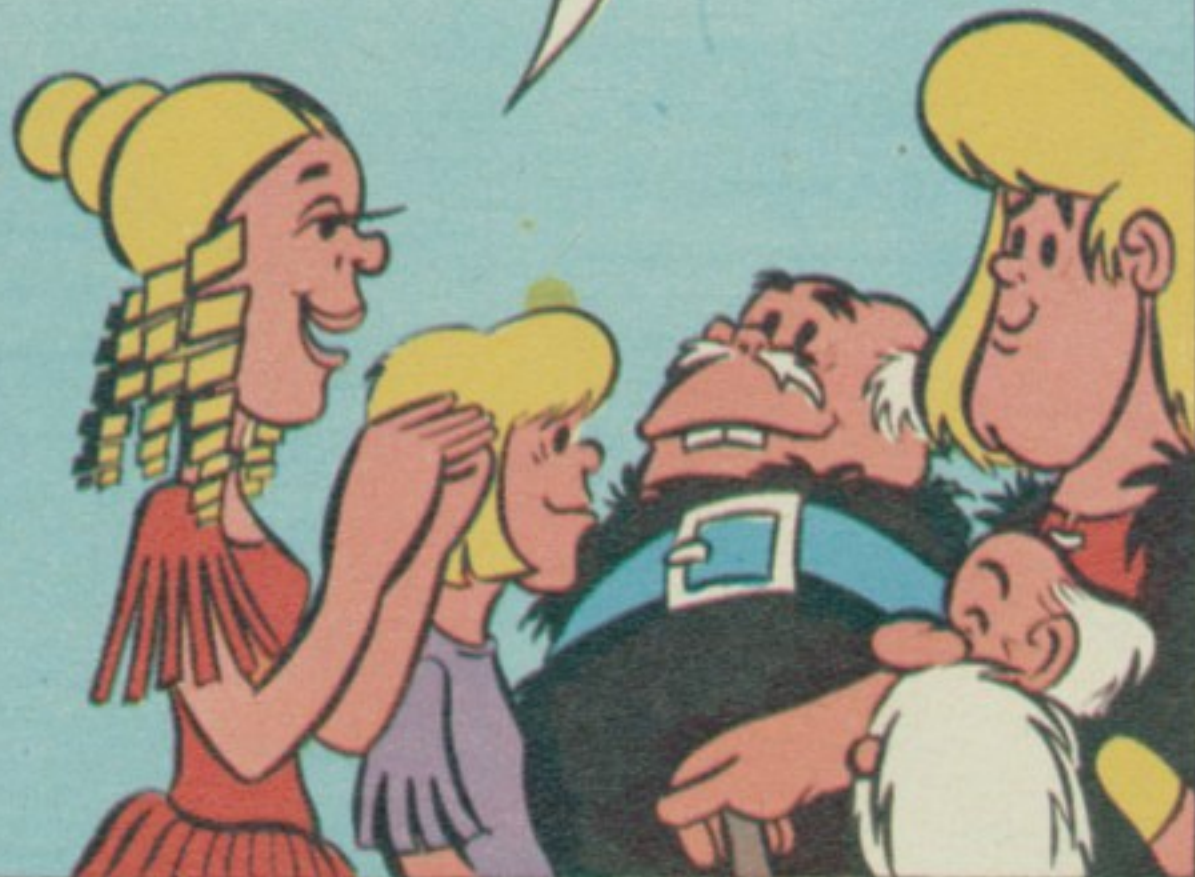
Лепотица БЈАНКА, жена Шарла IV

ИЗАБЕЛА краљица Енглеске

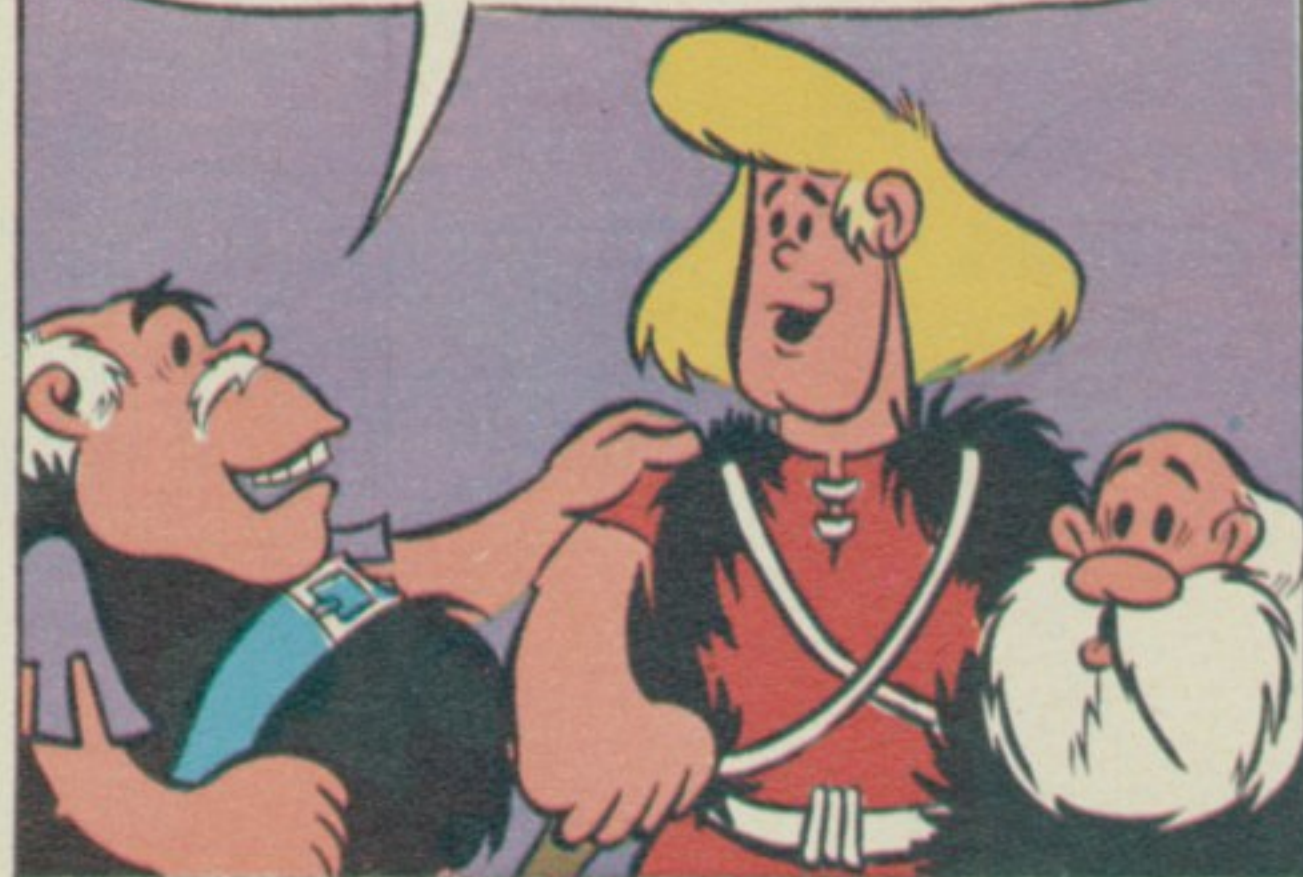
ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ГОСПОДАР ДИОКЛЕЦИЈАНОВЕ ПАЛАТЕ

ХВАЛА ТИ, ЛИПИ НАШ
ДИКАНЕ, ШТО НАС
ИЗБАВИ ОД ДУШМАНА!

НАРАВНО, ПРИМАМО ВАС
У КАРАВАН ДО СПАЛАТУМА.
НЕ ЗНАМ САМО ДА ЛИ ЋЕ
ВАМ ПРИЈАТИ НАША
ДАЛМАТИНСКА КУХИЊА.

АХ СТИГОСМО!
ЧА ЈЕ ПУСТА ЛОНДРА
КОНТРА СПАЛАТУМУ!

ЦРТЕЖ ДИОКЛЕЦИЈАНОВЕ ПАЛАТЕ ПРЕМА РЕКОНСТРУКЦИЈИ ФРАНЦУСКОГ АРХИТЕКТЕ И АРХЕОЛОГА ЕБРАРА

НАЈВЕЋИ ЛИСТ

ЗА КОЈИ НОВИНАРИ ЈОШ ПИШУ РУКОМ

Сви они који нешто желе да продају Јапанцима морају, раније или касније, да дају оглас у новинама „Асахи Шимбун“. Овај лист штампа се у 9 милиона примерака дневно и по тиражу заузима прво место у свету. Само за његово растурање потребно је 120.000 продаваца новина. То су углавном дечаци и они, како се то практикује у овој земљи, испоручују новине претплатницима у стан. То што се лист са највећим тиражом штампа баш у Јапану није тако необично кад се зна да у овој земљи која има сто милиона становника и сада доживљава прави индустријски процват неписмени чине свега 1%.

Само
16 странаца

„Асахи Шимбун“ има два издања — јутарње од пет и по милиона примерака и вечерње с тиражом од три и по милиона. Тако је овај лист и данас главни извор вести и поред оштре конкуренције телевизије и још два велика листа чији тиражи не заостају много за његовим.

„Асахи“ има само 16 страница што се не би очекивало од тако читаног листа. Само четвртом и недељом објављује бројеве са по 24 странице. Па ипак, и то је много јер је иовако за његово штампање потребно сваког дана 32.000 огромних ролни рото-папира. Кад би ову хартију распротрли по земљи њоме би могао да се повеже Токио са Лос Анђелосом!

Да би сви крајеви Јапана имали у исто време „свеже“ вести, лист се штампа на пет различитих места: у Токију, Осаки, Кокури, Хоканду и Нагоји. Због ограниченог броја страница управа листа је приморана да у извесним месецима одбије и до пет стотина стубаца огласа чија вредност износи преко милијарду старих динара. Мали огласи тешко налазе места у „Асахи Шимбуну“ јер морају да чекају дуже од великих фирми које имају приоритет. Зато су мали оглашавачи принуђени да се обрате неком другом листу.

Иако има огроман тираж овај интересантан лист, зачудо, не повлађује укусу маса. Разне „лакше“ или сензационалне вести заузимају скромно место на његовим ступцима. Највише има озбиљних информација, коментара из спољне и унутрашње политике. Ту су и романи, не петпарачки, затим чланци, есеји најпознатијих јапанских писаца и уметника.

ЈАПАНСКИ ЛИСТ „АСАХИ ШИМБУН“ ИМА ТИРАЖ ОД 9 МИЛИОНА ПРИМЕРАКА И 1200 НОВИНАРА

О томе како ће лист изгледати и шта ће објављивати одлучује се на петом спрату једне сивкасте куће која понешто одудара од луксузних зграда кварта Гинза у Токију. Између две шоље зеленог чаја ту се се држи редакцијски састанак на коме се договара и одлучује о чему ће се писати, а затим уредници преносе упутства екипи новинара која броји 1200 и налази се на три стотине пунктова широм Јапана!

Ниједан лист на свету није вероватно спреман да у исто време одвоји толико новинара. Једна железничка несрећа, која се догодила

пре неколико година, окупила је 27 новинара и 12 фото-репортера овог листа, затим 17 возила од којих су двоја била снабдевена радио-телефонима. Није изостала ни кухиња у којој се, ту на лицу места, припремала храна за новинаре и остале чланове екипе окупљене на овом задатку.

Сбуга
џрисуџни

Недавно је пожар у једној великој робној кући привукао двадесет репортера „Аса

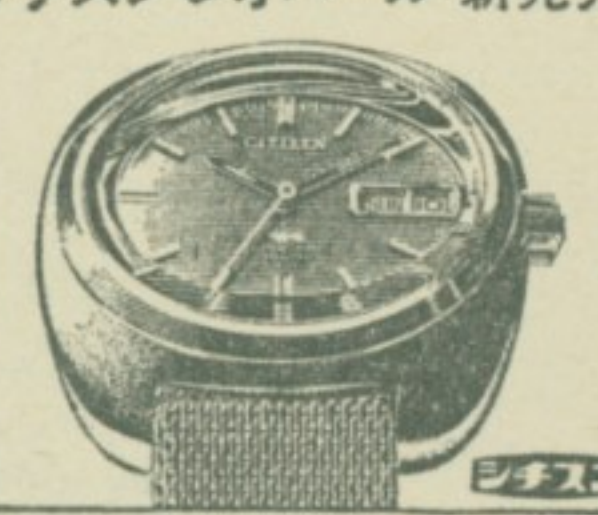
хи Шимбуна“ који су стигли у — два хеликоптера!

Асахи има увек спремну екипу од десет новинара који стално држе „на оку“ председника владе и остале функционере.

Као и други велики дневни јапански листови — „Јомиури Шимбун“ с тиражом од осам милиона примерака и „Маиничи Шимбун“ с милион мање примерака — и „Асахи“ има огроман број својих аутомобила и авиона. Они служе за разношење новина до најудаљенијих делова земље.

Лист располаже и специјално опремљеним екипама са педесет великих апарата

опримити! 腕時計
シンズン“レオパール”新発売

信頼の輝き.....
サトウハチロー

本社 横浜市鶴見区鶴見町828番地
〒230 TEL (045)521-5141~5

ЈЕДАН ОГЛАС ЗА САТ У
„АСАХИ ШИМБУНУ“

за копирање који могу радио-путем из специјалних авиона и бродова или аутомобила који се налазе на месту догађаја да пренесу чланак до штампарије. Исто тако у употреби је и шездесет ручних апарата за преношење слика на даљину.

„Асахи“, наравно има велику моћ и утицај у Јапану. Познат је по томе што улаже велике напоре на проширењу културне сарадње Јапана са осталим светом. Уз његову помоћ у Јапану су гостовали оркестри из Беча, Лондона, Лењинграда, чувени виолиниста Јехуди Мењухин и други. Овај лист је био покровитељ разних уметничких изложби, на којима су приказана светска блага од Милоске Венере до драгоцености нађених у Тункамоновом гробу.

„Асахи“ врши и велики политички утицај на живот Јапанаца.

3.000 знакова!

Прави проблем за овај лист представља прелом, односно штампање листа и то због компликованог јапанског писма. Јапанци пишу у вертикалним редовима одозго наниже, ступце ређају здесна налево, а писмо које је нешто упрошћено садржи и данас 2—3.000 знакова! Како на свету не постоји ниједна писаћа машина која би имала толико знакова, јапански новинари су осуђени да пишу пером. До пре неколико година, половина знакова која се налази одштампана на страницама овог листа била је слагана ручно. Данас је ситуација нешто боља: машина слаже отприлике три четвртине текста док се преостали део и даље слаже руком.

С. М. 7

昭和45年 1970 年の償還比 1 火曜 絡橋、3 軍団卒、7 号車 (4 号)

朝日新聞

夕刊

朝日新聞東京本社
東京都千代田区有明二丁目三番地
電話 (03) 212-0131
© 朝日新聞東京本社 1970

FK-7
グッドデザインに輝く
通商産業省
選定

長

米国内に移送禁止

沖縄の「毒ガス」米上院が可決

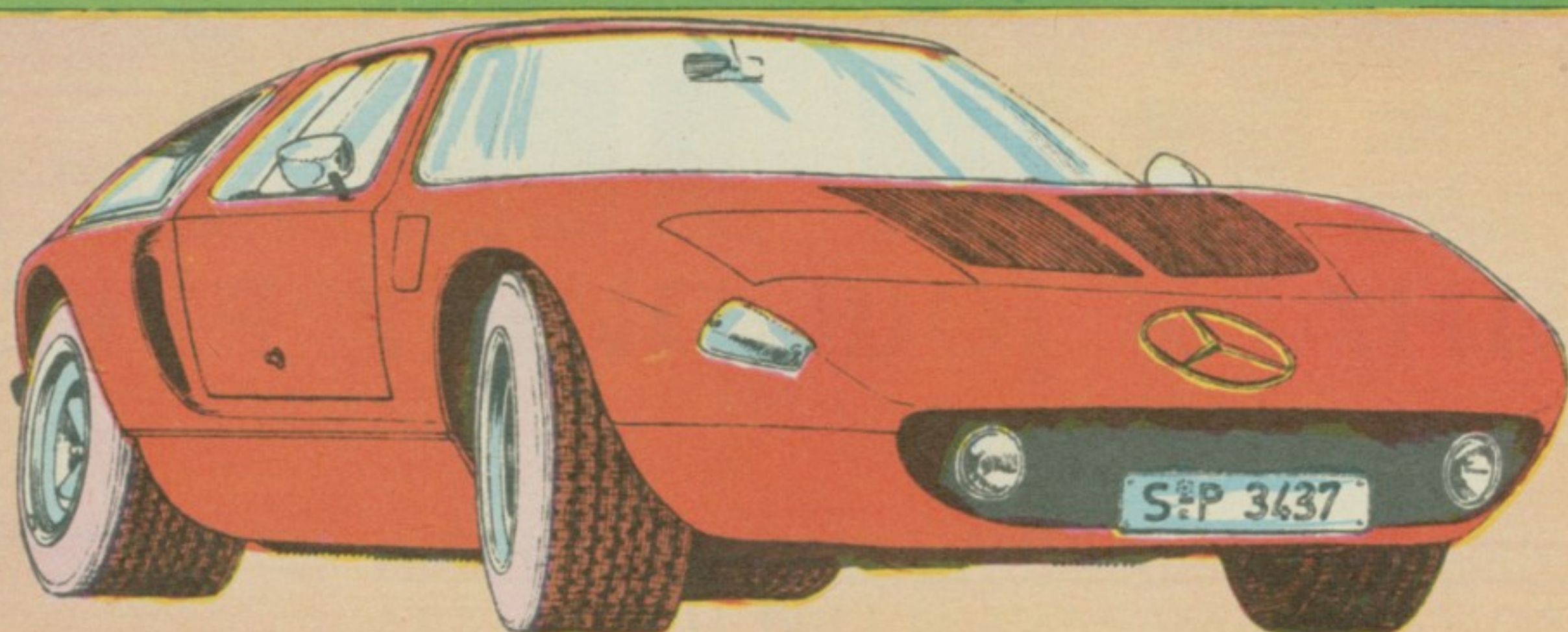
国外で廃棄が無毒化

ワシントン—功刀特派員二十九日発「米上院は二十九日の本会議で、沖縄の毒ガスを米国内に運び入れることを禁止し、米国外で廃棄または無毒化することを求めた提案を賛成五十一、反対四十で可決した。これは対外武器売却法修正案として提出されたもので、発効には両院協議会での調整、大統領の署名が必要である。運び入れを禁止される「米国内」の解釈は必ずしもはっきりしていないが、米政府が「沖縄から撤去する」との立場が定まっていなかったことを懸念しているところから、撤去計画が根本的にくつがえるような事態はありまい、と在米日本大使館筋はみている。

解釈を検討し、そのも十分考慮したうえで、態度を示したものの、グラベル提

ГЛАВА ЛИСТА „АСАХИ ШИМБУН“ (горе десно) И ДЕО НАСЛОВНЕ СТРАНЕ.

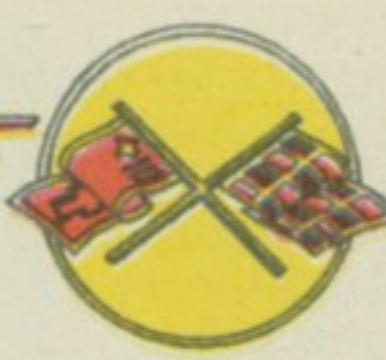
1

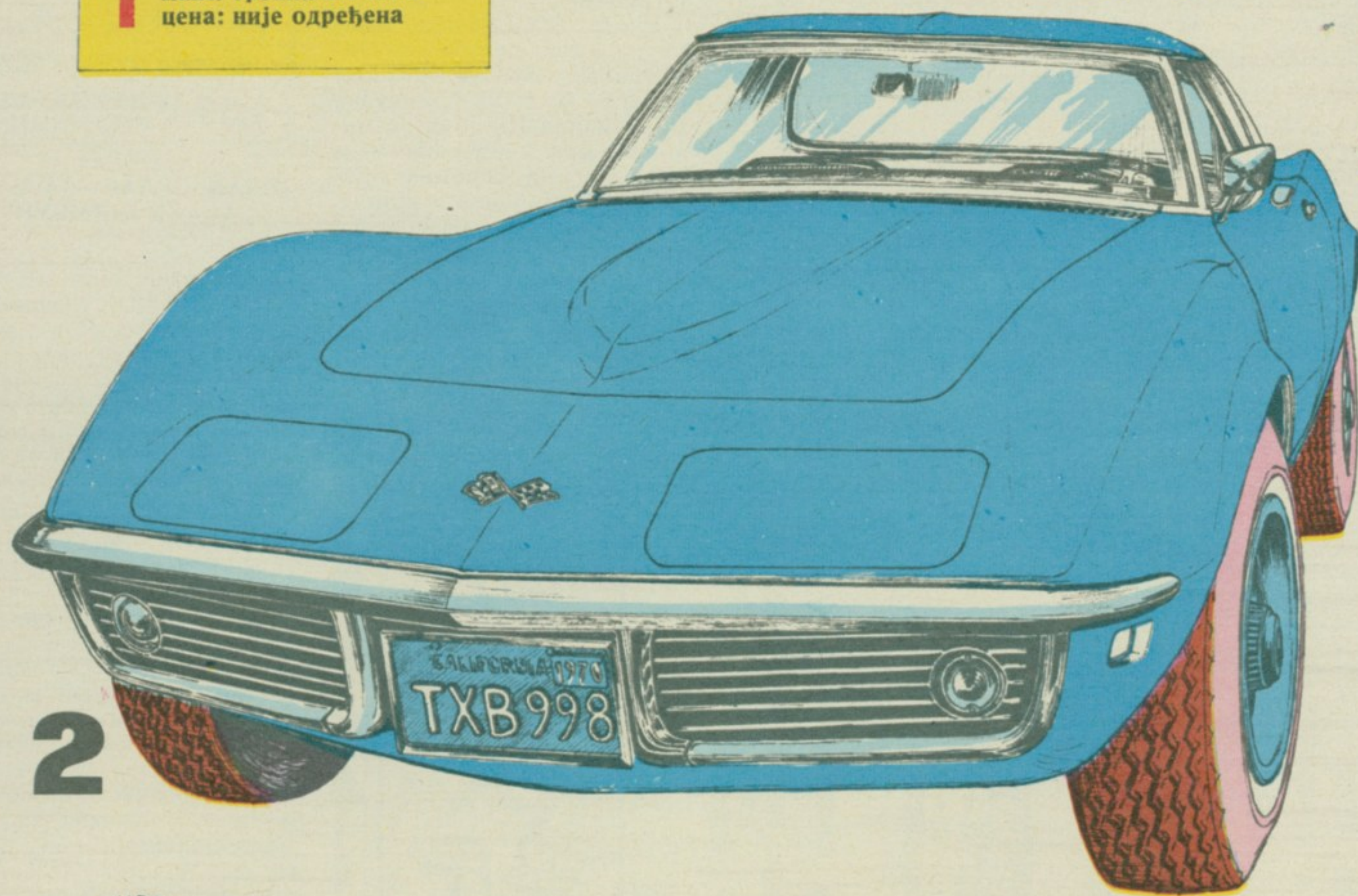

C-111

СПОРТ

1 МЕРЦЕДЕС БЕНЦ Ц-111
запр. мотора 3600 cm^3
макс. снага 310 КС
макс. брзина 277 кмч.
цена: није одређена

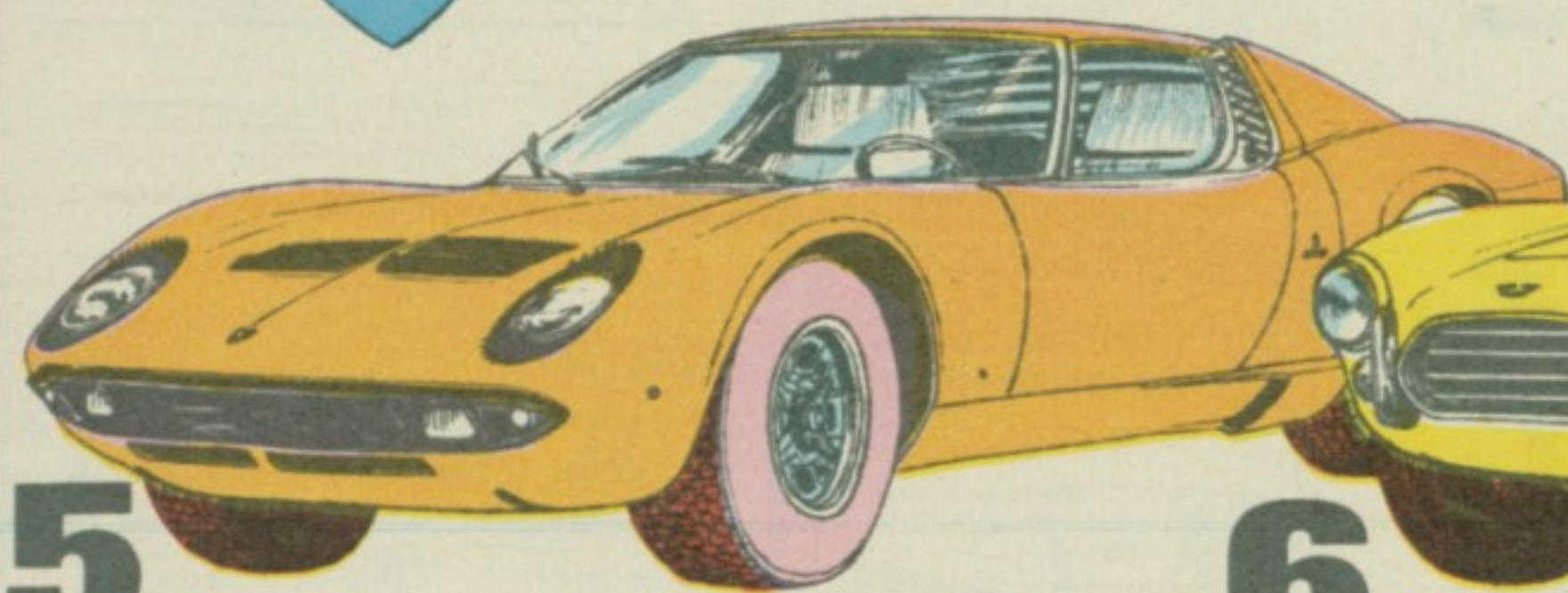
Chevrolet *Cowette*
Sting Ray

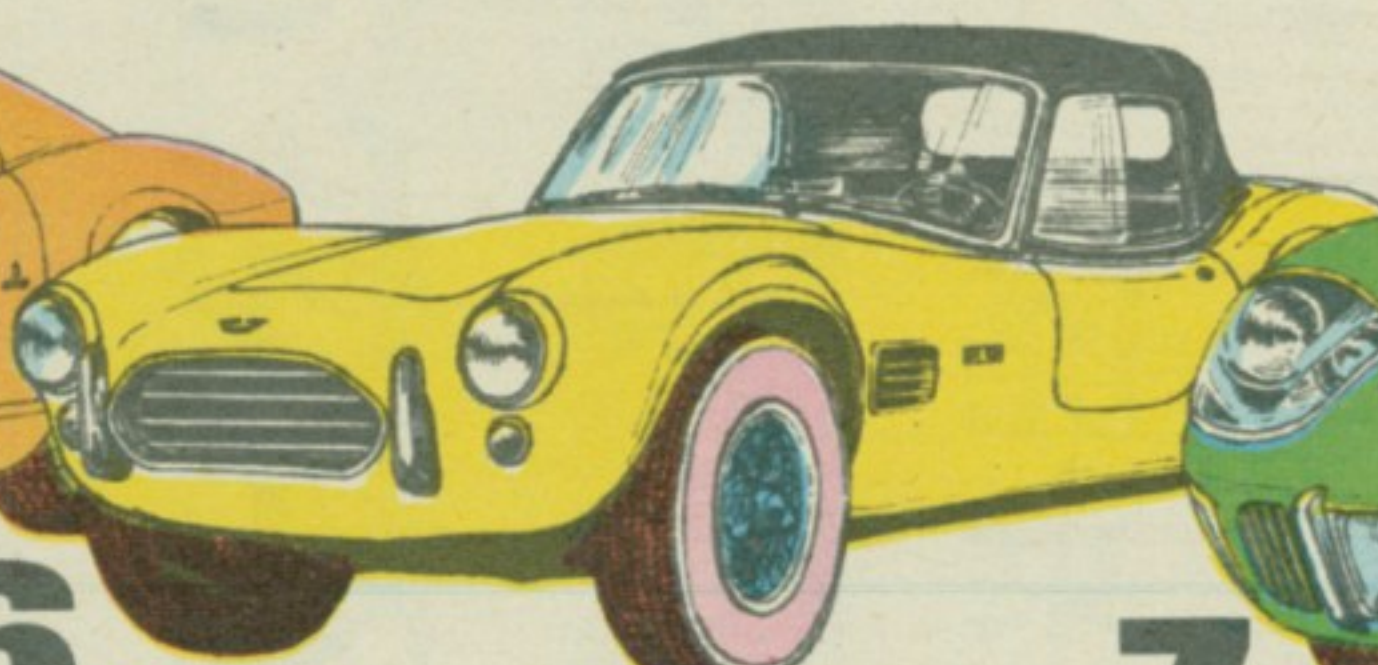
2

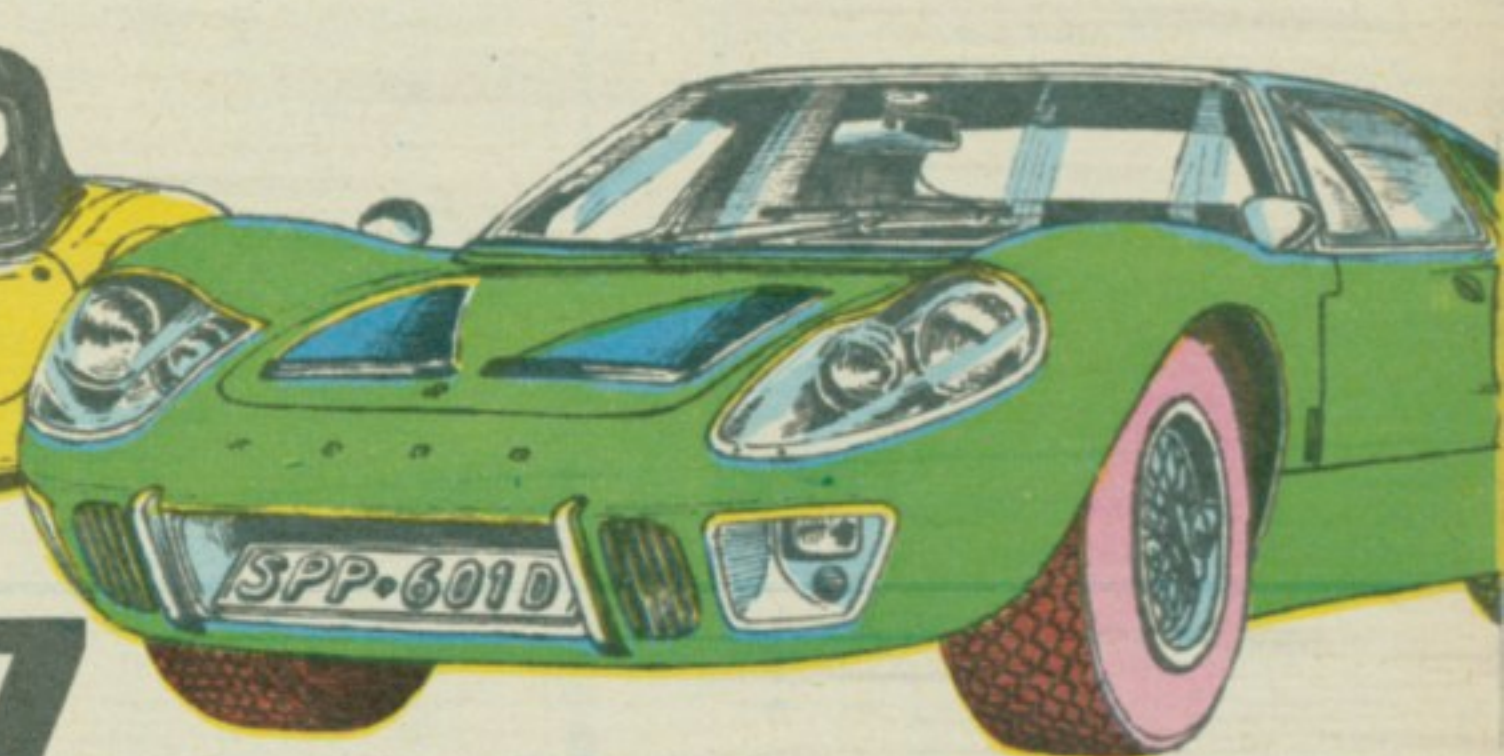
3

*Lamborghini*GT *Ford* 40

5

6

7

5 ЛАМБОРЦИНИ МИУРА
П 400 Ц
запр. мтора 3929 cm^3
макс. снага 370 КС
макс. брзина 300 кмч.
цена: 160.000 н. д.

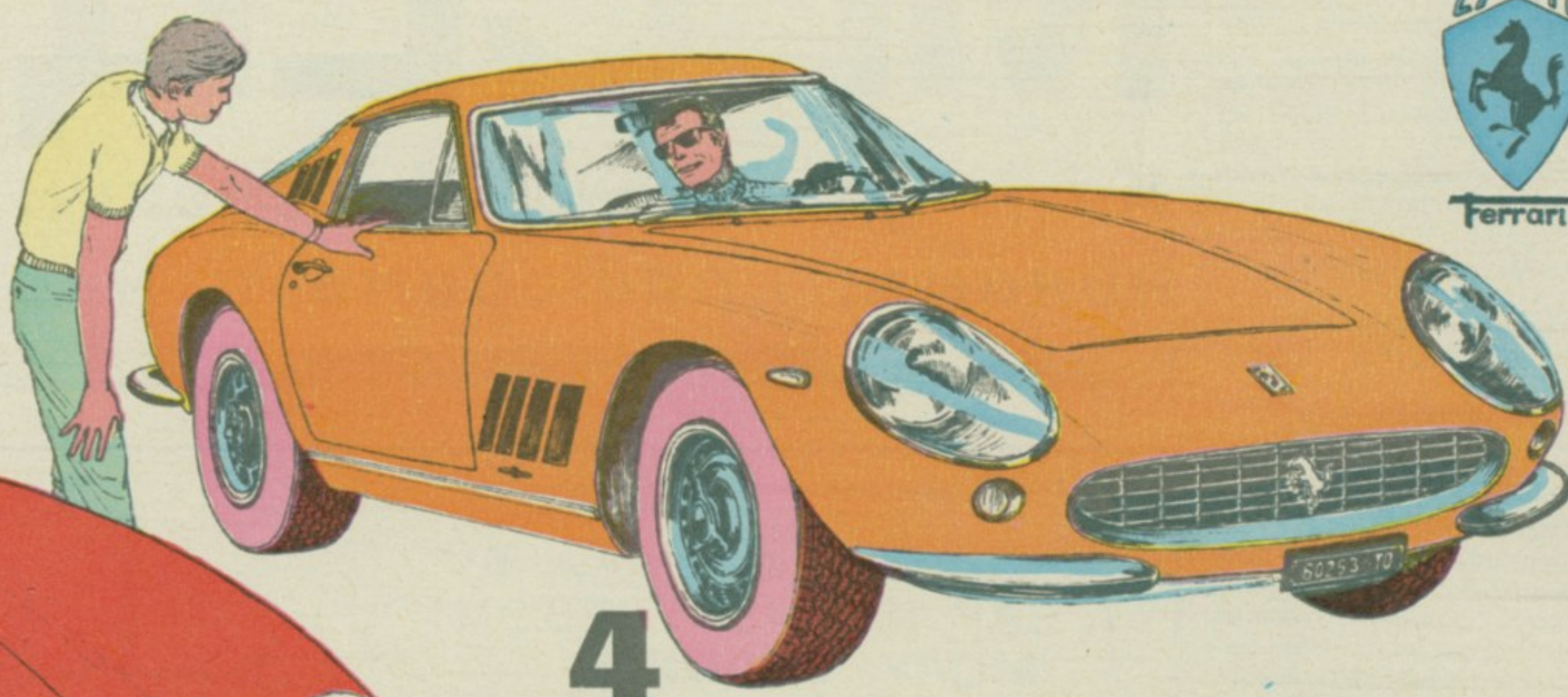
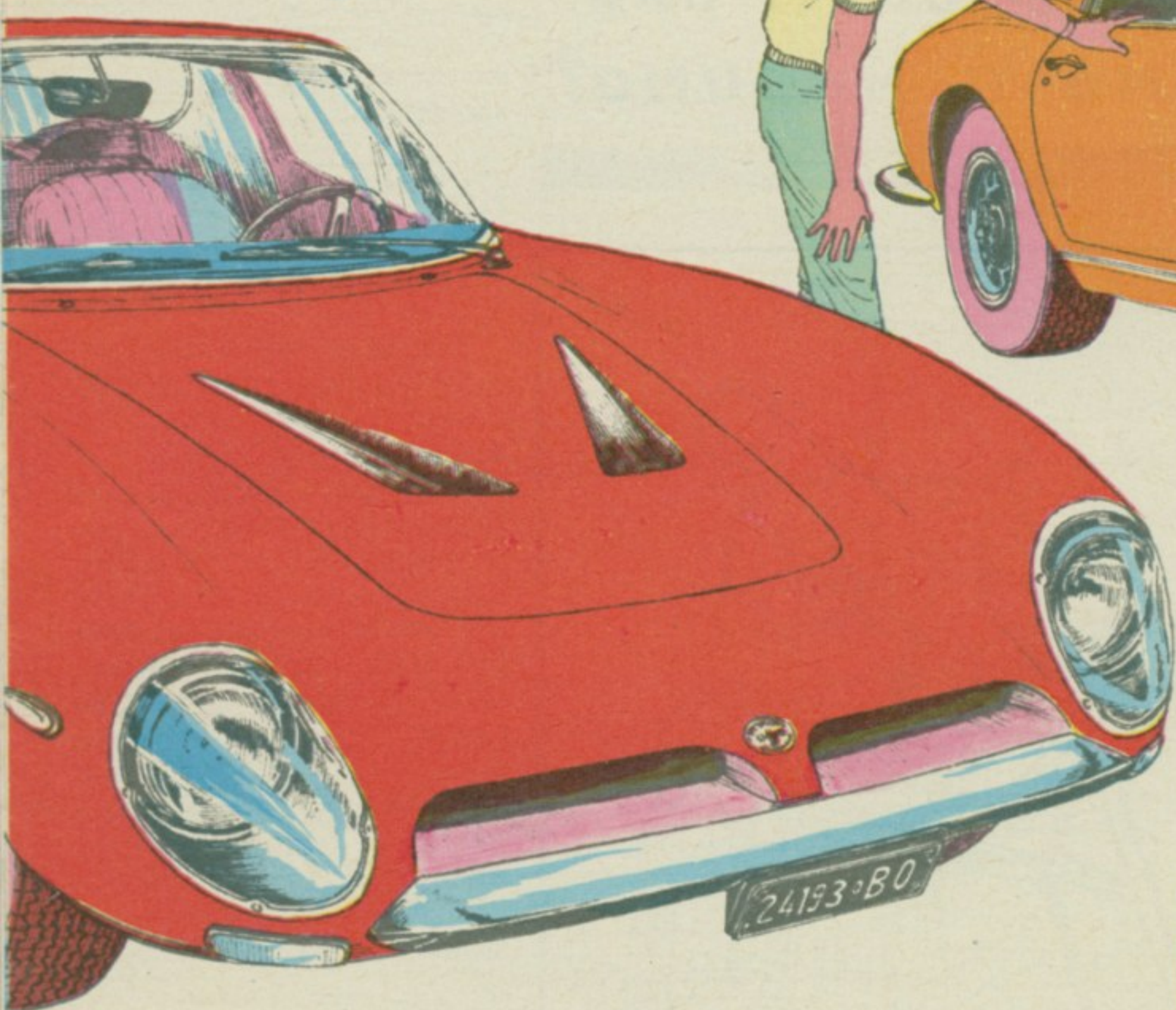
6 АЦ КОБРА
запр. мотора 6997 cm^3
макс. снага 425 КС
макс. брзина 260 кмч.
цена: 80.000 н. д.

7 ФОРД ГТ 40
запр. мотора 4942 cm^3
макс. снага 412 КС
макс. брзина 330 кмч.
цена: 225.000 н. д.

8 АЛФА РОМЕО П 33
запр. мотора 1995 cm^3
макс. снага 230 КС
макс. брзина 260 кмч.
цена: 195.000 н. д.

НАЈБРЖИ СКИ АУТОМОБИЛИ

AMERICA 7000 GT
BIZZARINI

4

3

БИЗАРИНИ АМЕРИКА
7000 ГТ
запр. мотора 6997 цм³
макс. снага 441 КС
макс. брзина 280 кмч.
цена: 150.000 н. д.

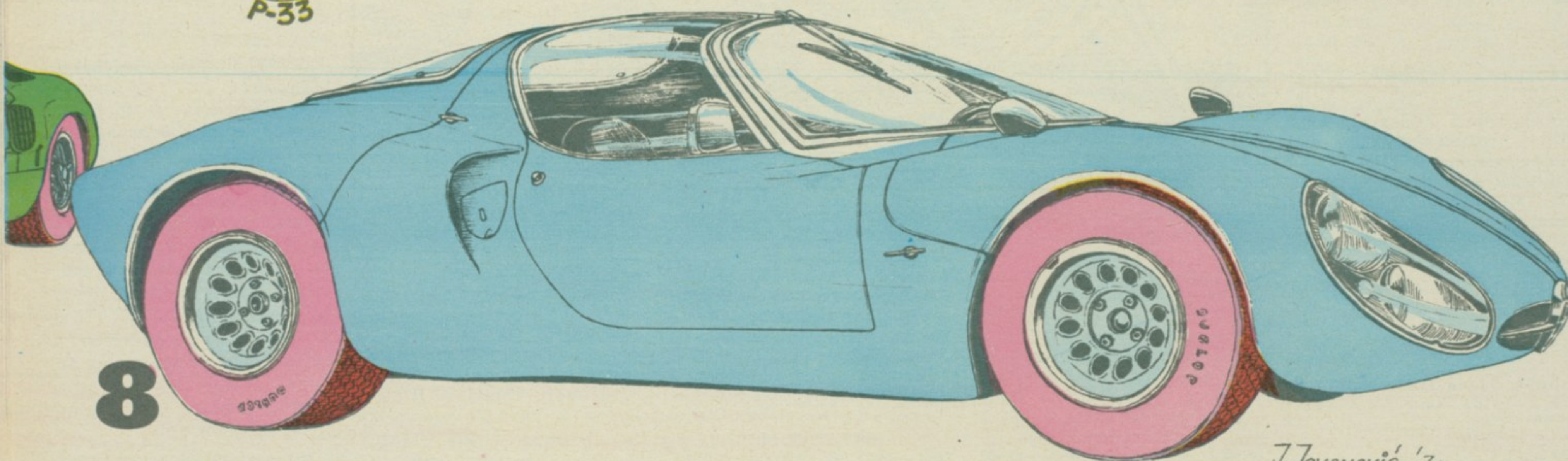
2

ШЕВРОЛЕТ КОРВЕТ
СТИНГ РЕЈ
запр. мотора 6997 цм³
макс. снага 441 КС
макс. брзина 230 кмч.
цена 80.000 н. д.

4

ФЕРАРИ 275 ГТБ
запр. мотора 3285 цм³
макс. снага 300 КС
макс. брзина 265 кмч.
цена: 130.000 н. д.

ЦЕНЕ БЕЗ УВОЗНИХ
ТРОШКОВА

8

J. JOVANOVIĆ '70

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: РЕНЕСАНСА СТАРИХ КОЛА

Помисао да се Месечевом рељефу дају имена била је потпуно несхватљива и бесмислена све до јуна 1609. када је чувени италијански научник Галилео Галилеј управљив свој телескоп према овом Земљиним сателиту. Тек тада су астрономи сазнали да површина Месеца није равна и глатка као што се до тада веровало. Кроз телескоп се јасно видело да на Месецу постоје планине и долине, баш као и на Земљи.

Галилеј је нацртао и прву карту Месечеве површине на којој је обележено неколико кратера као и неке тамне зоне. Астрономи који су после његове смрти посматрали Месец имали су јаче и савршеније телескопе тако да су могли тачно да уоче детаље и карта се постепено богатила новим елементима. Истовремено расла је и потреба да се свим тим појмовима дају нека имена.

На обалама Море тишине

Први човек који је нацртао карте Земљиног сателита довољно прецизно да је могла јасно да се види конфигурација површине онаква каква је и на данашњим мапама био је немачки астроном Јохан Хевелијус. Године 1647. Хевелијус је издао први правцати атлас Месеца под именом „Селенографија“. Он је ту дао називе свим познатим детаљима рељефа али избегавајући имена људи како се не би родиле зависти и сукоби. Пошто је прихватио теорију по којој је Месец у ствари Земља у малом, он је Месечевим географским појмовима давао имена географских појмова са Земље. Тако је планинске венце на Месецу назвао Алпи, Апенини, Карпати, итд.

Та имена задржала су се до данас а да не би било забуне каже се Месечеви Алпи, Месечеви Апенини, и слично. Хевелијус је тамне зоне назвао морима мада је већ у то доба било јасно да на Месецу тешко да може бити воде и атмосфере. Срећом, тим „морима“ није дао имена Земљиних мора већ је пустио машти на вољу и позвао у помоћ латински језик. Тако се место где се искрцала посада „Апола 11“ зове Море транквилитатис или Море тишине а у његовој близини је Маре серенитатис или Море спокојства. Затим следе нама мање позната Месечева мора: Море киша, Море влаге, Море нектара, Море пене, Море паре, Море таласа, Море плодности, Море олуја.

Мање тамне мрље добиле су скромнија имена: Језеро снова, Залив дуге, Залив росе, Средњи залив.

Коперников џирошбник

Кум Месечевих кратера био је италијански астроном Ђовани Батиста Рићоли. Он

ИМЕНА НА МЕСЕЦУ

Ко је дао имена Месечевим планинама, крајерима и морима?

је у својим мапама Месечеве површине које је издао 1651. године дао кратерима имена заслужних старих астронома и других значајних личности. Рићоли је, иначе, упорно одбијао Коперникову теорију по којој је Сунце центар око кога круже планете, држећи се старе теорије да је Земља центар свега и да се сва остала небеска тела окрећу око ње у правилним круговима. Кеплерова теорија по којој ове планете круже око Сунца описујући елиптичне путање била му је добро позната али није хтео ни да чује за њу.

Нешто раније, 1577, дански

астроном Тихо Брахе поставио је трећу „помирљиву“ претпоставку по којој се све планете па и Земља окрећу око Сунца у правилним круговима, али и Сунце, са свим својим планетама, кружи око Земље. То, разуме се, није било могуће али су теорију прихватили многи, па и Рићоли. Имена која је он дао Месечевим кратерима јасно показују како је Рићоли ценио поједине астрономе из прошлости. На Месецу постоје, између осталих, 3 нарочито уочљива кратера. Највећи се налази у близини јужног Месечевог пола и Рићоли га је, наравно, назвао Тихо.

Друга два добила су имена Коперника и Кеплера, којима је Рићоли на овај начин ипак одао признање.

Готово у самом центру видљиве Месечеве стране налазе се 4 велика кратера. Највећем од њих Рићоли је дао име Птолемеј по Клаудију Птолемеју који је у II веку пре н. е. сакупио сва грчка астрономска знања у једну књигу. Северноисточно од Птолемеја лежи кратер назван именом Ипархуса највећег грчког астронома. Мањи кратери носе имена личности које су подржавале Коперниково учење. Један се

зове Албатегнијус, други је Алфонсус, по кастиљанском владару Алфонсу X Мудром који је заслужан за прву историју Шпаније а кратер је добио његово име јер су захваљујући њему направљене карте које су показивале положаје свих планета у било ком тренутку у прошлости, садашњости или будућности. Ове карте нису у пракси биле нарочито тачне за дуже временске периоде али је то било најбоље што је средњи век могао да да. Како је прављење ових карата било веома компликовано и тражило сложене математичке операције, краљу Алфонсу је у једном тренутку читав посао досадио и прича се да је у очајању узвикнуо: „Да је добри Бог када је правио свет тражио од мене савет, ја бих му рекао да га направи мало једноставније!“

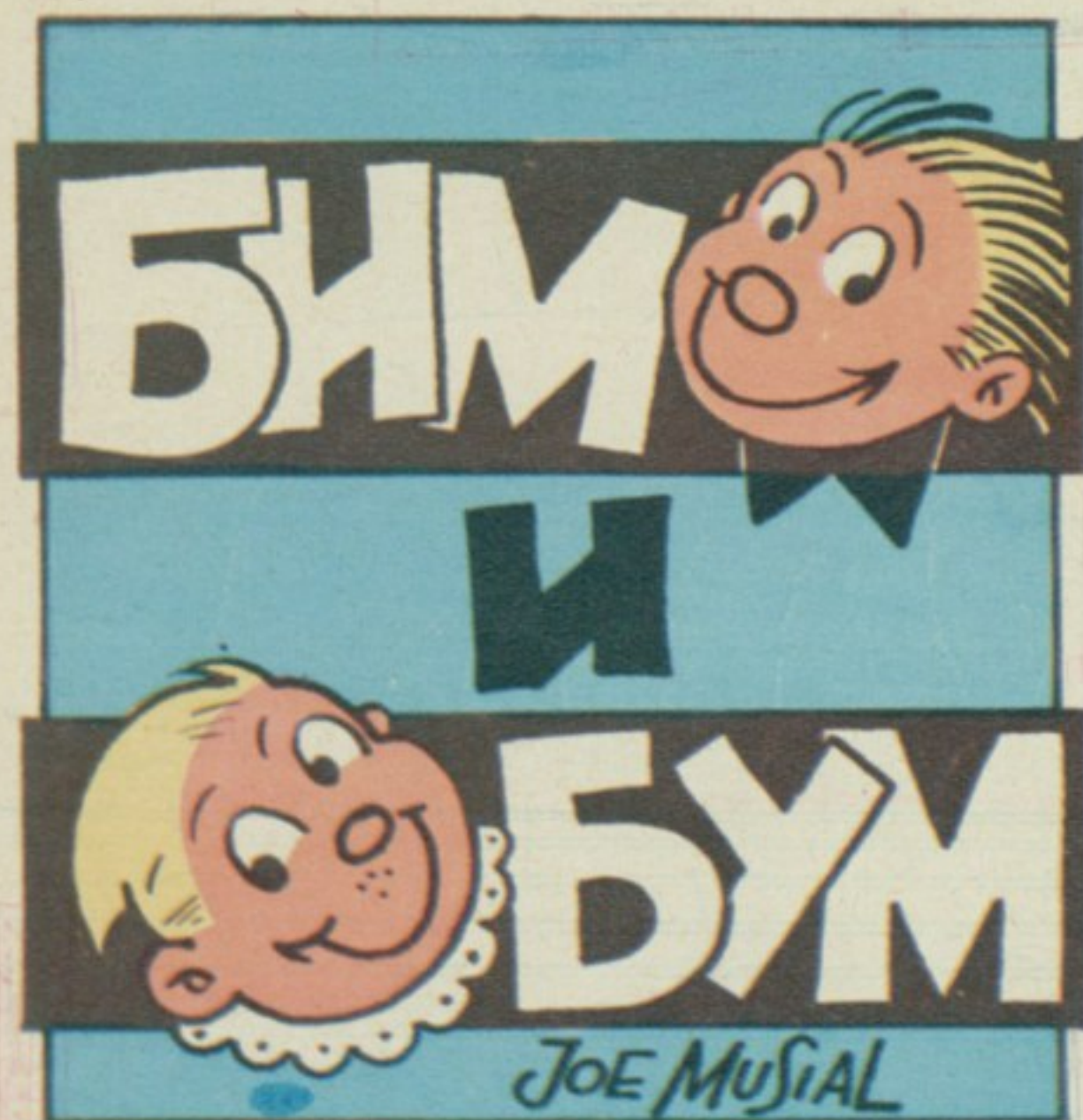
Крајер Жила Верна

Рићоли је био толико племенит да један мали кратер назове именом астронома Аристарха који је живео у IV веку пре н. е. Он је први од ових људи израчунао растојање између Земље и Месеца и то веома несавршеним инструментима, а први је такође изнео претпоставку да све планете круже око Сунца. Његова теорија, међутим, није била довољно поткрепљена математиком тако да је и део његове заслуге припао искључиво Копернику који му је посветио неколико страница свога дела.

Један велики Месечев кратер носи име Клавија, немачког астронома који је у своје доба био веома цењен али је данас тако рећи заборављен. Његова заслуга у Рићолијевим очима састојала се у томе што је одлучно одбацивао Коперникову теорију. И после Рићолијеве смрти људи су наставили да новооткривеним Месечевим кратерима дају имена разних личности: Анаксагора, Анаксимандер, Анаксименес, Архимед, Аристотел, Ератостен, Еуклид, Еудокс, Филолаус, Посидонијус, Питагора, Талес. Од модерних астронома, на Месецу су Бесел, Бонд, Фламарион, Фламстид, Херскел, Хагинс, Месије, Њутн и Пикеринг. Ту су и неке друге познате личности као Кивје, Гутенберг, Херодот, Јулије Цезар. А један кратер називали су потомци именом Рићолија!

Кратерима на другој страни Месеца имена су дали совјетски астрономи. Један од њих носи име чувеног писца фантастичних романа Жила Верна.

Б. Д.

СЛИКА ИЗ СТРИПА „МАНДРАК И РАЦА“ ОБЈАВЉЕНОГ 1935. ГОДИНЕ У ВРЕМЕ КАД ЈЕ МАНДРАК ИМАО САМО ГОДИНУ ДАНА.

ЛИЧИ НА ОЦА

ТВОРАЦ МАНДРАКА И ФАНТОМА ЧИТАВИХ 35 ГОДИНА УСПЕВА ДА ДРЖИ ЧИТАОЦЕ У НАПЕТОСТИ

Први чаробњак у историји стрипа освануо је 11. јуна 1934. у листу „Њујорк америкен церил“. Носио је цилиндер, фрак и огртач а звао се Мандрак. Име је добио по мандрагори, биљци чијем су се корену некада приписивала магична својства. Неким људима који су тог давног дана отворили новине Мандраково лице учинило се однекуд познато. Није ни чудо јер је цртач стрипа Фил Девис овом чаробњаку који је тек имао да постане славна дао лик човека који га је измислио, Лија Фока. Ту су били и Лијеви брчићи и оштра брада и продорне очи.

МАГИЈА
И
ТРИКОВИ

и своју магију примењивао против разбојника и силеџија свих врста. Мандракови стални животни сапутници, који се поред њега појављују од самог почетка стрипа, су црни дин Лотар, пољоћник и верни друг коме

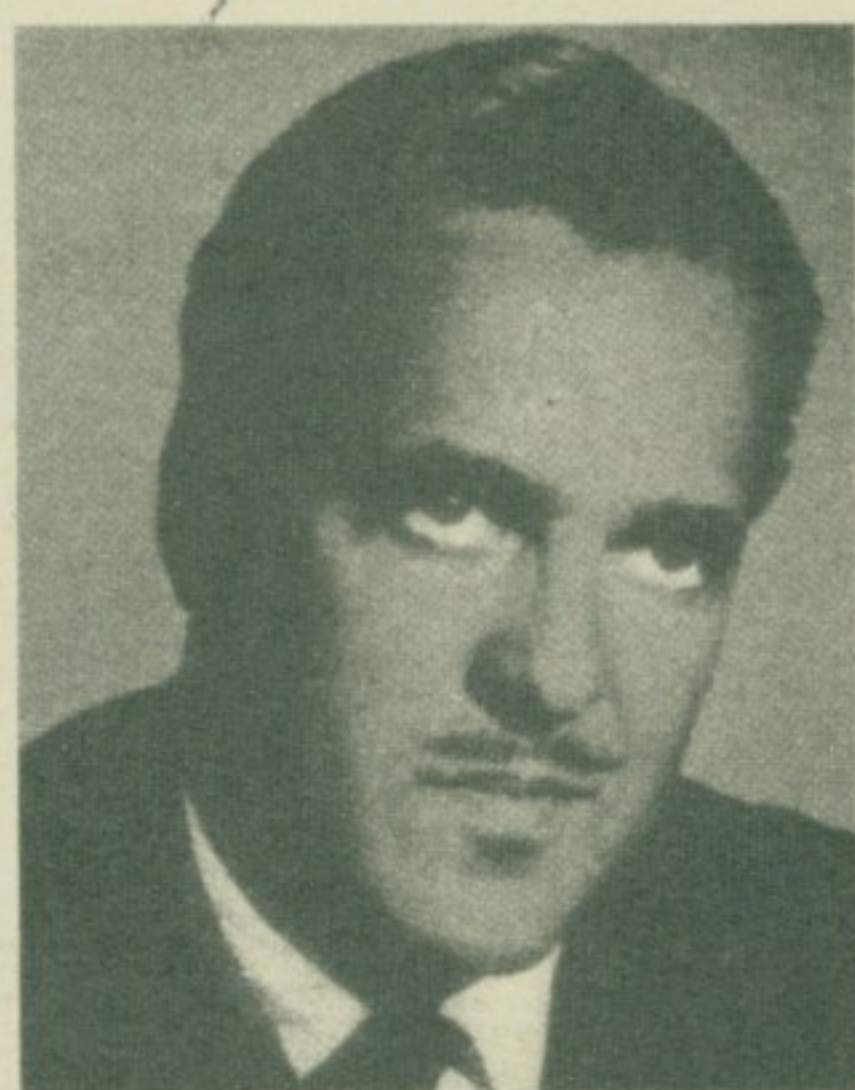
је Ли Фок дао име једног свог пријатеља Немца и вечита вереница принцеза Нарда чије је име у ствари скраћеница Америчког удружења трговаца животним намирницама.

У почетку Мандрак је пра

ви чаробњак који поседује магичну моћ: он, по жељи, постаје невидљив чиме баца у очајање своје непријатеље, претвара људе у животиње да би их казнио или опоменуо, с лакоћом отвара закована врата и прозоре,

зидови му нису никаква препрека. Временом, међутим, Мандрак се мења и касније генерације познају га само као мађионичара, то јест човека који изводи разна чуда али помоћу сасвим објашњивих трикова или хипнозе. И док су се његове прве авантуре углавном одигравале на Истоку, он се сада „сели“ међу америчке облакодере и разрачунава с разноразним моћним бандама. Наравно да и даље долази у сасвим невероватне ситуације, открива нове светове у космосу, сарађује с полицијом, како земаљском тако и свемирском, дели правду на Дивљем западу, бори се против нациста у II светском рату, решава случајеве којима ниједна полиција није дорасла. Његови аутори знали су током пуних тридесет година да остану актуелни, да стлапо прате укус публике и промене у савременом свету. Захваљујући томе стрип о Мандраковим згодама никада није застарео и чита се и данас исто као и пре више од тридесет година.

Године 1965. изненада је од срчаног удара умро Фил Девис, цртач Мандрака и Ли Фок је цртање својих јунака поверио његовој супрузи

ЛИ ФОК И ЊЕГОВ МАНДРАК. СЛИЧНОСТ НИЈЕ СЛУЧАЈНА.

Марти. Ова сарадња није била дугог века и стрип је у своје руке преузео нови талентовани цртач Фред Фредерикс који га ради и дан-данас док, наравно, текст и даље прави Ли Фок.

ПРЕДАН ЦЕМСА БОНДА

Ли Фок рођен у Сент Луису, америчка држава Мисури, 1905. године аутор је још једног веома популарног стрипа који се појавио 1936, две године после Мандрака. Био је то Фантом, први супермен у историји стрипа и далеки предак чувеног агента 007 Џејмса Бонда.

Фантомово царство су измишљене индијске и америчке дунгле, обале далеких мора и мало познати народи. Ретко се појављује пред белцима а сву своју љубав и снагу поклонио је црном човеку. Његови непријатељи сматрају да је бесмртан а тајна те бесмртности позната је само Бандар Пигмејима који га обожавају и са којима он сарађује.

ВЕРАН ЗАК- ЛЕТВИ

У ствари, Фантом је човек као и сви други, можда нешто срданији, бољи и вештији, сва „чуда“ која чини савршено су објашњива — читаоцима стрипа, наравно, а не и његовим непријатељима — а лице крије црном маском баш због тога да људи не сазнају како није бесмртан: у његовој породици већ 400 година мисија Фантома, заштитника угњетених, прелази с оца на сина и отуда читава заблуда. Већ 400 година сваки Фантом носи црну уз тело приљубљену одећу која личи на трико и крије очи маском, према томе нормално је што се мисли да је у питању један исти човек чија је највећа моћ бесмртност. Она прикрива и његову основну слабост која је у стрипу јасно наговештена а то је да он није Фантом по својој вољи, та улога му често веома тешко пада јер га лишава многих правих људских радости и осуђује на усамљеност, већ да остаје веран заклетви која се у његовој породици преноси с колена на колена.

ОПУЖЕН ЗА РАСИЗАМ

Фантом је, као и сви људи, рањив али он мора да трпи и стезе зубе када га нешто боли. То од њега захтева његов позив и дата заклет-

ЦРТАЧ МАККОЈ ДАО ЈЕ ФАНТОМУ БЕЛОГ КОЊА.

ва. Душу овог на изглед челичног човека добро познаје његова вереница Дијана Палмер којом он жарко жели да се ожени али никако за то нема времена. За њену љубав он једном, само на трен, скида маску да би је опет заувек ставио.

Овај стрип био је својевремено оптужен за расизам, за сувише покровитељски став према Африканцима. Аутори су се бранили а главни аргумент био је да Фантом ужива велике симпатије америчких Црнаца. Тако је овај чудни јунак наставио да живи и бори се за правду у срцу афричких дунгли, ретко одлазећи у град и одржавајући оно мало везе с белцима преко Шумске патроле која никада неће сазнати ко јој то у ствари помаже.

ШТА ЈЕ С МУРОМ?

За разлику од Мандрака кога је три деценије цртао један исти човек, Фантом је променио више цртача. Први је био Реј Мур који га је с великим успехом радио све до после другог светског рата. Онда се, сасвим необјашњиво, повукао а посао је до 1961. године наставио његов помоћник Вилсон МакКој. О повлачењу Реја Мура кружили су разни гласови, између осталих да се одао алкохолу, да су му се парализовале руке, да његов начин цртања није више одговарао Лију Фоку, па чак и да је умро. Изјава Лија Фока да је Мур жив али да је у рату рањен и због тога више не може да црта није

много разјаснила ствар, тим пре што је Фок додао да Мур никада није ни волео Фантома и да је једва чекао да престане да га ради. Ова тврдња била је сасвим невероватна с обзиром да је баш Мур дао лик Фантому и да га је с огромним успехом стварао скоро 10 година. Сам Мур се, пак, уздржао од изјава.

ДОБА СУПЕР- МЕНА

Било како било, од многих цртача који су конкурисали за МакКојевог наследника после његове смрти 1961. године изабран је Сју Бари, брат Дана Барија цртача Флаша Гордона. Нови Тандем Фок — Бари дао је Фантому ритам који је овај стрип помало изгубио педесетих година. Барију у помоћ помаже Бил Лињанте. Сваки од ових цртача унео је у стрип о Фантому нешто своје, створио је неку нову личност: Реј Мур је „измислио“ Фантомовог пса и отворио врата стрипа женама које је веома вешто цртао, МакКој је Фантому дао белог коња и помало оперетски стил, Сју Бари га је чак повезао с Организацијом уједињених нација ради решавања црначких проблема.

И док је Мандрак остао једини и непоновљиви у свету стрипа, Фантом је надахнуо читаву серију надљуди, такозваних супермена, од популарног Бетмена и Аса па преко мноштва мање познатих до ненадмашног Џејмса Бонда и његових филмованих авантура.

Б. Д.

ВАШАР СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

ОСВЕТА ТАКСИСТЕ. — Један таксиста из Хамбурга возио је недавно муитерију који му је на крају вожње признао да нема чиме да му плати. Таксиста је тада скинуо муитерију сако, привезао га позади за кола и натерао да трчи за аутомобилом. После неколико стотина метара зауставио се, скинуо несрећнику панталоне и опет га натерао да везан трчи за колима. То се понављало неколико пута, све док на крају ове казнене вожње путник без новца није остао наг.

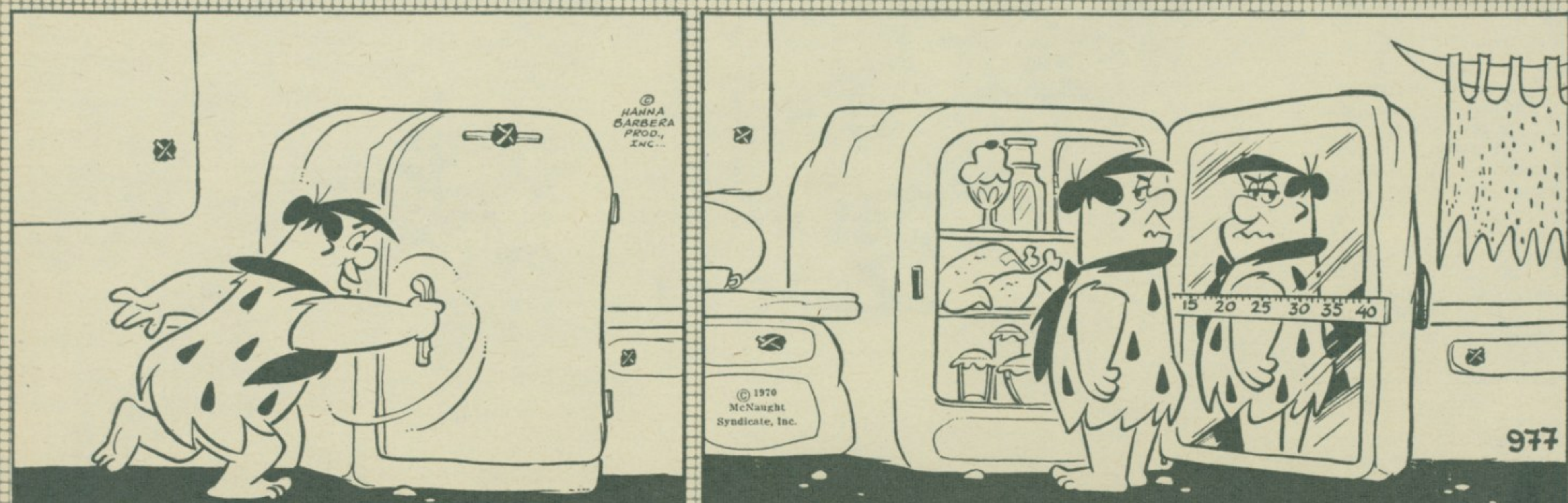
НЕВЕСТА НА ОТПЛАТУ. — У многим племенима екваторијалне Африке младожења може да купи невесту на отплату. Родитељима своје жене мужевци доносе у одређеним временским размацама нешто живине или стоке, све док уговорена цена не буде потпуно исплаћена. Женама ово одговара јер све док једна жена није потпуно исплаћена, она у браку има више права и већу самосталност но после давања последње рате. Због тога жене често „саботирају“ исплату овог дуга.

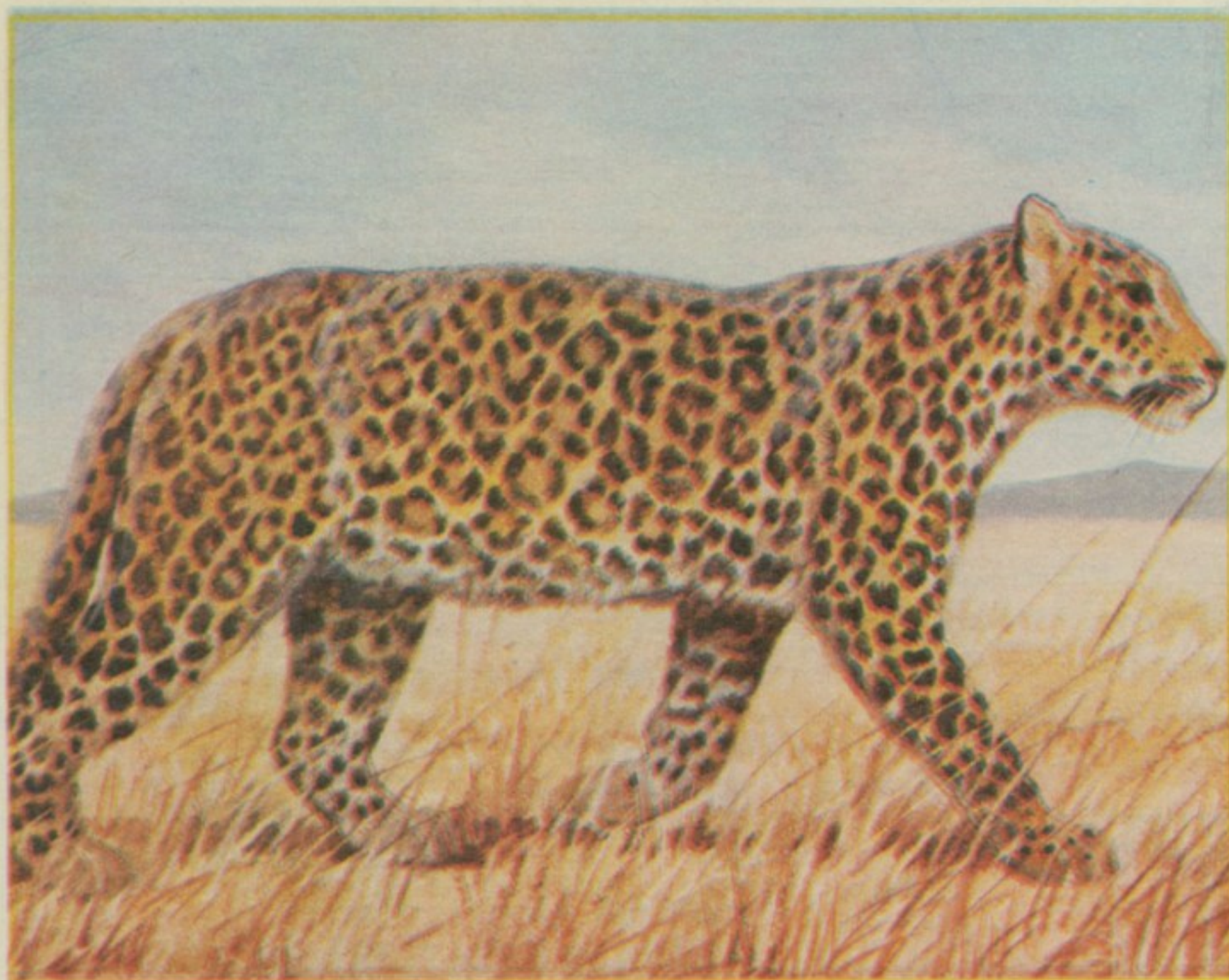
ИЗ ТИГАЊА У ВАТРУ. — Ник Вирак, затвореник у једној калифорнијској робијашници, бавио се некад атлетиком а у скоковима увис чак је постигао одличне резултате. За време једне шетње затворским двориком он је приметио једну јаку мотку, дограбио је и помоћу ње виноу се преко високог затворског зида. Био је убеђен да се докопао слободе. Али, уместо на земљу пао је на кров полицијског аутомобила који је управо пролазио крај спољашње стране зида.

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО

1 ЛЕОПАРД — Ова дивна шарена звер складних покрета дугачка око 2,5 м заједно с репом на који отпада 1/3 представља једну од најкрволочнијих животиња којој је убијање права страст. Напада све живо, од птица до човека, био сит или гладан и само за једну ноћ у стању је да закоље 40 оваца. Живи у Африци и делу јужне и источне Азије док је на осталим континентима искорењен. Не трчи брзо али то надокнађује огромним скоковима и спретним верањем уз дрвеће. (Звер, мачка).

2 ФОКА — Живи у читавом северном делу Атланског и Тихог океана, од ледених обала до Средоземља, Калифорније на Атлантику и Камчатке на Пацифику. Њено царство је вода у којој плива брзо као риба али често излази и на стене или санте. На сувом није нарочито спретна јер су јој ноге кратке и личе на пераја с кожом између прстију. Младунци које рађа на обали покривени су дивним белим крзном због чега их често убијају. Фока је паметна и лако се припитомљава. (Перајар).

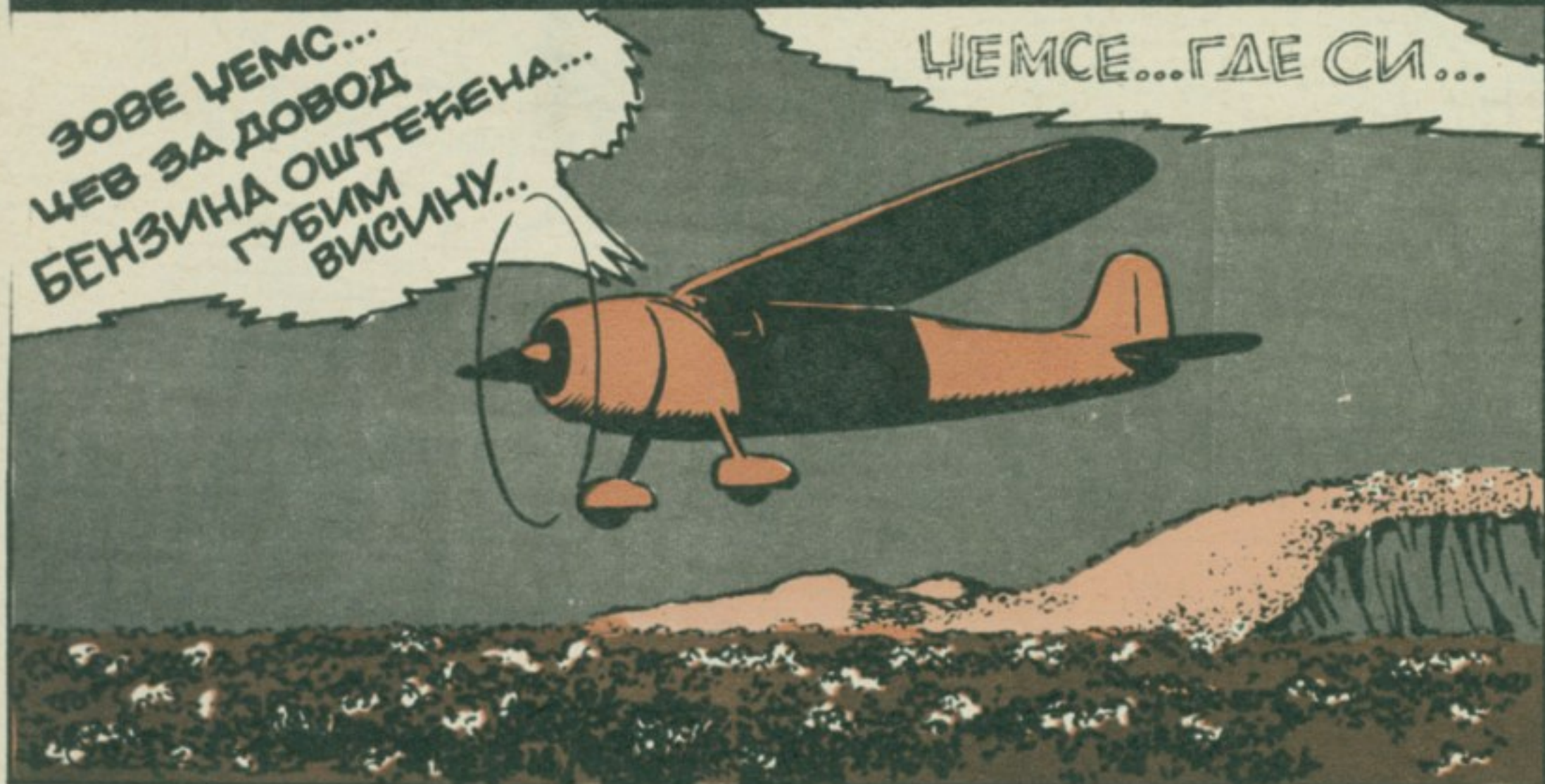
3

МРАВОЈЕД — Дугачак је од 30 цм до 2 м, брз и снажан с великим канцама на прстима. С лакоћом може да развали и најтврђе термитско гнездо. Тело му је обрасло густом длаком која га штити од уједа инсеката. Храни се, као што му име каже, мравима: дугачак заобљен језик завлачи у мравињак, мрави се на њега бацају мислећи да је неки инсект и више не могу да се ослободе због лепљиве пљувачке. Веома је прождрљив и свакодневно тамани хиљаде мрава. Живи у Бразилу. (Крезубица).

ФАНТОМ

ЗЕЛЕНИ ЛУДОЖДЕР

ЦЕМСЕ... ГДЕ СИ...

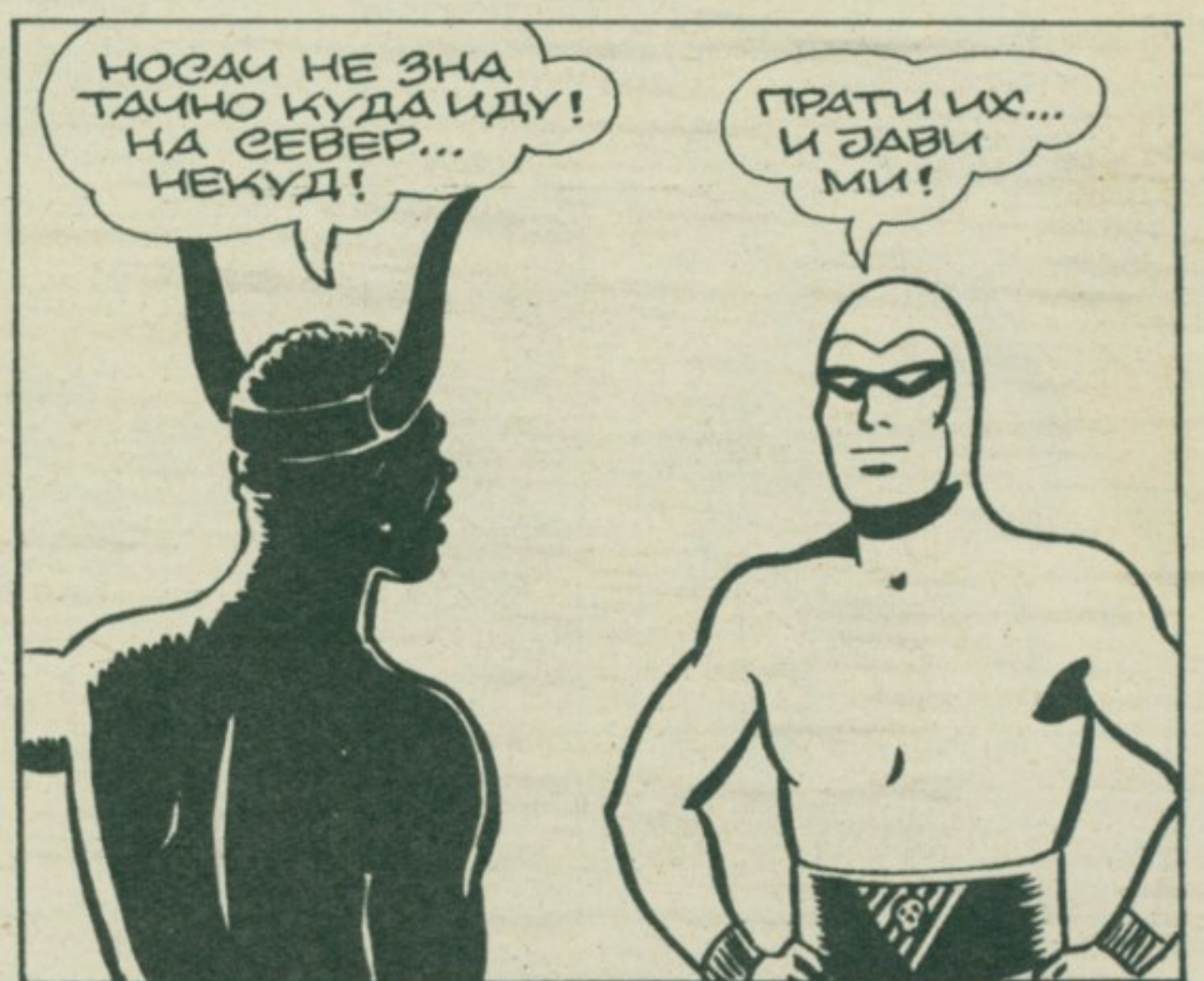
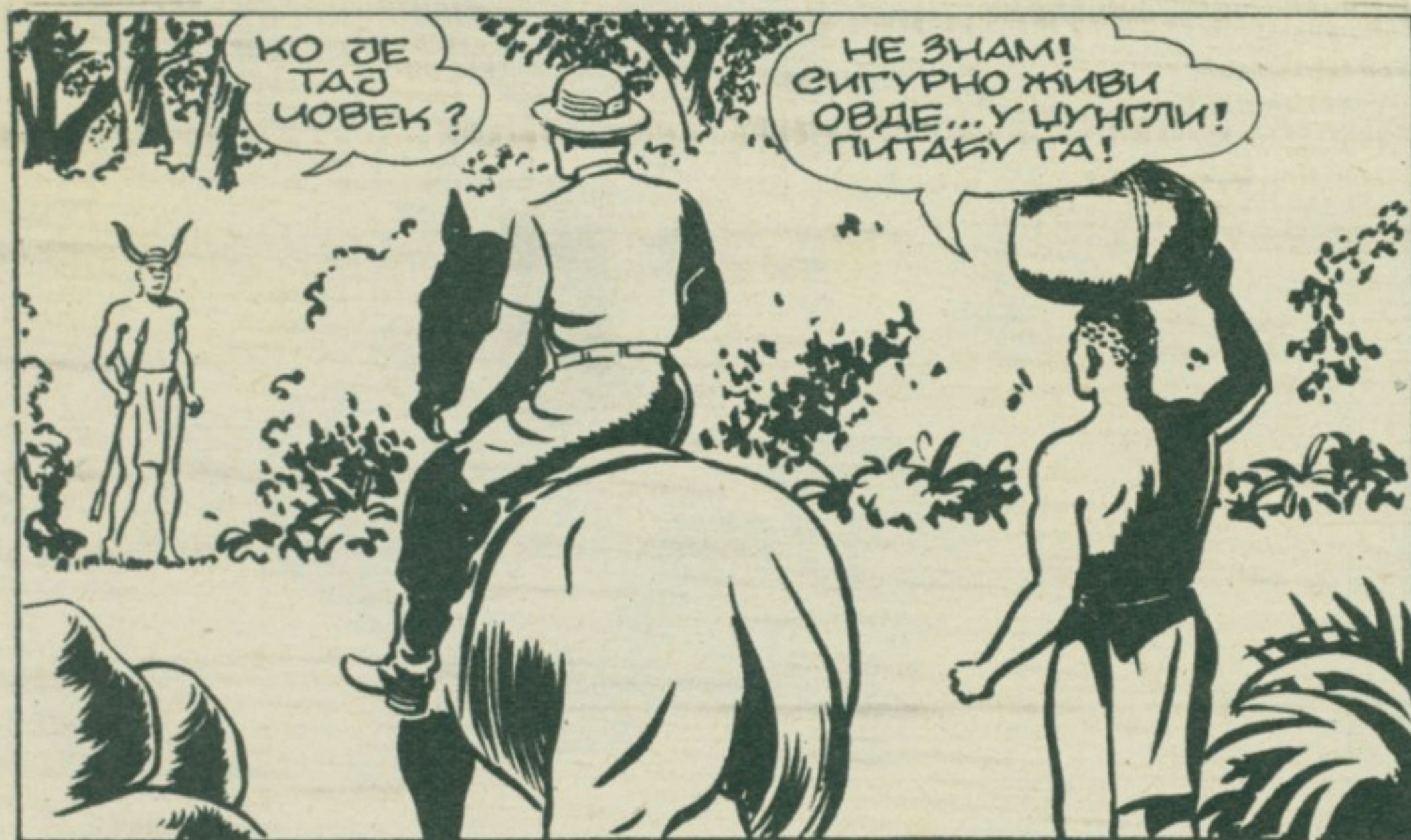

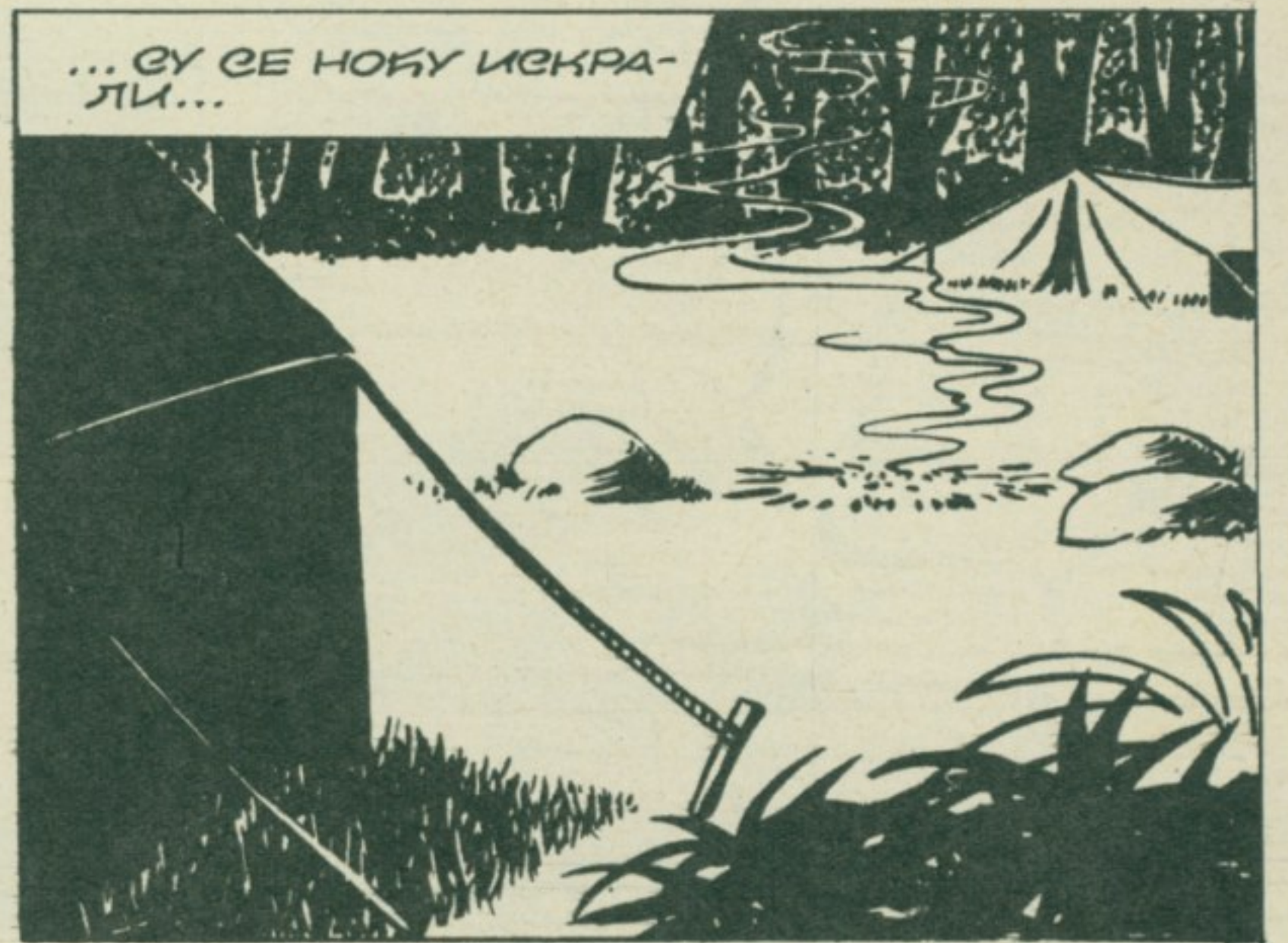

ДОК ЂЕ ФАНТОМ СЛУШАО ПОРУКУ ПРЕКО ТАМ-ТАМА...

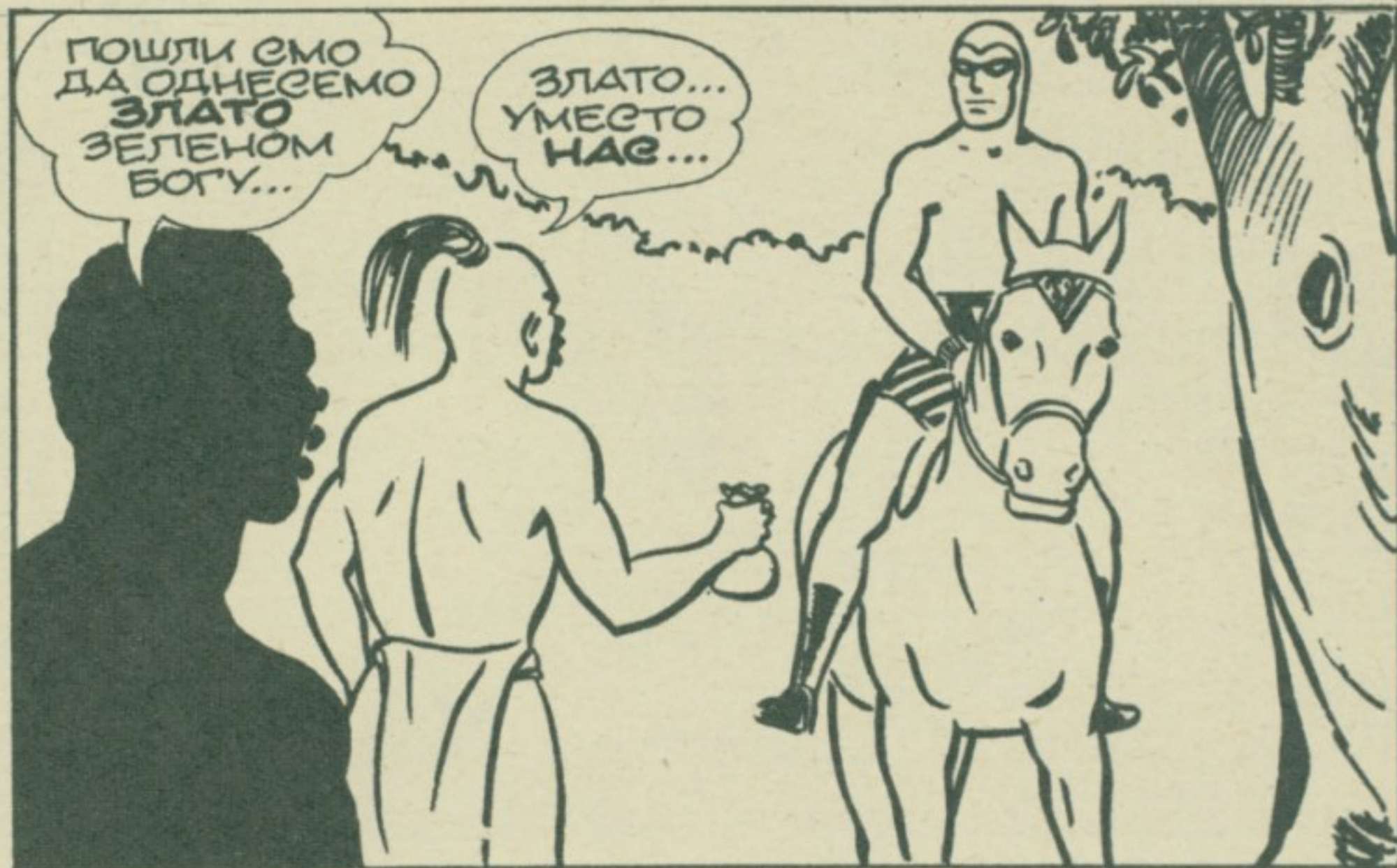
... РАТНИЦИ СУ ТРАЖИЛИ ЊЕГОВОГ ИЗВИЈАЧА И ОБАВЕШТАЈЦА.

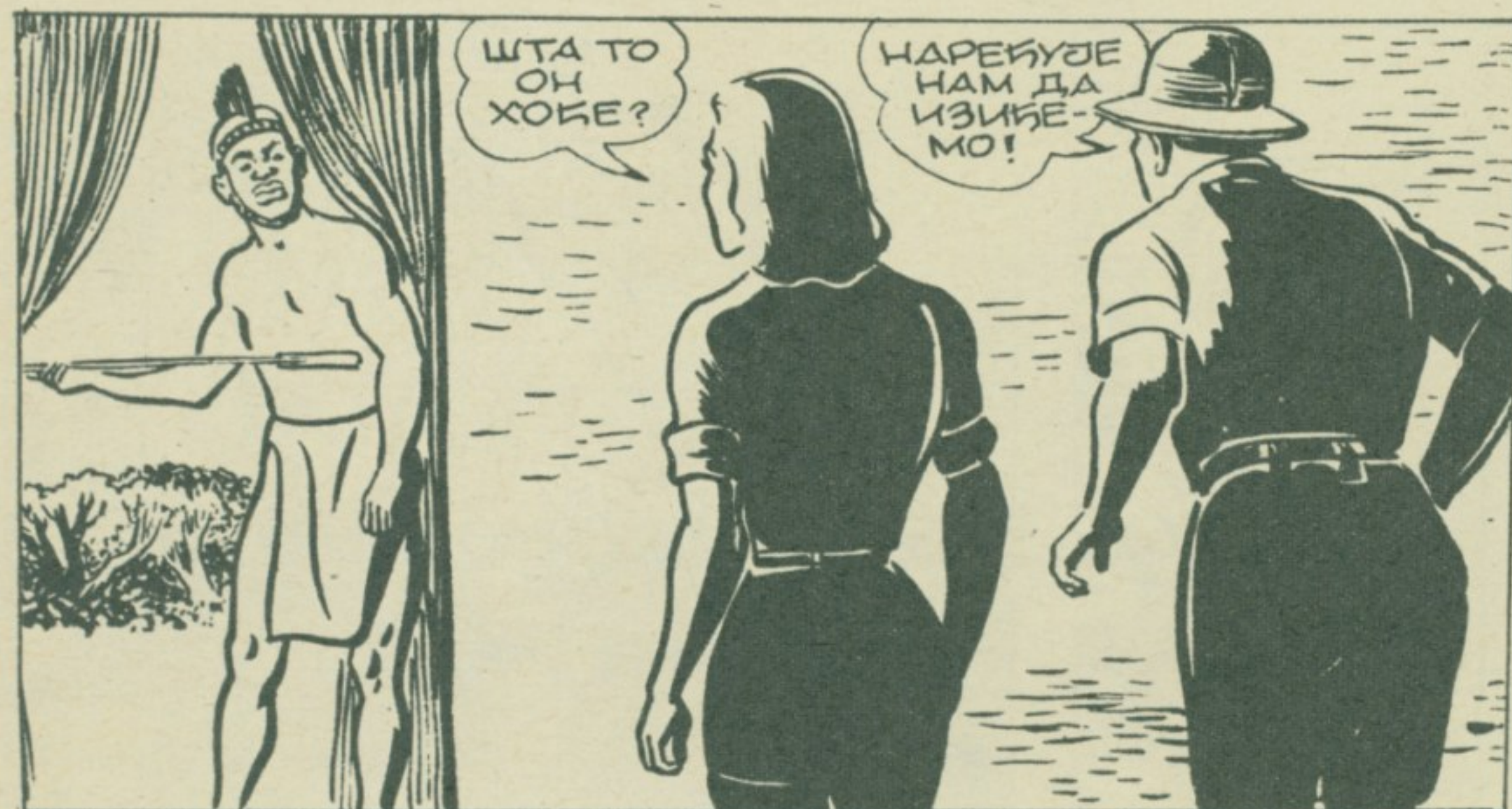
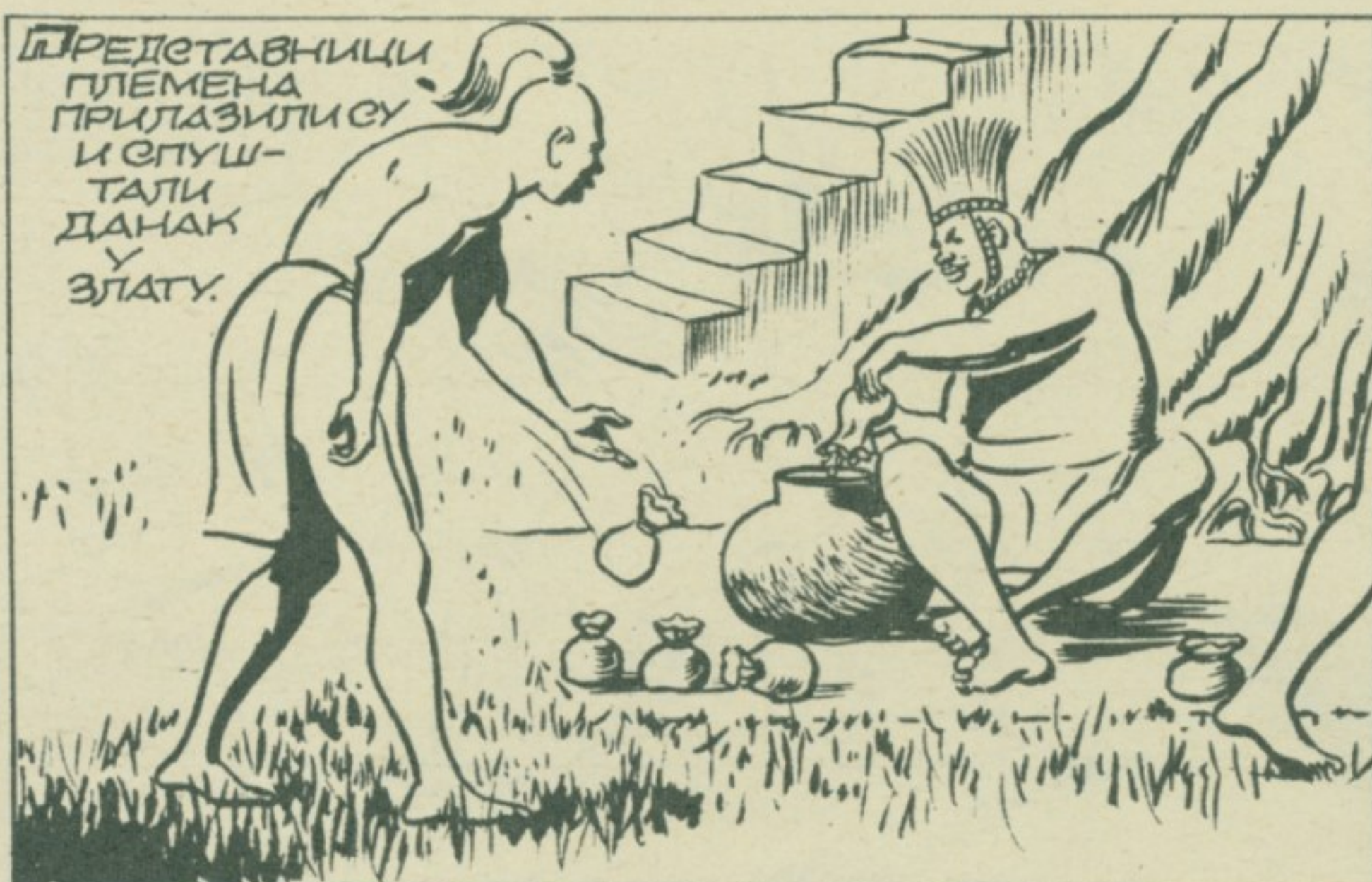

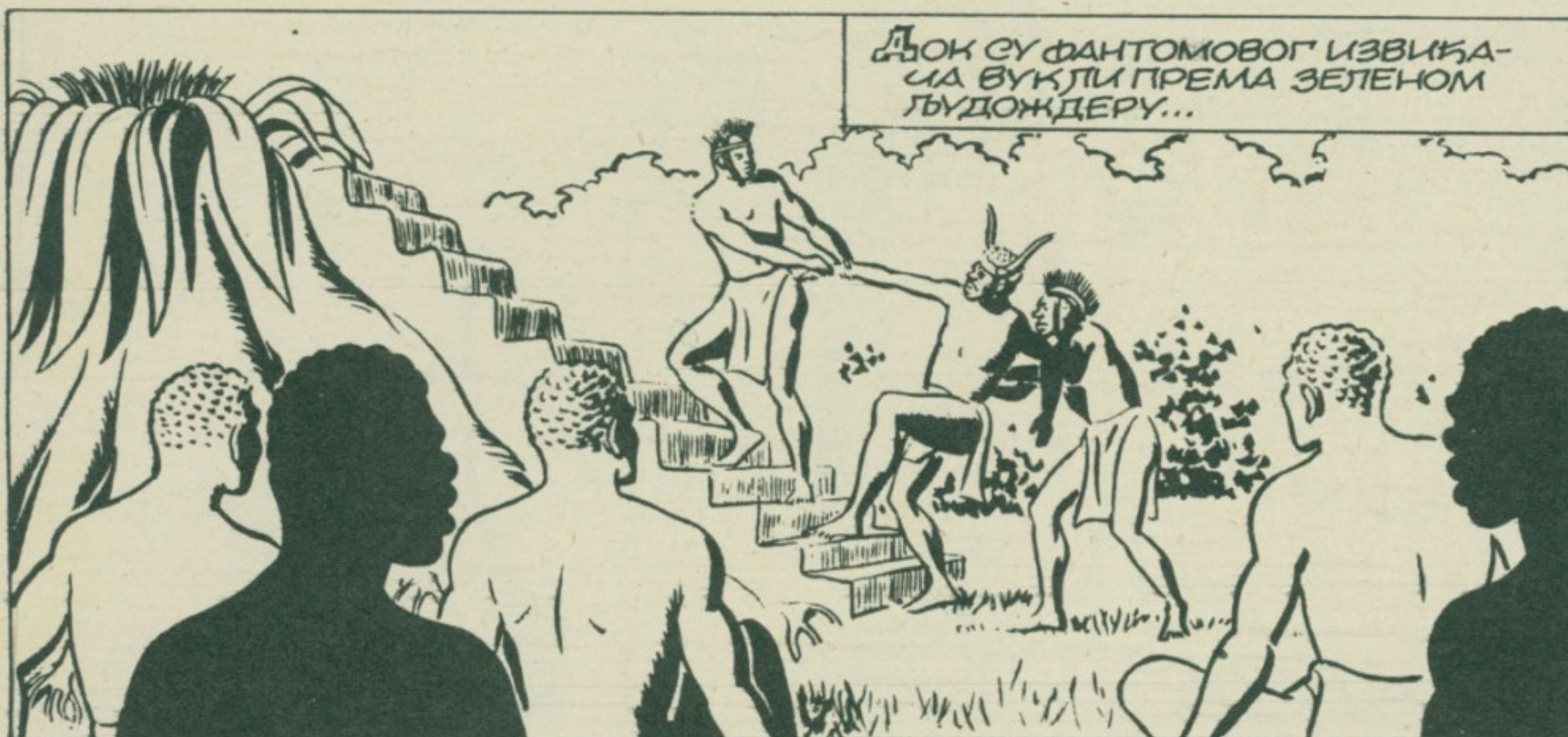
ФАНТОМОВ ЧОВЕК ПОНАВЉАО ЂЕ ПОРУКУ...

© 1958, King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

ДОК СУ ФАНТОМОВОГ ИЗВИКА-
ЏА ВУКЛИ ПРЕМА ЗЕЛЕНОМ
ЉУДОЖДЕРУ...

КО ЈЕ
ТАЈ
ЧОВЕК?
СИГУРНО ЈЕ ИЗ
НЕКОГ ПЛЕМЕНА КО-
ЈЕ НИЈЕ ПЛАТИЛО
ДАНАК! БИЉ-
КА СЕ МИЧЕ И...
СЛУШАЈ!

ТО СКИЦАЊЕ...
ДОЛАЗИ ИЗ БИЉ-
КЕ! КАО ДА
СКИЦИ ГЛАДНА
ЖИВОТИЊА!

НИЈЕ МИ ЈАСНО... КАКО ДА
ДОСАД НИСАМ ЧУО ЗА ТО ПЛА-
ЌАЊЕ ДАНАК БИЉКИ ЉУДО-
ЖДЕРУ?

ТИ МЕ, КОЊИЌУ,
ЧЕКАЈ! А ТИ,
БЛОВОЛЕ,
СА МНОМ!

НИКАД ДОСАД
НИСАМ ЧУО ЗА
БИЉКУ КОГА
ЈЕДЕ
ЉУДЕ!

ПРИМИ ОВУ
ЖРТВУ, МОЈИ
ЗЕЛЕНИ БОЖЕ!

ФАНТОМ ЈЕ СПАЗИО И
ДРУГА ДВА ЗАРОБЉЕ-
НИКА...

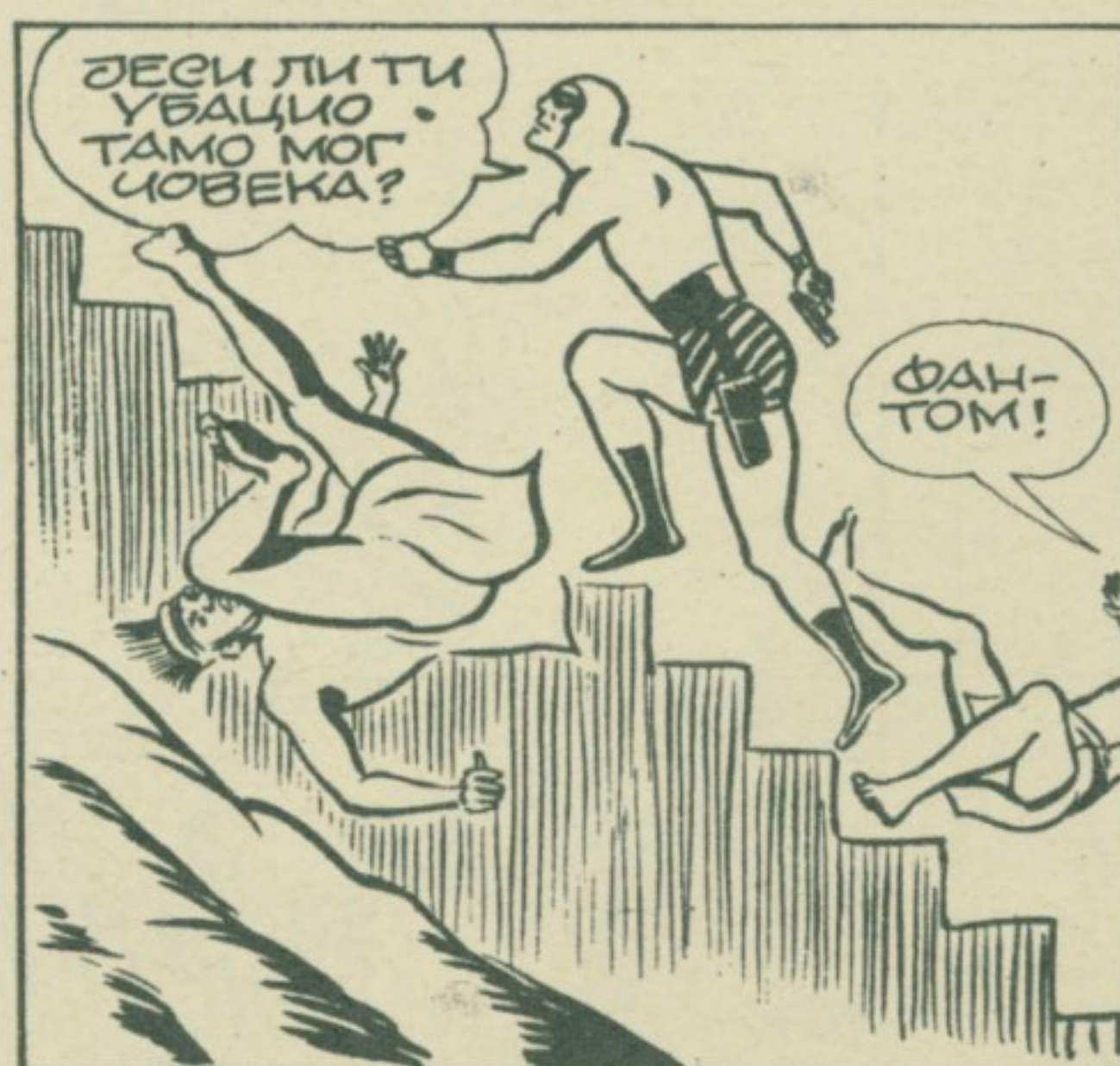
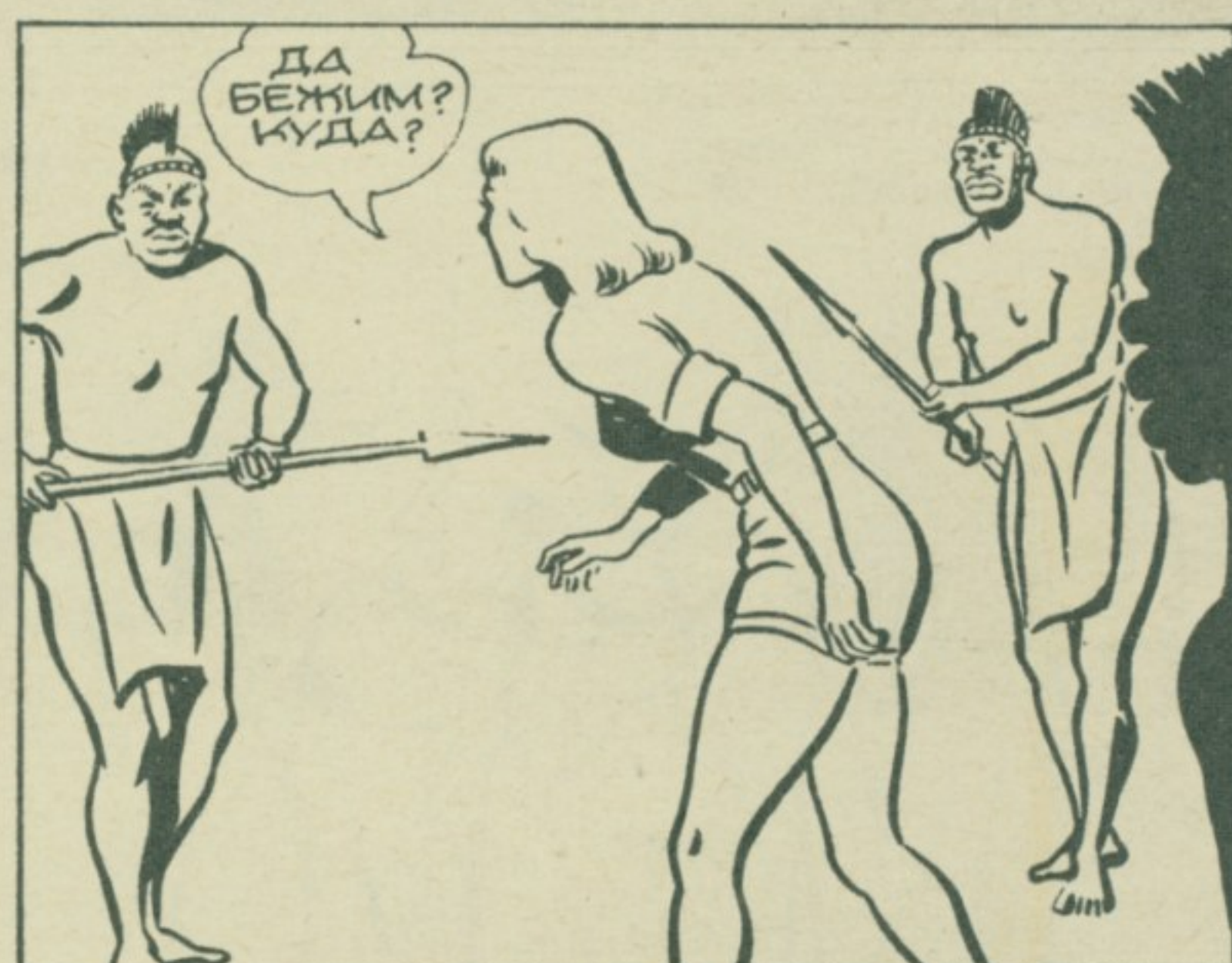
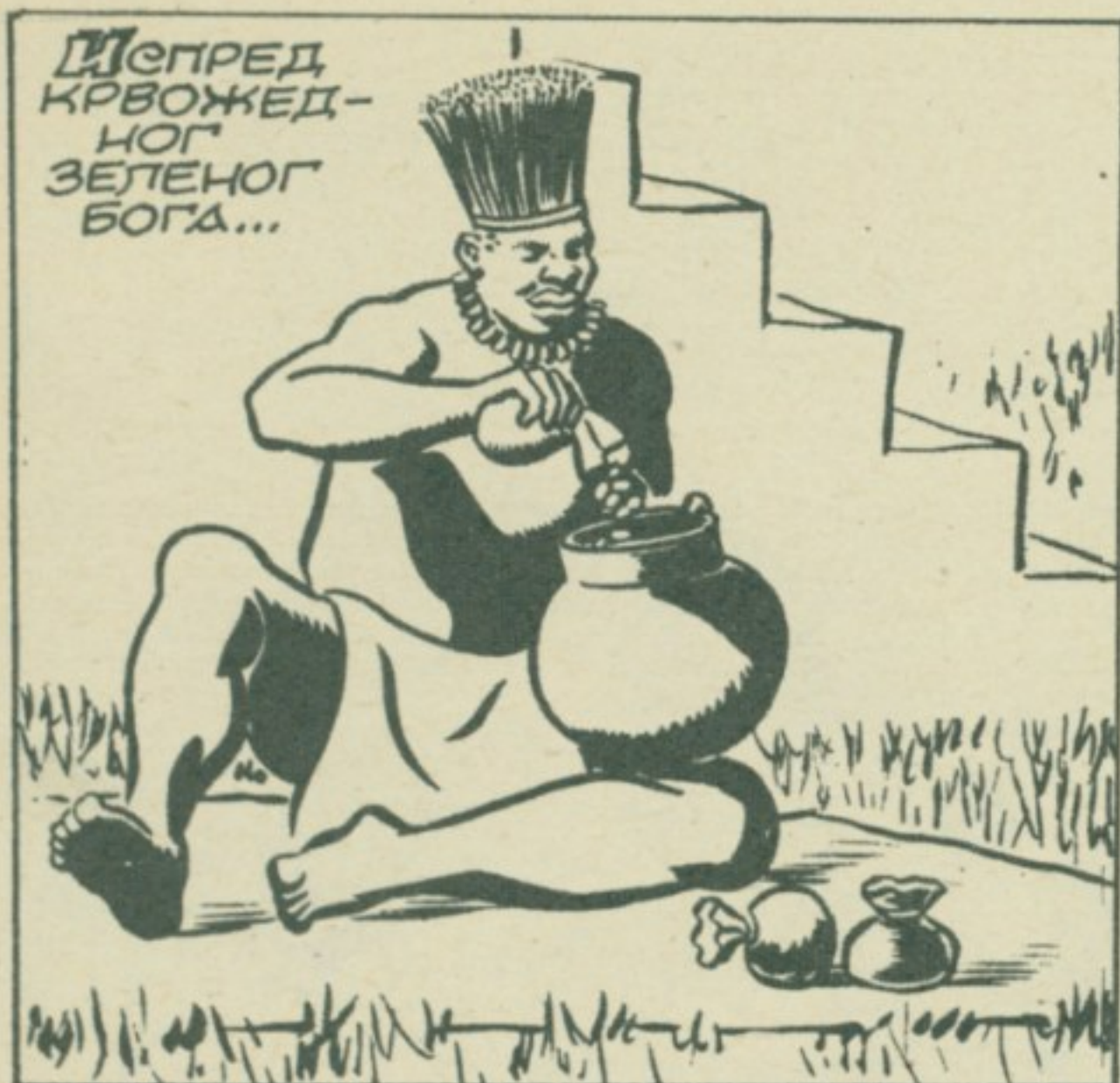

1958. King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

САД
ВАС
ДВО-
ЈЕ!

Н...НЕ!

ЊИЗНАДНА ПОГЛАВА
ФАНТОМА ЗБУЊИЛА
ЈЕ СВЕ ПРИСУТНЕ...

ТО ЈЕ, ЗНАЧИ,
ЗЕЛЕНИ
БОГ ПЛЕМЕНА
МАСАУ!

НИКО... ИАК
НИ ФАНТОМ...
НЕ СМЕ
ДА СЕ ПРИБЛИ-
ЖИ НАШЕМ
БОГУ!

КО ЈЕ
ТАЈ
ЧОВЕК?

НЕ
ЗНАМ,
МЕГИ!

ВИ, ПОГЛАВИЦЕ
МАСАУ,
УСЛУЖЕ СЕ ДА
ДРЖИТЕ У СТРА-
ХУ СИТАВУ ЏУН-
ГЛУ! НЕМА
ТУ НИКАКВОГ
БОГА!

РАТНИЦИ МАСАУ БЕСНО СУ
КРИКНУЛИ СПРЕМНИ ДА...

УХВАТИМО
ГА!

ОН ВРЕЂА
ВЕЛИКОГ БОГА!

ВЕЛИ-
КИ
БОГ
ЊЕ ГА
УБИТИ!

ЗАР ИАК НИ
ФАНОМ НЕ МОЖЕ
НИШТА ПРОТИВ
ЗЕЛЕНОГ
БОГА?

ШТА ЊЕГОВИ
МЕЦИ МОГУ ПРО-
ТИВ СТРАШНОГ
БОГА?

НАЗИВАЈУ ГА
"ФАНОМ"! КО
БИ ТО МОГАО БИТИ?
ДА ЛИ ЈЕ ОН
ЗА ИЛИ ПРОТИВ
ТОГ БОГА?

НЕ ЗНАМ
КО ЈЕ...
АЛИ ИЗГЛЕДА
ДА ЈЕ ПРОТИВ!

РАТНИЦИ МАСАУ СУ
СЕ ПРИБРАЛИ И
ЈУРНУЛИ НА
ФАНОМА...

ЊЕ
ОКЛЕВАЈУКИ
ФАНОМ
ЈЕ
СКОЧИО
У
БИЉКУ...

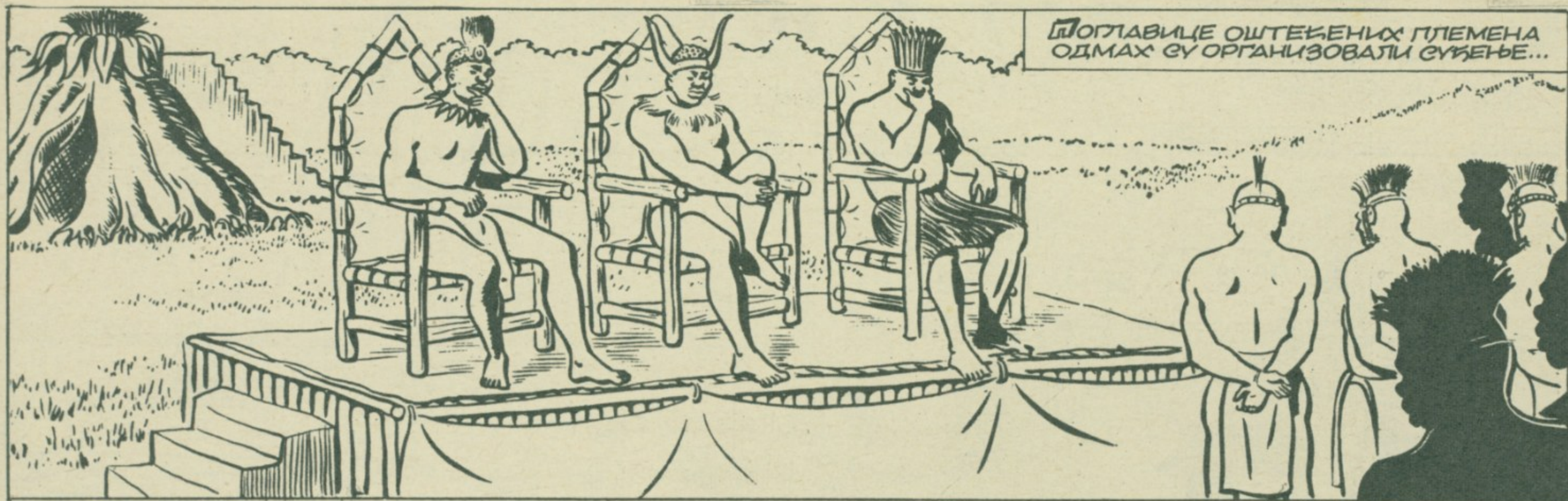

ОХ...НЕ!

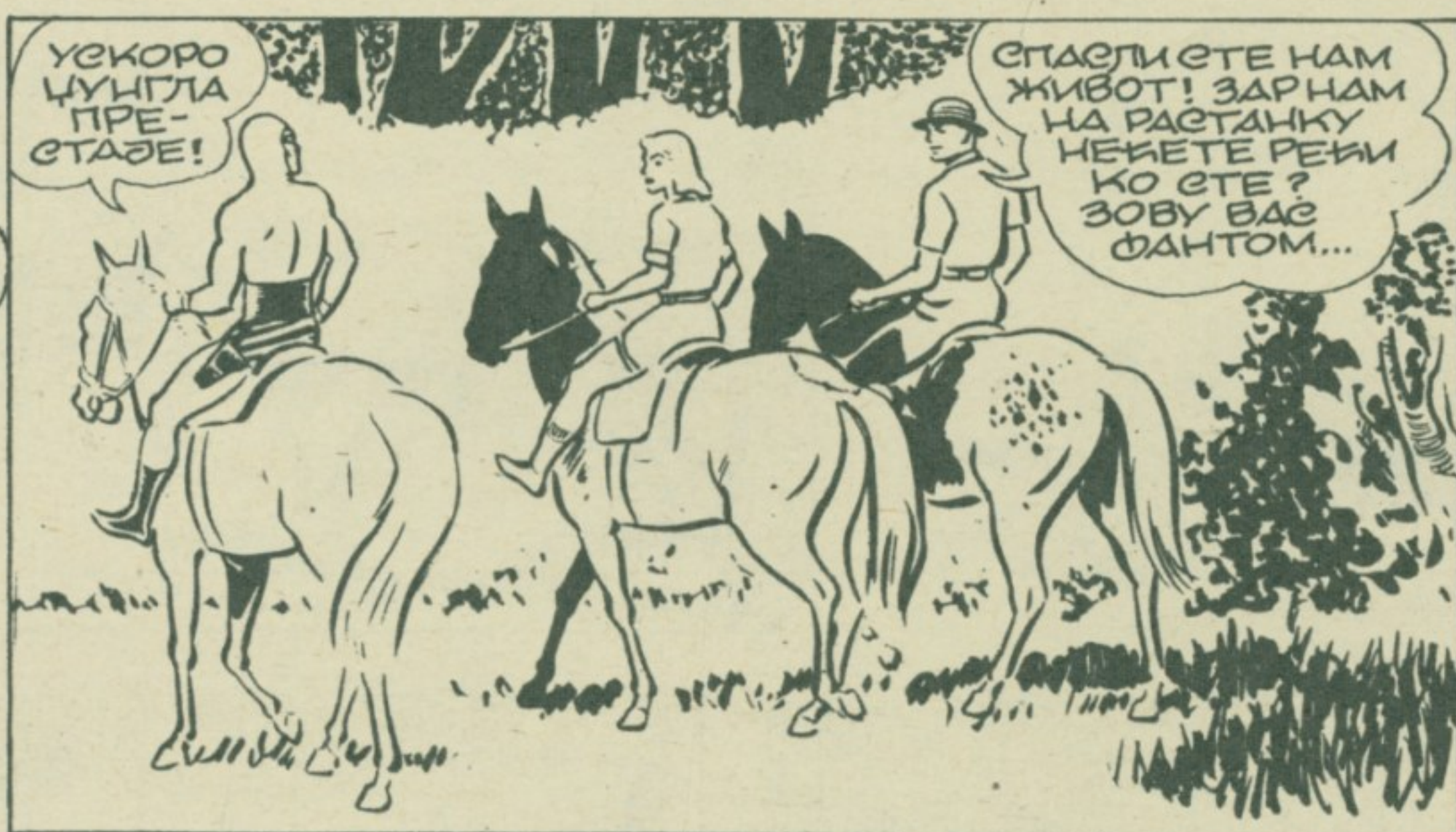

ПОГЛАВИЦЕ ОШТЕЋЕНИХ ПЛЕМЕНА
ОДМАХ СУ ОРГАНИЗОВАЛИ СУЂЕЊЕ...

ЈЕСТЕ ЛИ
ВАС ДВОЈЕ
ВИДЕЛИ
ДОВОЉНО
ОД ЏУНГЛЕ?

ПА... ОДГОВОРИЊУ
ЗА ОБОЈЕ...
ЈЕСМО!

УСКРО
ЏУНГЛА
ПРЕ-
СТАЈЕ!

СПАСИТЕ НАМ
ЖИВОТ! ЗАР НАМ
НА РАСТАЈКУ
НЕБЕТЕ РЕКИ
КО СТЕ?
ЗОВУ ВАС
ФАНТОМ...

ЈА ТО И ЈЕСАМ!
ЗБОГОМ!

ФАНТОМ... ДУХ
КОЈИ ХОДИ! ИМА-
ЋЕШ ШТА ДА
ПРИЧАШ У
СВОМ КЛУБУ
ИСТРАЖИ-
ВАЦА!

ДОСТА МИ ЈЕ СВЕГА!
НАЈЗАД, БИЉКА
ЉУДОЖДЕР ЈЕ
ПРЕВАРА...

АЛИ, КАКАВ
МАТЕРИЈАЛ ЗА
ЈЕДНУ РЕПОР-
ТАЖУ! ТАДАНСТВЕ-
НИ МАСКИ-
РАНИ
ЉОВЕК
СПАСАВА
НАС У
ПОСЛЕДЊЕМ
ТРЕНУТ-
КУ!

АХ... КО ЂЕ У
ТО ПОВЕРОВАТИ?
НИКО!

ЗНАЧИ...
УЗАЛУД
СИТАВА
ЕКСПЕДИЦИ-
ЈА!
СТРАЊЕНИ
НОВАЦ И
ВРЕМЕ...

МЕГИ!
ЈА БИХ
ПОНОВО...
САМО
ДА БИХ ТЕБЕ
УПОЗНАО!

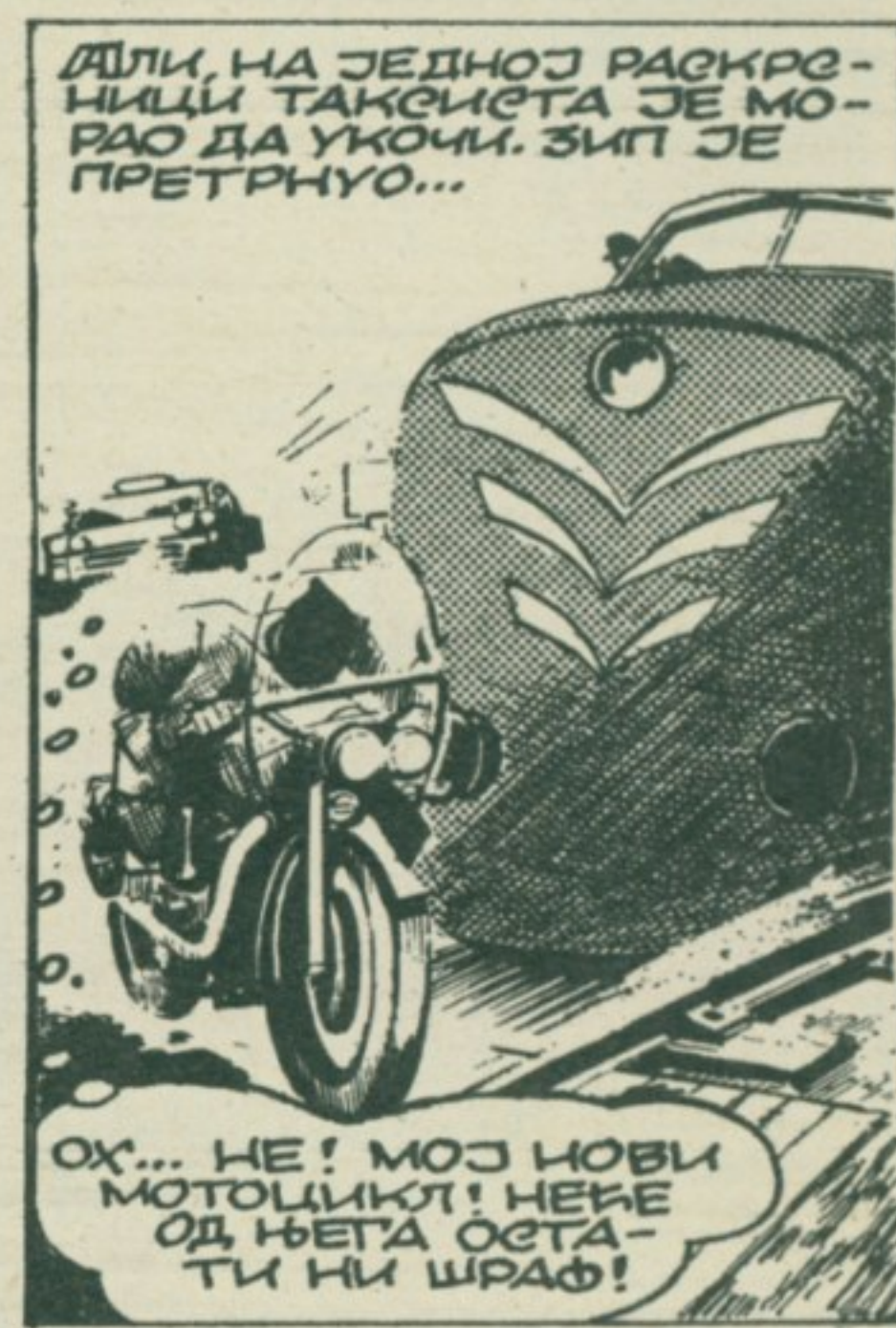
МЕГИ...
ДРАГА...
ПРИСТА-
ЈЕШ ЛИ
ДА...?

ЧИМ СЕ
ИСТУШИ-
РАМ
И
ПРЕСВУ-
СИМ...
ДА!

ТО ЈЕ БИО КРАЈ
БИЉКЕ-
ЉУДОЖДЕРА...

КРАЈ

НУЛАХ

ЗАРОБЉЕНИЦИ МОЗГОВА

НАСЛУБУЈУКИ ДА ЈЕ ТЕЛО ГОРПАТИНА-ЦА САМО ОКЛОП, ПРЕГ И ПОЛ СУ СЕ ТОБОЖЕ ПОТУКЛИ, А КАД СЕ СТРАЖАР УМЕШАО ДА ИХ РАЗВАДИ ЗГРАБИЛИ СУ ГА ЗА ЈЕДИНИ ОСЕТЛИВ ДЕО... ЗА ГРЛО!

УСПЕЛИ СМО, ПОЛЕ! ПОГЛЕ-ДАЈ ШТА ЈЕ ИСПОД ОКЛОПА!

БРЗО! РАЗБИЈ-МО ТУ ЊЕГОВУ ЉУСКУ!

КРРРЕЕХ!

САМО МОЗАК КОЈИМ УПРАВЉА ЕЛЕКТРОНСКИ СИСТЕМ! БЕЗ ЉУСКЕ ЈЕ САСВИМ БЕСПОМОЋАН!

ЈЕХ
ЈЕХ
ЈЕХ

УЖАСИ
ДА ЈЕ НЕКО
ТАКАВ ПРЕТ-
ВОРИО БРЕ-
ДА У...

...У ОВО!
ТРОГО-
ДИШЊЕ
ДЕТЕ КО-
ЈЕ ЈЕД-
ВА ПО-
ВОРИ!

МАМА!
ХОЋУ
МАМИ!

У ПРАВУ
СИ...АЛ' ПР-
ВО ДА ОНЕС-
ПОСОВИМО
ОНОГ ДРУГОГ
ГОРПА-
ТИН-
ЦА!

СМИРИ СЕ, ПОЛЕ!
САД КАД ЗНАМО ЊИ-
ХОВУ ТАЈНУ НЕКЕ
БИТИ ТЕШКО ДА ПО-
МОЋУ ОНОГ АПАРА-
ТА УЧИНИМО
БРЕДА
НОРМАЛНИМ!

МОЖДА ЋЕ НАМ
ЧАК ПОБИ ЗА РУКОМ
ДА ОДМРЗНЕМО И ВРА-
ТИМО У ЖИВОТ И ОС-
ТАЛА БИЋА КОЈА
СУ ОНИ СКУПИ-
ЛИ ПО
СВЕМИРУ!

ПОСЛЕ ДУГОГ ТРАЖЕЊА...

СТАНИТЕ!
НЕ
ПРИЛАЗИТЕ
МИ,
ЗЕМЉА-
НИ,
ИНАЧЕ...

НИШТА
НАМ НЕ МО-
ЖЕШ! ТВОЈ
ПРИЈАТЕЉА
СМО ОНЕСО-
СОВИЛИ... ЗНА-
МО ВАШУ
ТАЈНУ!

Pionir

индустрија чоколаде
и бомбона-суботица

Изрежи ову адресу, залепи на коверат са кесица-
ма од бомбона и пошаљи „Пиониру“ Суботица.

ДОНОСИМ ВАМ
СРЕЋУ!

NEGRO

Pionir · SUBOTICA

ВАС НАГРАЂУЈЕ!

ПРАВИЛА ИГРЕ

КУПИ И ПОЈЕДИ

10 кесица „НЕГРО“ бомбона од 100 грама
10 кесица „ЛЕШНИК“ карамела од 100 грама
5 кесица „ВОЋНЕ“ карамеле од 100 грама
ИЛИ:
50 кесица других, било којих бомбона фабрике
„ПИОНИР“ од 100 грама.

И теби и онима које будеш послужио нека бу-
де пријатно — јер су бомбоне „ПИОНИР“ за-
иста укусне.

2 Кесице (празне, пошто сте бомбоне по-
јели) стави у коверат и пошаљи „ПИО-
НИРУ“, СУБОТИЦА. На полећини коверта чит-
ко испиши своје име, презиме, место становања,
улицу и број.

3 За послане кесице добићеш од „ПИОНИ-
РА“ потврду с редним бројем. Добитници
награда извлаче се жребом и то овим редом:
900 поклон-пакета „Пионир“, 20 електричних во-
зова (дечјих), 30 транзистора, 10 фото-апарата,
30 мини бицикала и 10 Пони експреса.

4 Награде се извлаче и додељују свака три
месеца, па према томе и ти можеш свака
три месеца да учествујеш у наградној игри ако
за свако извлачење пошаљеш потребан број ке-
сица.

ИЗВЛАЧЕЊЕ ЋЕ СЕ ОБАВИТИ:

30. октобра 1970.

29. јануара 1971.

15. маја 1971.

Имена добитника биће објављена после сваког
извлачења у „Политикином забавнику“, а на-
граде испоручене добитницима 15 дана по из-
влачењу.

ПОНИ ЕКСПРЕС и-
ма 1,8 КС, макси-
мална брзина му је
40 км на час. Тро-
ши 1,5 лит. на 100
км. За Пони екс-
прес није потребна
возачка дозвола.

СКУПИ И ПОШАЉИ КЕСИЦЕ
ОД БОМБОНА „ПИОНИР“ ДА
УЧЕСТВУЈЕШ У ИЗВЛАЧЕЊУ

10 ПОНИ - ЕКСПРЕСА!

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ:

● седам слепих Африканаца,
уз помоћ водича, направили
су несвакидашњи подвиг: по-
пели су се на врх Килиман-
дара висок 5895 метара. Ус-
пон је трајао четири дана, а

за последњих 915 метара било
им је потребно пуних девет
часова. Циљ им је био да
докажу како и слепи могу ус-
пешно да се баве алпинизмом.

● у Москви ће крајем ове го-
дине почети изградња најве-
ће фабрике шампањца на све-
ту. Из фабрике ће сваке го-
дине излазити двадесет ми-
лиона боца овог пенушавог

вина. Све фабричке операције
изводиће се потпуно аутома-
тизовано. Нарочите врсте пле-
менитог грођа за шампањцац
допремаће се из Украјине,
Грузије, Молдавије и Кирги-
зије.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● кад је у брави једних
проваљених кола пронађен
врх маказа, полицијски инс-
пектор из француског гради-
ћа Бернеј пуне две недеље
претресао је кућу по кућу,

све док није пронашао траже-
не маказе у провалникове се-
стре. Приликом хватања про-
валник, двадесетогодишњи
младић, је признао да је осим
те починио још 15 провалних
крађа.

● суд у Бангкоку је недавно
имао да донесе пресуду о јед-

ном заиста необичном про-
цесу. Судило се неком ауто-
мобилисти који је приликом
проласка кроз једну велику
тајландску шуму изненада ја-
ко затрубио и тако узнеми-
рио три слона који су туд
пролазили са својим гоничи-
ма; да се један слон поплашио
и збацио тачно под кола не-
срећног гонича који је стра-
дао. Возач је осуђен на дужу
временску казну.

● главну атракцију на сајму
у Лисабону представља 25-
годишњи мелез Габријел Ес-

твао Монжан који, да би чуо
саговорника, мора да се саж-
не, јер је висок 2,60 м, тежак
200 килограма а носи ципеле
број 50. До 15. године Габри-
јел је нормално растао, а он-
да је незгодно пао и озледио
неку од жлезда које утичу на
раст.

● резултати које су совјет-
ски научници добили помоћу
истраживачких васионских
сонди „Венера“ 3, 4 и 5 пока-
зали су да у атмосфери плане-
те Венере има 93 до 97% уг-

љендиоксида; 2 до 5% азота
и нешто мање од 0,4% кисео-
ника. Сонде су исто тако ут-
врдиле да температура на
овој планети износи од 400 до
500°C.

● „Том Ван Дајк“ је име
књиге коју је заједнички на-
писало 37 гимназијалаца из
Парижа. Идеју да напишу ко-
лективну књигу дао им је
професор књижевности. Да
нико од њих не би као аутор
био оштећен, на корицама ове
јединствене књиге налазе се
исписана по абедици њихова

имена. Књига ће ускоро бити
пуштена у продају по цени од
2.000 старих динара.

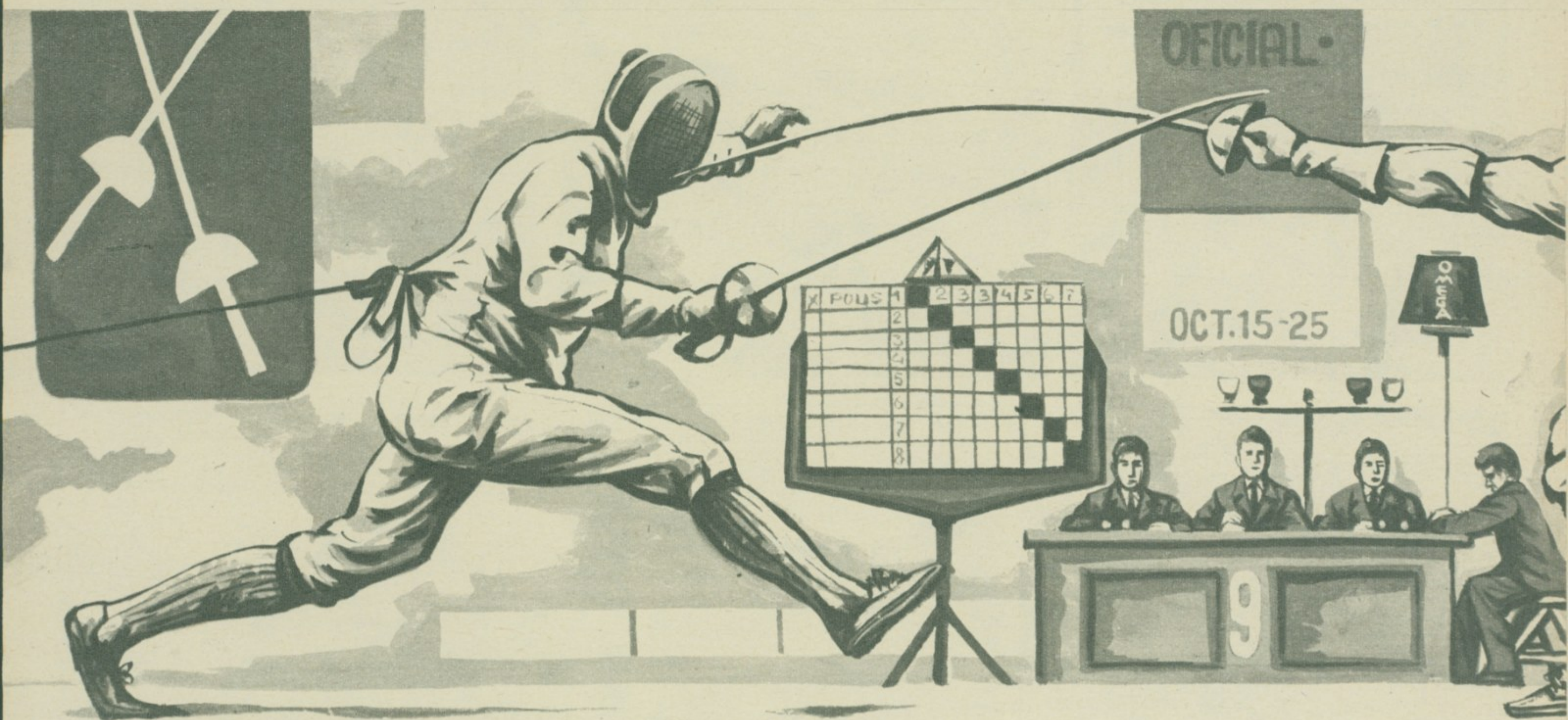
Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

СЛЕДЕЊИ НАСТАВАК: ФЛАШ ОПТУЖУЈЕ!

ГОСПОДАРИ ХЛАДНИ

Ош је примитивни човек практиковао једну форму мачевања користећи у борби дрвене мотке и камене секире. Међутим, сматра се да је право мачевање настало пре 20 векова у Јапану. Први мач, за који се зна, имао је јапански принц Јамото Такеруно Микото.

На наш континент, у стару Грчку, мачевање је прешло из Египта где су се борили дрвеним штаповима на чијим се врховима налазио метални шиљак.

У мачевалачким школама Рима обучавани су робови за гладијаторске борбе. Стари Римљани су употребљавали „ензис“ — широк и тежак мач са две оштрице. Вежбање мачем звало се „паларија“, а изводило се против дрвених стубова пободених у земљу.

У средњем веку развијало се кроз борбе ритера и турнирска надметања.

Мода гбобоја

До модерног мачевања, које почиње од 1563. године када је, тада познати инжењер и математичар Камилло Агрипа објавио своју књигу „Обрада науке о оруж-

ју“ мачевање је прошло дуг пут. Међутим, од тада, од друге половине 16. и прве половине 17. века, мачевање постаје права мода, знак отмености. Многи су носили мачеве обешене око паса као саставни део своје одеће. На све стране почеле су да ничу школе мачевања у којима су се грађани, а посебно племство, обучавали вештини баратања овим оружјем.

Заједно са модом ношења мачева стигла је и мода двобоја. Учитељи мачевања имали су пуне руке посла. За сваку ситницу потезани су мачеви како би се „крвљу спрала увреда“. У тим немирним временима мирни грађани су врло често морали, тако рећи, преко ноћи да савладају основна знања из вештине мачевања како не би били убијени често у врло безразложној одбрани „части и поштења“.

Најпознатији градови у којима су се израђивали мачеви били су Толедо и Севиља у Шпанији, Милано и Венеција у Италији, Пасан и Солинген у Немачкој, Дубровник у Далмацији и Рисан у Црној Гори. Мајстори који су израђивали мачеве звали су се мачалари, а у Дубровнику спатарии.

У многим озбиљним књигама помиње се мачевање (Шекспиров Хамлет, Ростанов Сирано д Бержерак), а кад би се из романа Валтера Скота „Ајванхо“ или из чувеног дела Александра Дима „Три мускетара“, избаци-

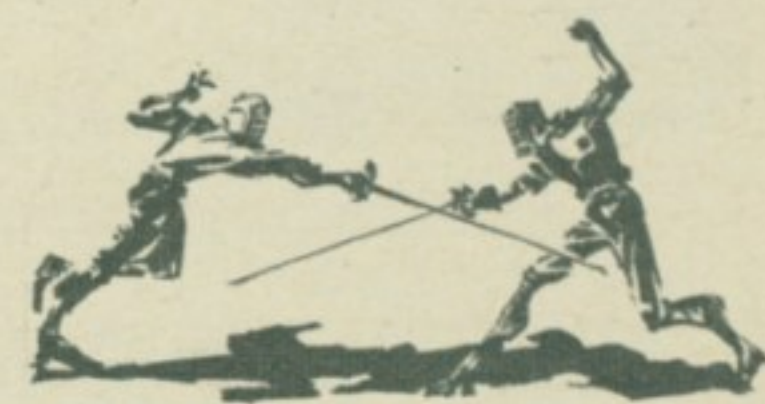
ла поглавља која се односе на мачевање — те би се књиге упола смањиле!

Прва, искључиво спортска такмичења у мачевању, почела су се одржавати тек од

друге половине прошлог века. Тада су широм Европе и Америке почели да ничу мачевалачки савези и да се организују шампионати. Међународна мачевалачка организација ФИЕ основана је 1930. године. Њен члан је и Мачевалачки савез Југославије, основан 1928. године у Новом Саду.

Модерно спортско мачевање познаје три дисциплине: флорет, мач и сабљу. Ове дисциплине укључене су и у програм олимпијских игара, а први пут мачевање се појавило у програму I обновљених олимпијских игара у Атини 1896. године.

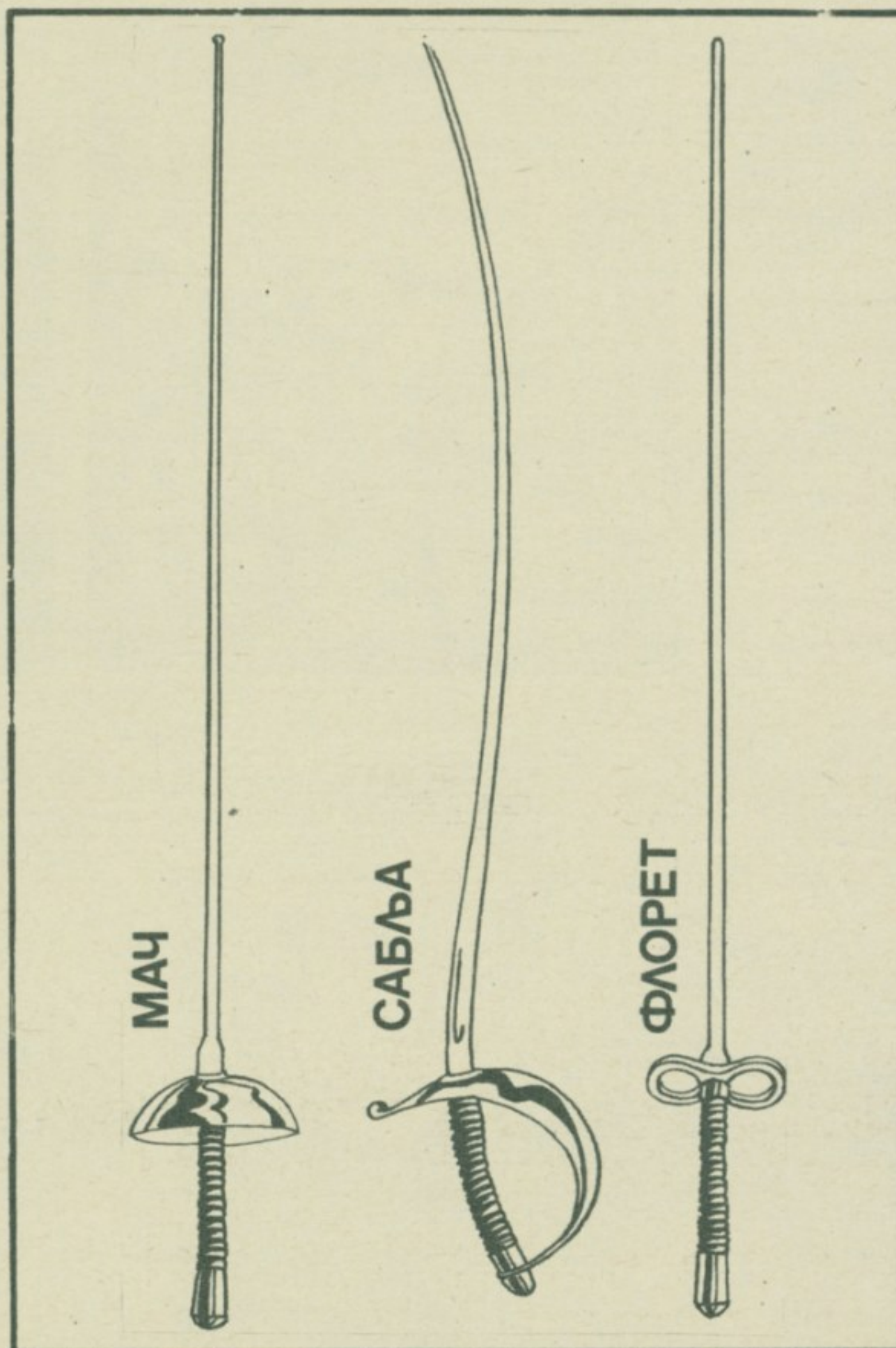
Док се мушкарци такмиче са сва три оружја, жене се боре једино флоретом.

Флорет

Флорет је лако оружје са челичном оштрицом на чијем врху се налази метална куглица. Дугачак је 110 цм, а тежак 500 грама.

Борба флоретом одвија се на простору широком 2 а дугачком 12 метара. Ова површина, покривена металном мрежом, подељена је са 5 попречних линија: једна централна налази се на средини, по једна са сваке стране на 2 метра од средње ли-

ОГ ОРУЖЈА

није и две по један метар од задње линије.

Циљ је такмичара да врхом флорета постигну што је могуће више „убода“, додира, и то на одређеним местима која доносе поене. Важеће површине су код флорета само груди од врха оковратника до линије препона и леђа до струка. Погодак у главу, руке и ноге не бодује се.

Код мушкараца борба траје шест минута и води се у 5 погодака с најмање једним поеном разлике, а код жена у 4 погодка.

Такмичари почињу борбу са својих линија (то су линије које се налазе 2 метра од централне). Уколико се један такмичар повуче до линије на 1 метар од задње црте, бива опоменут, а ако је прегази онда његов противник добија поен који му се рачуна као да је постигао додир.

Електричне
»судије«

Уколико истекне време од шест минута а ниједан такмичар не направи 5 додира, победник је онај ко је направио више додира. Кад се борба заврши нерешено у

прописаном времену, она се наставља све дотле док један од такмичара не направи додир.

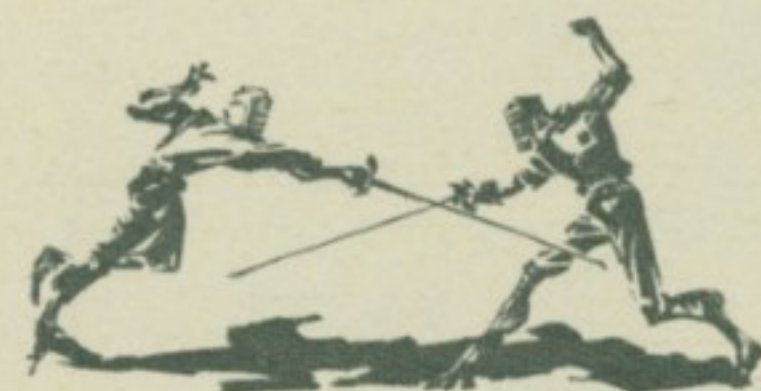
Некада су судије имале веома тежак посао пратећи борбу и бележећи важеће поготке. Данас им је посао умногоме олакшан увођењем електричног флорета. Сваки додир региструју електрични апарати на столу судија који су помоћу електричних каблова везани за флорете, као и семафор који се поставља да би публика што боље пратила борбу.

Кад један такмичар врхом флорета који је у облику дугмета погоди противника у важећу површину, долази до контакта, као кад притиснемо звонце на улазу и на столу судије упали се лампа. За сваког мачеваоца постоје 2 светла.

Кад један такмичар направи важећи додир, на његовој страни упали се зелено а на противниковој црвено светло. Кад се истовремено упале зелена и црвена светла на обе стране, судије одлучују који је такмичар први постигао додир и њему додељују поен. Уколико додир није изведен на прописан начин, пали се бело светло.

Од личне опреме мачеваоци имају бело заштитно одело појачано у грудном делу металним пластом, заштитник за лице од жичане мреже и рукавицу за ону руку у којој држе оружје. На такмичењима ова се

опрема допуњава још и електричним каблом који води од леђа такмичара, наставља се на лични кабл до тзв. бобине — која служи да се на њу овај гајтан намотава тако да је увек затегнут и не смета мачеваоцу кад, на пример, нагло узмиче уназад. Захваљујући бобини никад не долази до заплитања. Кабл се даље од бобине наставља до електричних контролних апарата на судијском столу.

Мач

Мач као и флорет служи само за „убод“, а не ударац оштрицом. Дугачак је 110 цм, а тежак 770 гр, има челичну оштрицу са три глатке ивице. Сматра се тешким оружјем а њиме се, за разлику од флорета, додир може направити на било ком делу тела, од темена до стопала, само мора бити изведен врхом.

Контролни апарат у овој дисциплини има само црвено и зелено светло која се пале према томе који је од такмичара добио поен. Уколико се оба светла истовремено упале, сваки такмичар добија по један поен. Међутим, ако се деси да се борба, у прописаном времену,

СКУПА ОПРЕМА ЗА МАЧЕВАЊЕ НЕ МОЖЕ СЕ КОД НАС КУПИТИ АЛИ ЈЕ ЗАТО ПОЧЕТНИЦИ ДОБИЈАЈУ БЕСПЛАТНО У КЛУБОВИМА

заврши нерешено она се продужава још 5 минута. У случају да и тада ниједан мачевалац не постигне додир, сматра се да су оба такмичара изгубила борбу.

Такмичење у овој дисциплини изводи се на застрој стази дугачкој 24, а широкој 2 метра.

Сабља

За разлику од флорета и мача, сабљом се у спорском мачевању удара оштрицом, страном. У ствари за додир се користе поред врха још и оштра ивица и горња трећина тупе стране. Укупна дужина сабље је 105 цм, од тога на оштрицу отпада 88 цм. Тежина је 500 грама. Борба се води у пет погодака с најмање једним поготком разлике. Бориште је дугачко 24, а широко 2 метра. Важећи ударци, они који доносе поене, су: ударац у труп, руке, врат, главу. Погодак у ноге се не бодује.

Уколико је после 6 минута борбе резултат нерешен, мора се направити још један додир без икаквог временског ограничења. Због тешкоће да се прати ова врста додира за борбе сабљом не користи се електрични апарат већ суди 5 судија.

Тренинг од
10. године

Опрема за мачевање која се састоји од: оружја, специјалног заштитног одела, рукавице и заштитне мреже за лице не може се купити у нашим продавницама. Ове скупе реквизите набављају у иностранству искључиво мачевалачка друштва и Мачевалачки савез.

Међутим, сваком ко се интересује за овај леп и динамичан спорт клуб даје на располагање целу опрему. Због тога, бар за почетни-

ке, нема потребе да сами набављају ове реквизите.

Мачевање је строго аматерски спорт. Стога они који почињу да га тренирају не рачунају на новчану зараду. Њима се пружа могућност да путују по земљи а онима најбољима и у иностранство.

Међутим, корист од мачевања је сасвим друге врсте. Оно развија брзе рефлексе, велику издржљивост и брзину. Сем тога, ангажује све мишиће тела.

Наша најбоља мачевалка инжењер архитектуре Вера Јефтимиадес каже: „Овај спорт је подједнако добар како за мушкарце тако и за жене. Најбоље је почети с тренингом са 10—12 година“.

Спортистички век мачевалаца је веома дуг. Такмичари до 40—50 година могу да постижу још врхунске резултате. Иако са годинама губе у брзини и рефлексима, они то надокнађују искуством.

Најбољи
мачеваоци
на свету

Мачеваоци су готово по правилу интелектуалци: инжењери, архитекте, професори и лекари.

Најбоље такмичаре у мушкој и женској конкуренцији имају Мађари, Италијани, Французи и Руси. Између ових земаља воде се огорчене борбе за светског и олимпијског победника.

Најпознатији и, по мношима, најбољи мачеваоци свих времена били су Мађари Геревич и Карпати и француски флоретиста Кристијан д Ориола. Код нас је то, без сумње, Вера Јефтимиадес.

На крају и једно мало питање: могу ли мачевањем да се баве леваци? Могу и чак су, ако добро науче вештине мачевања, веома непријатни противници. Тако, на пример, совјетски мачевалац Г. Крис, олимпијски првак, тврди да му је управо то што је левак чак и помогло да постане одличан мачевалац.

Милан Чабрић 45

ИЗАЗВАО САМ ПУМУ

Заставио сам стари цип тридесетак километара од Акапулка. Уместо друма указала се бела пешчана стаза. Обала коју овде зову Плаја, била је сва у пламену, као из бајке, и ја сам сваког тренутка очекивао да се однекуд појави каква лепотица...

После четири дана заморног пута по мексичким планинама Сијера Мадре где смо моја упорна жена Маријана и ја узалуд трагали за америчким лавом — пумом, решили смо да се озде одморимо. Сутра ћемо кренути у Бока дел Рио, мирно индијанско село у коме имам доста познанника и где ме воле иако сам гринго — како Мексиканци зову странце.

НЕОБИЧНА ТИШИНА

Паркирали смо цип под палмом која се налазила педесетак метара далеко од обале мора. Маријана је легла на сунце, које је мени било изашло на врх главе, а ја сам отишао да пецам.

За десет минута извадио сам три велике сабљарке. Све је било тако мирно, чак и необично мирно за овај део обале. Нигде ниједног човека. Мексиканци су вероватно у брдима за стоком или имају какву „фијесту“.

Наједном ми се штап затресао у рукама, конопац се затегао, па одмах олабавио и ја сам знао да је риба скинула мамац и утекла. „До нећу ти ја још“, рекао сам наглас као да разговарам с рибом, и окренуо се према ципу.

Ноге су ми се одсекле. Пума! Огромна пума! Свега пет корака од моје жене која је спремала кафу.

Дуго, мркожута тело било је ниско и погнуто. Из чељусти пуме допирао је неки звук, који је истовремено био режање и шиштање. Реп јој је личио на клупко челичне жице. Велике предње шапе с канцама, чији ударац као од шале обара коња, биле су заривене у песак. У размацима од неколико делића секунди јуриле су по мом мозгу мисли од којих сам се ледио: пума може да скочи и до 6 метара у даљину... Ова се спрема да нападне што иначе није њено правило кад се нађе у близини човека. Значи, гладна је. Сетих се да је

пушка у ципу и то ненапуњена и проби ме хладан зној.

Маријана је гледала звер разрогачених очију, бледа као мртавац.

— Пума, пума! — вриснуо сам што ме грло носило.

Звер је скренула поглед са Маријане на мене. Налазио сам се око четрдесет корака од ње с печачким штапом у руци. Држао сам ту трску јуначки, и истовремено глупачки, ни најмање верујући да ће се пума уплашити. Један еластичан скок и Маријана ће престати да живи.

— Пума, пума — изазивао сам животињу. — Пума, пума — урлао сам у паници.

Мркожута тело од двеста килограма окренуло се полако према мени. Чељусти пуме биле су разјапљене, реп повијен, глава јој је штрчала из снажних мишићавих плећки. Звер се покренула.

Поред мене су се налазиле три сабљарке које сам уловио пре свега неколико минута. Да пробам?

— Напуни пушку! — успео сам да довикнем Маријани, са чијег лица је нестала онај први грозни страх. Видео сам је како корак по корак узмиче напашке пре

ма ципу. Кад бих успео да задржим звер бар тридесетак секунди!

ЗАШТО НЕ НАПАДА?

Пума се сада налазила свега петнаест корака од мене. Бацио сам јој рибу, она је окренула своју огромну главу, погледала рибу, а затим мене и искезила оштре зубе. Схватио сам — напашће ме. Ипак, одвратио сам јој пажњу од Маријане која је припремала оружје.

Гледала ме је са удаљености од тридесетак корака, као да зна да јој не могу умаћи. Ако се само покренем, скочиће и убиће ме. Бацио сам јој и друге две рибе, а онда сам чучнуо, стегнувши добро штап уз тело.

Звер се милиметар по милиметар приближавала али није нападала.

Руке су ми се знојиле од беса и страха. Дрхтао сам и страх је све више прелазно у бес и нестрпљење.

— Нападни ме! — говорио сам јој као у бунилу — Хајде, скочи, скочи!

Она се са мном поиграва-

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ЗВЕР НАМ СЕ НЕЧУЈНО ПРИШУЊАЛА ДОК САМ ПЕЦАО РИБУ. НАША ЈЕДИНА ПУШКА НАЛАЗИЛА СЕ У ЦИПУ И ТО — ПОТПУНО ПРАЗНА!

ла. Лупила је шапом у врх штапа и преломила га, ударила га је као што мачка удари миша да би га ошамутила. Гурнуо сам јој преломљени штап у чељусти, она га је смрскала зубима, а затим је јурнула.

У ШАПАМА РАЗЈАРЕНЕ ЗВЕРИ

Полегла је по земљи као да хоће да се што боље одбаци, а затим извучених канџи скочила на мене. Увукао сам главу у рамена колико сам могао и ударио је штапом по врату.

Звер ме је оборила. Сад је била на мени, цепала ми одећу и дерала кожу. Цело моје раме нашло се у једном тренутку у њеним чељустима и никад нећу знати зашто га није одгризла. У неравној борби ваљали смо се по меком песку. Онда сам чуо прасак великокалибарске пушке јак као гром.

Нисам се онесвестио. Целом својом дужином пума је лежала преко мог стомака, а врела крва текла јој је из

врата и лила по мојим грудима. Окренуо сам се са лицем земљи од бола, и затворио очи. Разлегао се још један пуцањ.

Маријана ми је помогла да се одвучем до ципа. Опрала ми је раме, поцепала ионако раздерану кошуљу и превила ми рану.

Седео сам уз аутомобилски точак и осећао како ми ипак бива боље. Сунце је још сијало, а доле, на самој обали, таласи су заплускивали песак потово до мртве пуме.

Одрали смо пуму и крзно сачували као трофеј. Два метка су је погодила — један у главу изнад десног ока, а други у врат.

Обавестио сам мексичко ловачко удружење да сам уловио пуму и где се то одиграло, али су ми одговорили да их тамо више нема. Нису хтели да одвраћају туристе од дивне обале. А можда их и нема! Можда је наша случајно залутала из врелих, планинских голети. Можда нас је пратила, ја то не знам, али једно знам:

Ништа тако паметно нисам учинио него што сам научио своју жену да рукује пушком.

Марјон Цекобс

ПУМА СЕ ИГРАЛА СА МНОМ
КАО МАЧКА С МИШЕМ

СРПСКИ ПЕШАК

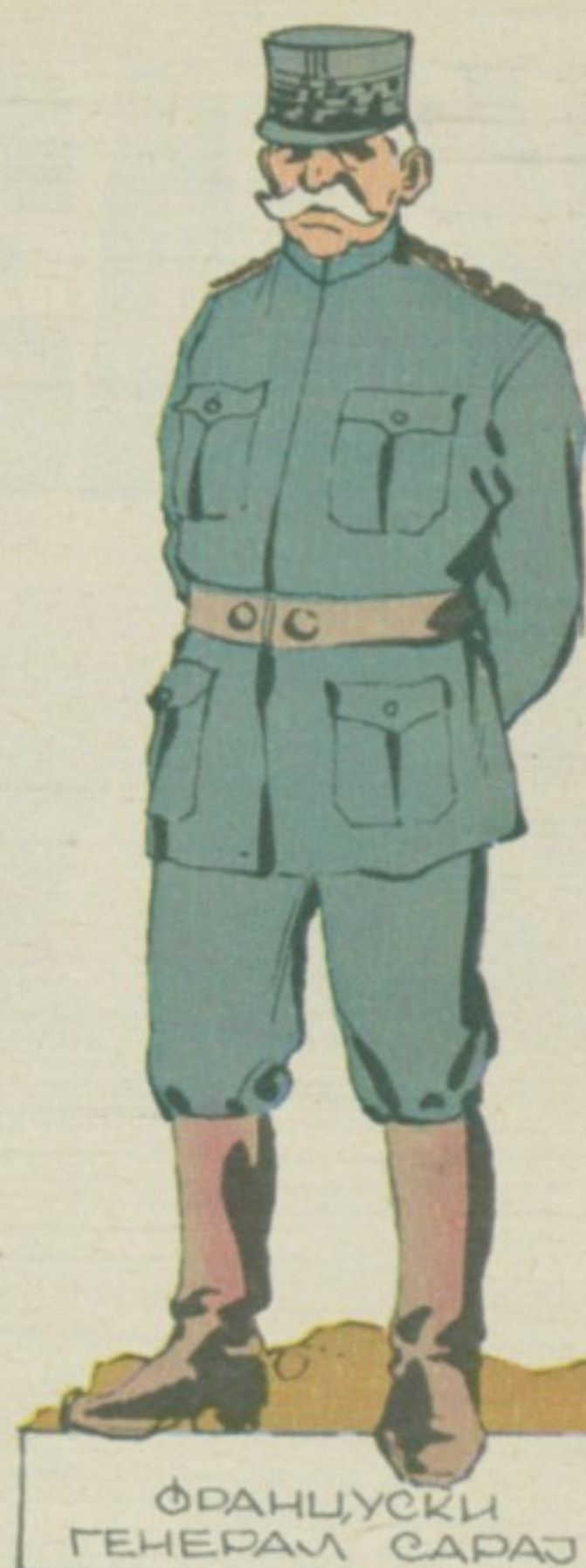
ВОЈВОДА СТЕПА
СТЕПАНОВИЋ

ФРАНЦУСКИ
ПЕШАК

БУГАРСКИ
ПЕШАК

ФРАНЦУСКИ
ГЕНЕРАЛ САРАЈ

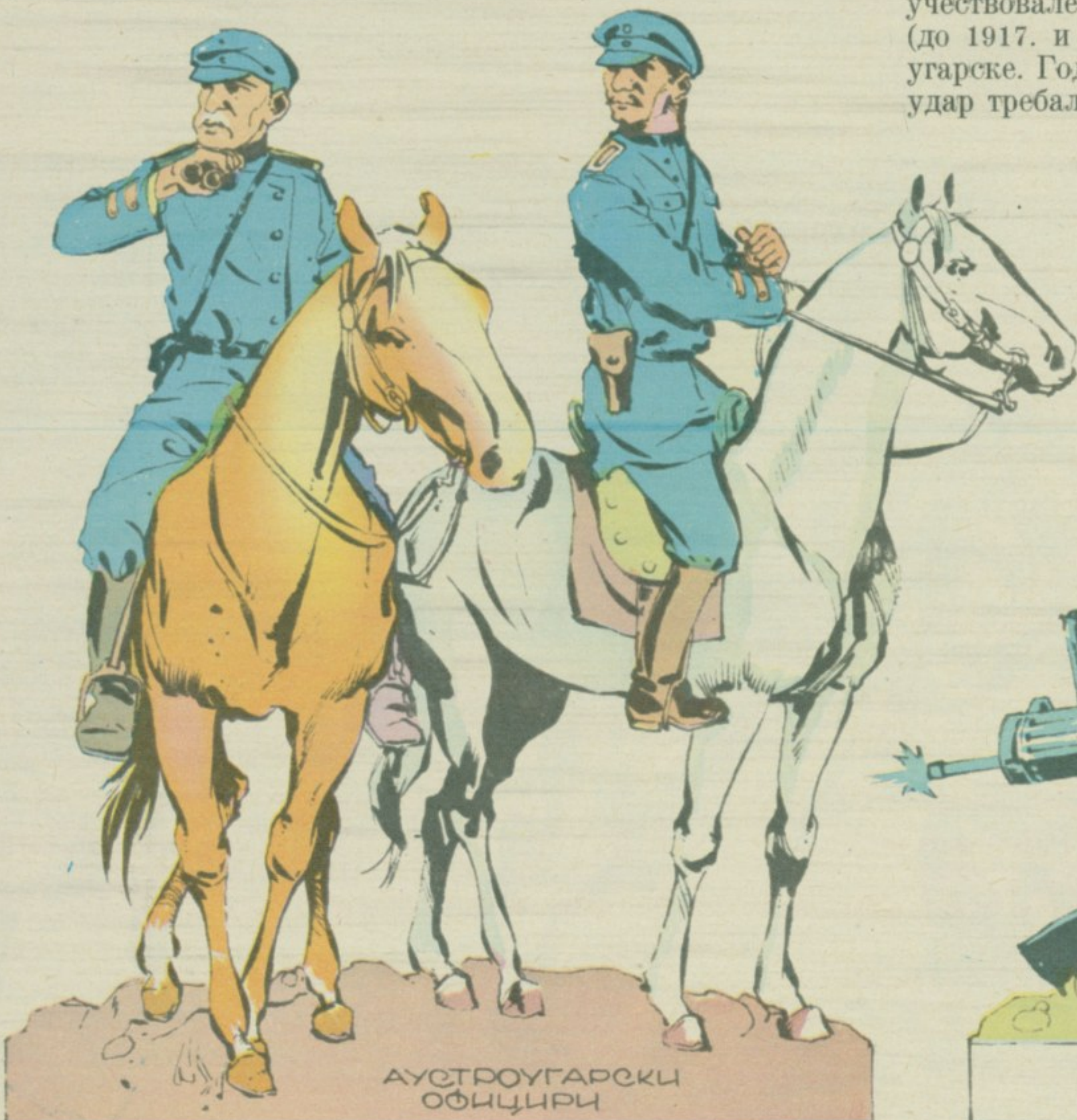

АУСТРОУГАРСКИ
СТРЕЛАЦ

СОЛУНСКИ ФРОНТ

Солунски фронт створили су у I светском рату савезници против централних сила. Фронт је трајао од 1915—1918. и био дугачак 600 км; протезао се од Валоне на албанској обали до Орфанског залива у Грчкој. Име је добио по главној бази — Солуну. Од савезника су на овом фронту учествовале: француске, српске, британске, грчке и италијанске трупе (до 1917. и руске), а од централних сила: немачке, бугарске и аустроугарске. Године 1918. савезници су одлучили да пређу у напад. Главни удар требало је да изврши српска војска: I и II српска армија (6 пешадијских и 1 коњичка дивизија), ојачане са 2 француске пешадијске дивизије, 580 топова и 80 авиона. Пробој је извођен 15—17. септембра 1918, нападом на две бугарске дивизије. Главне српске снаге успешно су извршиле свој задатак: уклиниле су се око 50 км у непријатељску дубину, пресекле бугарску војску на два дела и 24. 9. заузеле Градско. Тиме је онемогућена одбрана бугарског фроната у Македонији, па је 25. 9. бугарска врховна команда затражила примирје. Убрзо после пробоја Солунског фронта Аустро-Угарска је положила оружје чиме је убрзани коначан пад Немачке

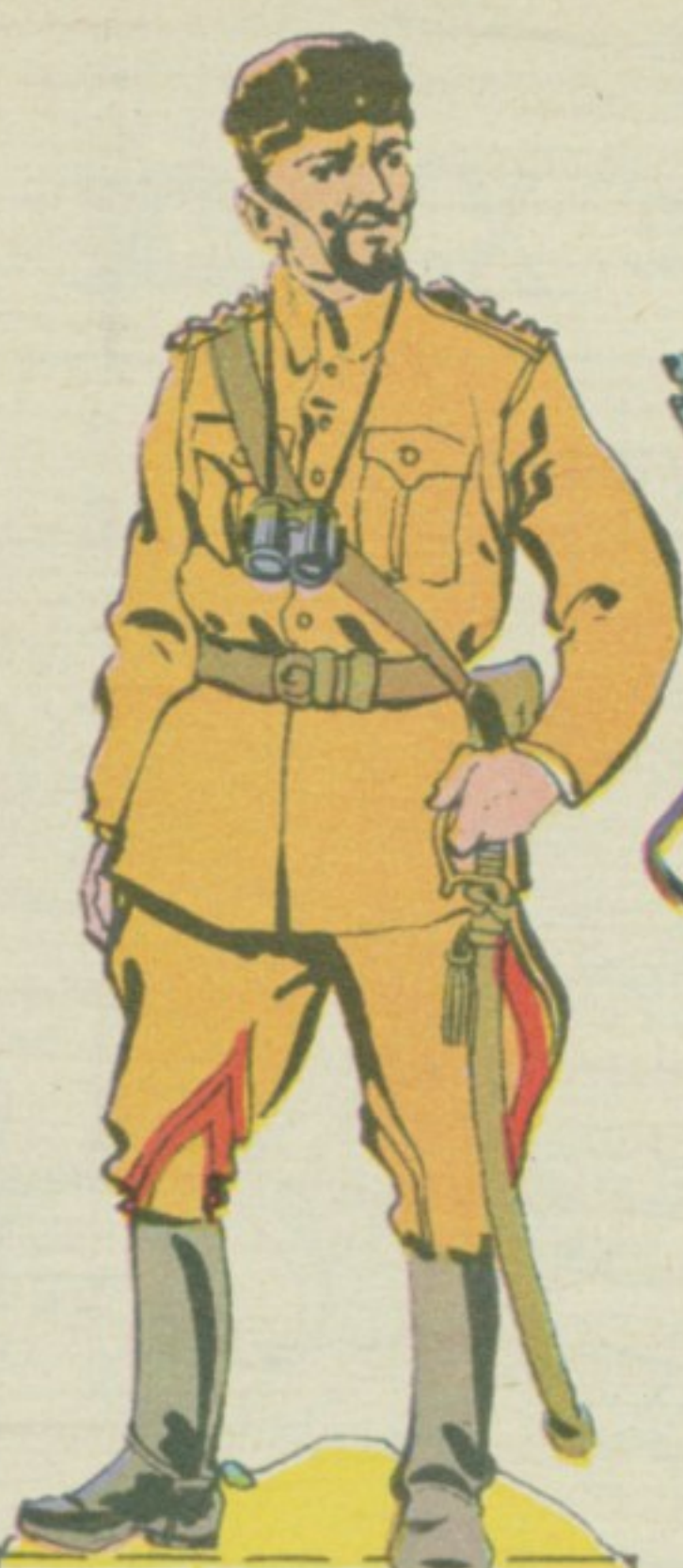
АУСТРОУГАРСКИ
ОФИЦИРИ

СРПСКИ МИТРАЉЕСЦИ

ТУРСКИ ПЕШАК

ТУРСКИ ОФИЦИР

АУСТРОУГАРСКИ ПЕШАЦИ

СРПСКИ ВОЈНИК У УНИ-
ФОРМИ ФРАНЦУСКИХ
АЛЖИРСКИХ ТРУПА

ЈУРИШ СРПСКЕ ПЕШАДИЈЕ

ЕНГЛЕСКИ
ОСМАТРАЧ ЈАВЛА

ФРАНЦУСКИ
ПЕШАК

ЕНГЛЕСКИ
ПЕШАК

АУСТРОУГАРСКИ ПЕШАК

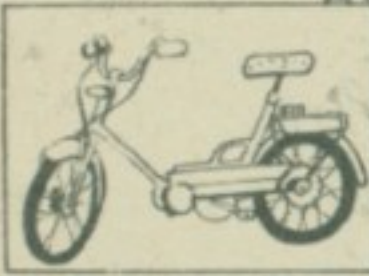
M. Miletić-70.

СОМБОЛЕД НАГРАДИО УЧЕСНИКЕ ДРУТОГ КОЛА

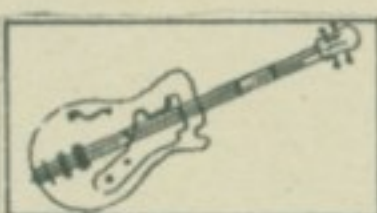
Жири ПИК „СОМБОР“ из Сомбора извукао је 31. августа ове године на срећу имена добитника учесника Велике наградне игре СОМБОЛЕД објављене у „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“ у броју 970 од 31. јула 1970. године.

ДОБИТНИЦИ НАГРАДА СУ:

I НАГРАДУ — ПОНИ ЕКСПРЕС добио је **СЕНИША ДРОБЊАК**, Стојана Јанковића 8, Београд — Раковица;

II НАГРАДУ — ЕЛЕКТРИЧНУ ГИТАРУ добио је **БОШКО МАСЛОВАР**, Калимањ — Тиват;

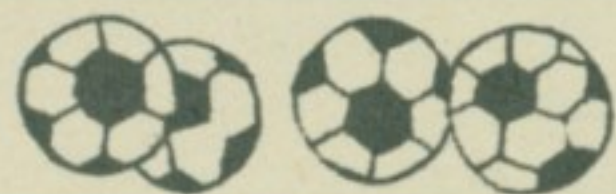
III НАГРАДУ — КОМПЛЕТАН КУРС НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА (плоче) — добила је **ЕВА МЕСАРОШ**, Раде Кончара 48, Суботица;

5 ТРАНЗИСТОРА добили су: 1. БЛАЖЕНКА ЛЕЧИЋ, Небодер 2/6, Вијељина; 2. ЈУБИЦА РЕЛИЋ, Партизанска 21, Вешка; 3. ЖУЖАНА КОРМАЊОШ, Гајева 3, Сента; 4. НОВИЦА РАНЂЕЛОВИЋ, Пана Ђукића 43, Лесковац и 5. ЗОРАН МИТРОВСКИ, Нас. „Ворче Петров“, Ул. „151“ бр. 25, Скопље;

5 ЛЕКСИКОНА СТРАНИХ РЕЧИ — М. Вујакић добили су: 1. ЛИДИЈА и ЗОРАН ЦВЕТКОВИЋ, В. Путника 6, Ниш; 2. РАДЕ ВИЦКОВИЋ, М. Тита 24/III, Бар; 3. АНДРИЈА ВИЦКОВИЋ, Кумановска 14, Зајечар; 4. ЧАВА ВАГА, Дожа Ђерђа 9, Дебелаца и 5. ДРАГАНА ГОЛУБОВСКИ, Јанка Катића 8/2, Младеновац;

5 ПАРИ РОЛШУА добили су: 1. ДРАГАНА СТАРЧЕВИЋ, Драже Павловића 20, Београд; 2. ЈИВИША РИСТИЋ, Хади Проданова 28, Ниш; 3. СТАНКА ВАБЕРЧИК, Шолтанска 8, Загреб; 4. ИЛИЈА ГУЊЕВИЋ, Колонија шећеране 13/1, Црвенка и 5. МИЛАН ЗУБОВИЋ, Насеље „Дуванике“ Е. ул. II стан бр. 11, Зрењанин;

10 ГАРНИТУРА НАЛИВ ПЕРА добили су: 1. АНА МАНЕВСКА, Насеље „Карпош“, Ул. „756“ бр. 7 улаз 1/5, Скопље; 2. БРАНКА МИЛИЋ, Јована Поповића 13, Стара Пазова; 3. ДАРКО ЛУЖАИЋ, Омладинских бригада 70/9, Нови Београд; 4. ГОРДАНА ЛОВРЕН, Трифка Ђокића 11, Сарајево — Војошће; 5. МАРИЈА ГАВРИЋ, Ј. Копитара 15/А, Суботица; 6. ГОРДАНА МАРКОВИЋ, П. Шандора 16, Апатин; 7. ИВАН СТАРЧЕВИЋ, К. Абрашевића 14, Нови Сад; 8. МИРЈАНА БАВИЋ, В. Маркићевића 60/6, Мајданпек; 9. МАРИЈА ОРЕЉ, Рад. Путника 33, Сомбор и 10. МОМИР ЂОРЂЕВИЋ, Пере Сегединца 14/IX ст. 75, Нови Београд — Бежанија;

5 ФУДБАЛСКИХ ЛОПТИ „ПИОНИР“ добили су: 1. БОГДАНЧЕ ЧОЧКОВ, Димко Најдов 48, Титов Велес; 2. ЗОРАН ЦВЕТАНОВИЋ, село Малошциште, з. п. Белотина код Ниша; 3. СЛОБОДАН ВУКОСАВЉЕВИЋ, Босанска 11, Титово Ужице; 4. ВЛАСТА ЈЕФТИЋ, Железничка 26/II, Нови Сад и 5. ВЕСНА ЛУЧИЋ, М. Тита 28, Београд;

20 КЊИГА „ЧУДЕСНИ СВЕТ МАШИНА“ добили су: 1. МАРИЈА ТОМШИЋ, Лоле Рибара 10, Сивац; 2. НАЂА ЦУОВИЋ, С. Шаренца 11, Херцег Нови; 3. НАДА ЛОНЧАРЕВИЋ, Ул. IV бр. 38, „Шангај“, Нови Сад; 4. ЂУРО ВЛАДУШИЋ, Козарачка 6, Орешковић код В. Тополе; 5. ПРЕДРАГ ЂУРИЧИЋ, Лењина 8, ул. III спрат III, Земун; 6. МИРОЉУВ ПЕТКОВ, Мите Калића 19, Сомбор; 7. ГАБРИЕЛА САНТАЈ, Сенћанска 17, Чока; 8. ДРАГАН ОГАРЕВИЋ, Некић Драгице 106, Призрен; 9. ЗОРАН СТЕВАНОВИЋ, село Богиче, з. п. Разбојна — Крушевац; 10. МИРЧЕ ТРАЈКОВСКИ, Ул. „886“ бр. 31, Скопље; 11. СТУДЕНКА КРАЉЕВИЋ, Шантићева 28, Мостар; 12. ЗОРАН ТОДОРОВИЋ, Нишка 16, Врање; 13. СМИБА СПАСОЈЕВИЋ, Жел. станица, Лепосавић — Косово; 14. НЕ-

БОЈША ЦВНИЋ, Јабланичка 1, Лесковац; 15. ВЕРИЦА НАГЛ, М. Тита 89, Рума; 16. РАДОСАВА ЈАКШИЋ, В. Ђетковића 61, Кос. Митровица; 17. НЕВЕНКА ЗЕЛЕНИЋ, Савска 99, Осијек; 18. МИЛЕНКО ЈЕЛЕНКОВИЋ, П. Вилиновића 21а, Рашка; 19. МИРА РАЈЧЕВИЋ, Насеље Ивановићи, Будва и 20. РОПАЦ СТИПИЋ, Кватерникова 16/1, Ријека;

5 ГАРНИТУРА „БАДМИНТОН“ добили су: 1. ХАЈЛИЈА ЉАЈКА, Ул. „7“ бр. 27, Улцињ; 2. ЈОВИЦА НИКОЛИЋ, Б. Вастера 13/2, Витољ; 3. РАДЕ МИХАЈЛОВИЋ, Велушић; 4. ДАМИР ПЕЋАНИЋ, Кватерникова 18 и 5. ЈУДЕВИТ ШТРУМБЕРГЕР, В. Кидрича 59, Апатин;

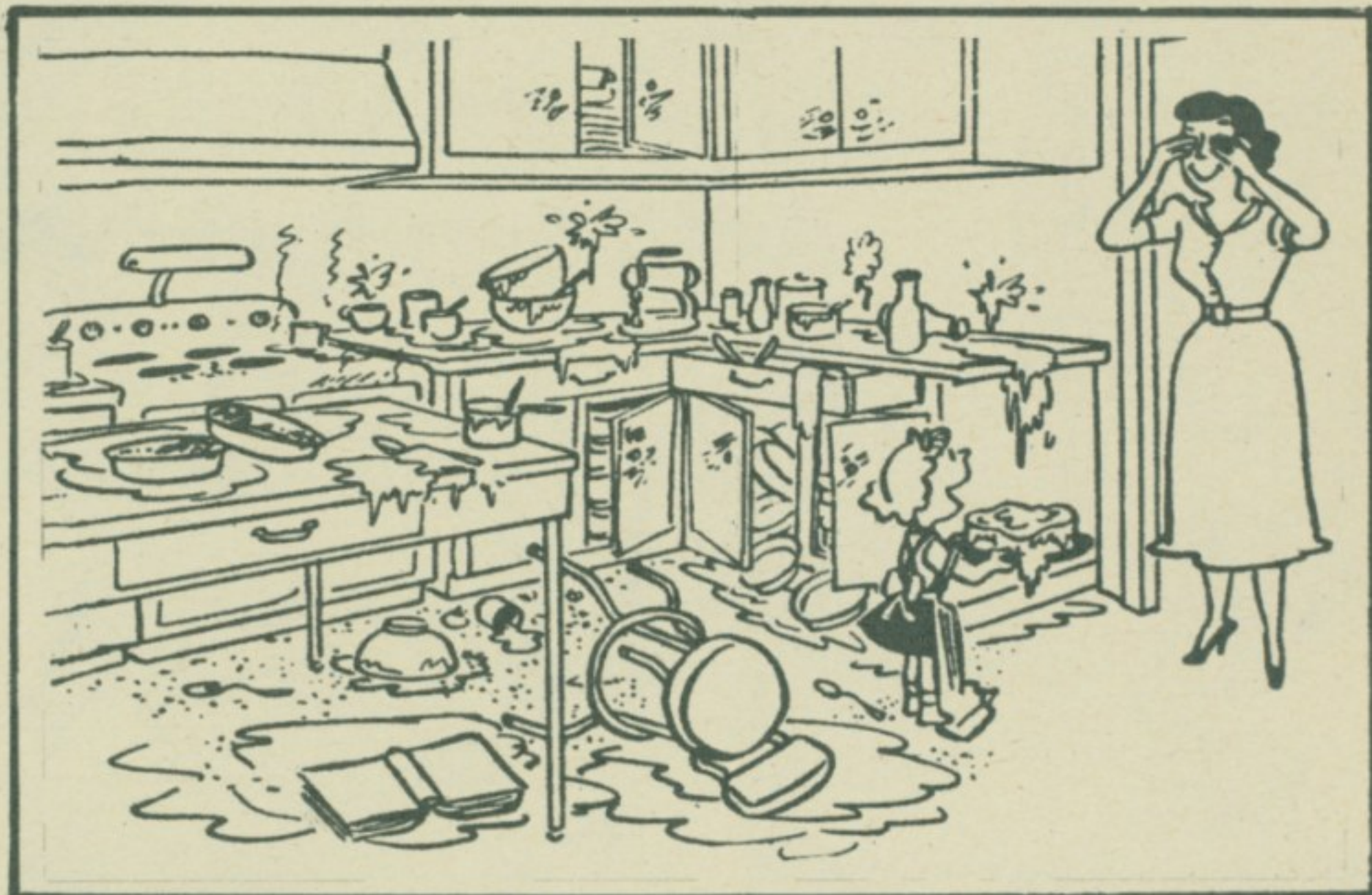
20 КЊИГА „МЕРИ ПОПИНС“ добили су: 1. ДЕНИЗА РУШЧУКЛИЈА, 29. новембар бр. 3, Кладањ; 2. ГОРДАНА РАДОВАНОВИЋ, Велики Црљени; 3. ГОРАН ДРАГНИЋ, Ј. Атиле 2, Врбас; 4. ДРАГАН ВРЂЕВИЋ, В. Вухе 8, Врњачка Бања; 5. АЛИЈА АЛИХОЋИЋ, Махмута Бушатлије 1/2, Сарајево; 6. ЈИЈАНА СТАНКОВИЋ, Л. Рибара 3, Ратково; 7. ПРЕДРАГ ИВАНОВИЋ, М. Пијаде 17, Титоград; 8. ДУШАН ЖУРЖОВАН, Трг Ослобођења 5, Ковин; 9. ЕМИЛИЈА ЧУКИЋ, С. Главаша 18, Параћин; 10. СЛАВИЦА МАРКОВИЋ, Симићево — Пожаревац; 11. ЗОРАН МАРСЕНИЋ, Шкаљари б. б., Котор; 12. ДРАГАН НИКОЛИЋ, Бездан — Дунав, Царинска колонија; 13. ЗОРАН НИКОЛИЋ, М. Тита 12, Вајина Башта; 14. РЕЗАК ЈУЛИХ, Фрушкогорска 86, Руски Крстур; 15. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ, М. Гупца 1, Крагујевац; 16. ЕСАД ГАЗДИЋ, Јанковића ДО 12, Илица; 17. ДЕСА НОВАКОВИЋ, В. Стајића 96, Мокрин; 18. ВЛАДИМИР МИЛОШЕВИЋ, Тополица 13, Бар; 19. СУЗАНА РАДОСАВЉЕВИЋ, Лешак на Ибру — Колонија и 20. ГОЈКО МИЗДРАК, Др Панћића 38, Ваљево;

10 КЊИГА „ФРАНЦУСКИ У 100 ЛЕКЦИЈА“ добили су: 1. МЛАДЕНКА ТОДОРОВИЋ, Топузово поље 10, Високо; 2. ИТА ФИСТАНИЋ, Подгора; 3. МИЛКА ТОДОРОВИЋ, Балканска 21, Сремски Карловци; 4. АНТУН РОУЖАН, „1. мај“ б. б., Хртковци; 5. БОВАН АНЂЕЛКОВИЋ, Танаска Рајића 26/15, Прокупље; 6. МАРИЈА ПОПОВ, В. Кидрича 21, Србобран; 7. ХИВЗО КАЗАЛИЋ, В. П. 3065/9ц, Сомбор; 8. АРМИН МУЉИЋ, Првимајска 45, Зеница; 9. РИСТО ДИМИТРОВ, Ц. Апарачево 11, Неготино на Вардару и 10. МИЛИВОЈ ШЉИВИЋ, А. Кршула 27, Селце;

5 ПИШТОЉА ЗА ПОДВОДНИ РИБОЛОВ добили су: 1. КАТИЦА ДРАГОЈЛОВ, В. Радичевића 1, Бегеч; 2. КИРЕ ГОРГОНОВСКИ, XV корпусна 11, Струга; 3. МОМЧИЛО ФИЛИПОВИЋ, Трајка Грковића 39, Урошевац; 4. МИЛЕ АЈДАРИЋ, Цвијићева 84/1, Београд и 5. МАТО ШТЕФИЧАР, робни књиговођа „Вартекс“, Вараждин;

20 ГАРНИТУРА ЗА СТОНИ ТЕНИС добили су: 1. ЈАСНА ДУБОЈИЋ, М. Пијаде 135а, Станишин; 2. ЗЛАТКО ЗЛАТОВИЋ, Радничко шеталиште 22/2, Сплит; 3. ВЕСНА ГОСТОВИЋ, М. Тита 20, Вачки Брестовац; 4. НЕНАД ТОДИЋ, Карађорђева 40/2, Шабац; 5. МИЛИЦА БАВИЋ, Петефи Шандора 46, Савино Село; 6. ПРЕДРАГ КРЖАЛИЋ, В. Радичевића 6, Сурдулица; 7. ДРАГАН МАТИЋ, М. Тита 50, Турија; 8. ВЛАДИМИР НАЋ, Д. Луподерица б. б., Вуковар; 9. РАДИЦА ЛУКОВИЋ, Ул. „23“ бр. 2, Обреновац; 10. ИВИЦА ЖУЉ, Соколовац, з. п. Кнежеви виногради — Варања; 11. МИХАДА ПАЛИЋ, Пут Илинчића 249, Тузла; 12. ПИРОШКА ПАЛИНКАШ, К. Лајоша 75, Темерин; 13. ЛАЗАР МАРКОВИЋ, Галовачка 10а, Сурчин; 14. ЈОЗЕФ ШМИТ, Лењина 61, Лаљ; 15. ДРАГАН АНЂЕЛКОВИЋ, село Медвеђа код Трстеника; 16. ЈОВИЦА МРЧКОВИЋ, Д. Туцовића 1316, Панчево; 17. ДРАГАН МИЈАЧЕВИЋ, М. Тита 25, Врањска Бања; 18. ДАРКО МЕМЕДОВИЋ, В. Мишића 11, Смедерево; 19. БРАНИСЛАВ ВУКАНОВИЋ, Р. Милошевића 61, Крушевац и 20. МИЛАН БЕЉАНСКИ, Турински пут 11, Змајево.

*** ХУМОР ***

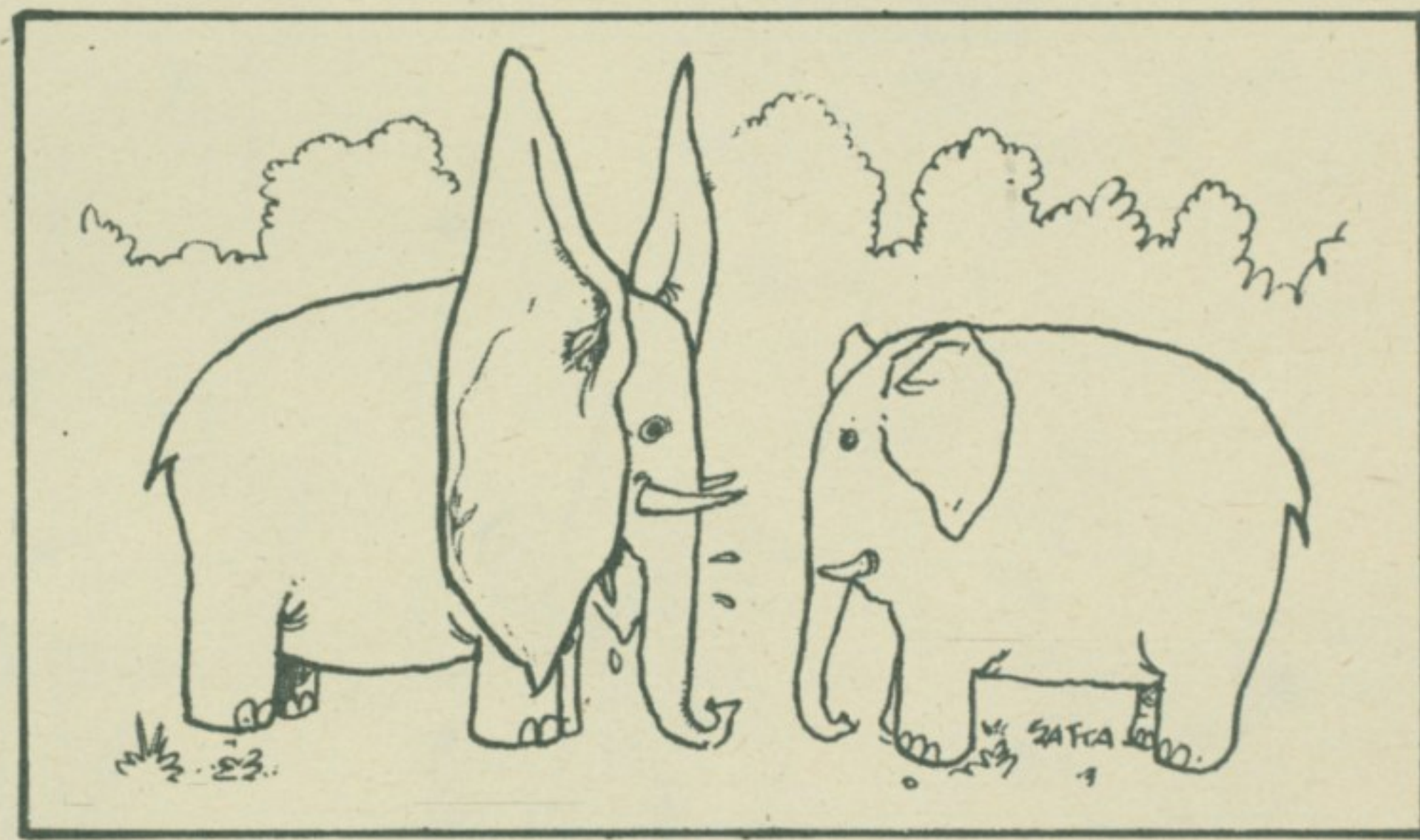
— А сад отвори очи и погледај какво сам ти изненађење припремила!

— Уопште ми се не спава!

— И ово је ваше, госпођо!

— Морам хитно код ветеринара: добио сам заушке!

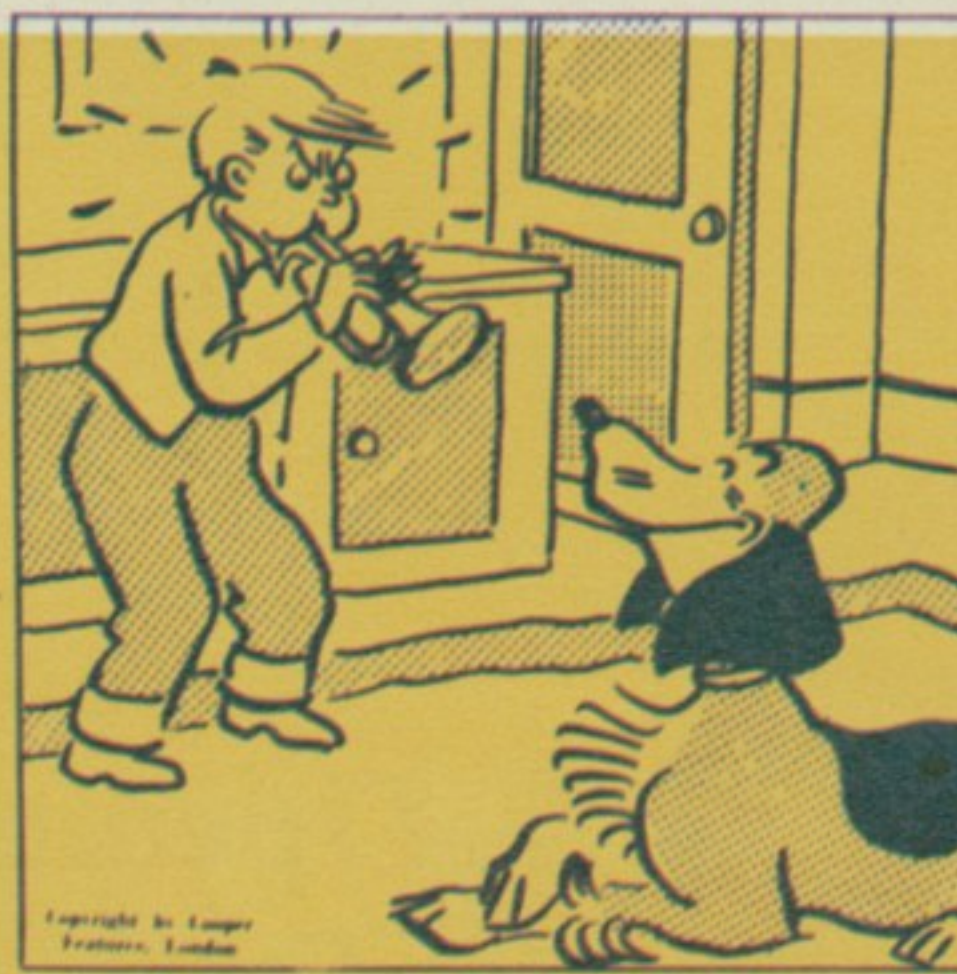
— Овај је крао аутомобиле!

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Доброта оца превазилази висину планине, доброта мајке дубља је од мора.

(Пословица народа Океаније)

Денис У НОВОЈ ШКОЛИ

САСТАВИТЕ ЊЕНО ИМЕ!

1. Погоди назив чувене пасте за зубе чија су слова овде разбацана. 2. Купи затим ту пасту за зубе и у писму одмах пошаљи картонску кутију ЗАБАВНИКУ — Београд пошт. факс 124

Носио је сиво одело, сиве чарапе и сиве ципеле. И његова коса, очи и боја коже били су — сиви. Кад му приђох, погледа ме и узвикну:

— Здраво, Раби — и поручи коњак за обојицу.

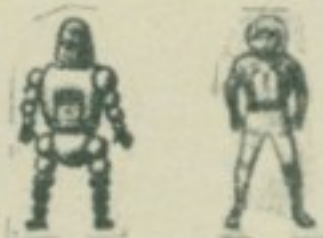
— Дакле? — упитах га.

— Хоће да ме убију — одговори ми Греј с киселим изразом на лицу.

— То је разлог што сам те звао.

У недоумици га погледах: — Знаш ли ко хоће да те убије?

Уцена и замена

— Знам само да се зове Оранж. Јуче ујутру примио сам писмо у коме се од мене тражи да до сутра напустим Диспар а ако то не учиним, чека ме смрт. Сасвим једноставан избор, зар не?

— Зашто не отпутујеш?

Остао је замишљен неко време као да се опраштао од своје плантаже мелтина у подножју Баволје планине. Овај ретка и скупоцена биљка донела му је велико богатство којег се наравно није хтео одрећи. Најзад се трже и погледа ме:

— Да сам мислио да бежим не бих те звао. Хтео сам да се погодим с тобом да ми будеш заменик. Ако пристајеш, још данас ћемо обавити све формалности. Добро ћу платити.

— Колико?

Оклевао је са одговором. Знао сам да је тврдица. Богатство је само појачало ову његову особину.

— Пет хиљада солара. Исплаћујем чим га уклониш.

Без речи устадох да пођем према вратима. Он ме ухвати за руку.

— Колико ти тражиш?

— Десет хиљада сада и десет кад обавим посао.

Пристаде. Док је бројао новац, руке су му подрхтавале.

— Раби, уздам се у тебе, иначе ти не бих дао толико. Бићу у хотелу Тера. Јави ми се одмах!

Право јачеиџа

Општинска зграда места Диспар налазила се у близини аеродрома са кога су полетале ракете натоварене великим количинама мелтина, веома траженог на Земљи због његовог лековитог дејства.

Кад уђох у општину, чиновник ме упита:

— Шта желите?

Као и сви Диспаранци био је висок преко два метра, а очи су му биле сјајне као драгуљи.

— Зовем се Раби. Желим да се пријавим као заменик човека чије је име Греј. Он је примио писмо од неког Оранжа у коме му прети да ће га убити ако не отпутује одавде. Хтео бих да се ова претња званично пренесе на мене.

— Попуните формулар и потпишите га, па ставите отиске оба палца. Уосталом ово вам није први пут...

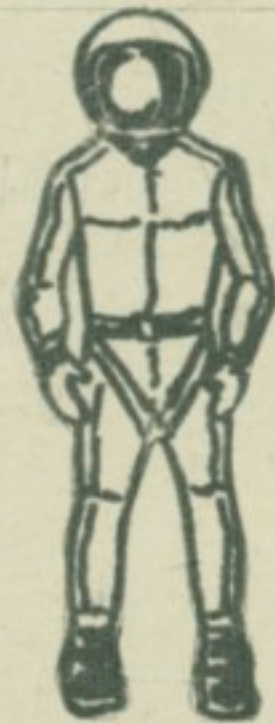
Његов глас је био потпуно безбојан. Диспаранци су били телепати и могли су се споразумевати без речи. Ова особина им је омогућила да постану апсолутни господари своје планете.

— Ви ћете убицу обавестити да сам ја Грејов званични заменик? — упитах.

— Да.

Да сам пред собом имао обичног човека, покушао бих да у разговору дознам нешто о свом тајанственом непријатељу, али с Диспаранцима је то немогуће, јер су они имали своје сопствене појмове о правди и мо-

ПИТЕР РИЧАРДСОН ОРАНЖ

—Прејше ми смрћу—ре-
че Греј. — Плаћићу ти
добро ако ѿрисићанеш
да ми будеш заменик!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ралу које нико и ништа није могло уздрмати.

Кад сам изашао из канцеларије, по законима који су владали на овој планети, званично сам важио као Грејов заменик. То је значило да је Оранж имао право да убије мене, док је Греја штитио закон. Моја смрт, међутим, правно би се сматрала као Грејова и он би као мртав изгубио концесију на мелтин заједно са стеченим богатством које би припало убици или ономе ко га је најмио. Ако бих ја успео да убијем Оранжа, онда за шест месеци нико није имао права да поново у-

цени Греја. Диспарански закон је, као што се види, пружао могућност јачима и смелијима да уценом дођу до богатства.

Упутих се у банку са 10.000 долара које сам примио и оставих 5.000, а пет задржах код себе. Чиовник на шалтеру је носио око врата гвоздену огрлицу што је био знак да је због дугова допао ропства.

Не губећи време пођох да купим потребне ствари за пут. Продавац, који је око врата такође носио гвоздену огрлицу, погледа ме радознало:

— Намирнице за седмодневни из-

лет? Сигурно идете у лов? Желите ли кола?

— Ићи ћу пешке.

— Храну, воду, компас, прибор за прву помоћ, радио...?

— Радио ми није потребан.

— По закону га морате узети без обзира да ли ћете се послужити њиме. Ако се нађете у невољи, притисните на ово дугме и одмах ће вам доћи помоћ.

— Али, чиме бих то платио? Постао бих роб за цео живот. Уосталом, ставите га. Додајте и један добар нож!

Кад изиђох из радње, била је већ скоро зора. Пожурних према излазу из града.

Засега

Ни на једној другој планети биљни и животињски свет није као на Диспару. Сваки шибљак је пун трња, а свака травка и лист личе на оштар мач. Животиње су мале и веома ружне, инсекти отровни.

За мноме је у шибљу остајао траг што ме није забрињавало, јер сам баш желео да га Оранж нађе. Намеравао сам да му на пропланку поставим заседу. Сместих се тамо у једном жбуњу и почех да чекам његов долазак.

Чекање је трајало пуна три дана. Убица је био интелигентнији него што сам претпостављао. Вероватно је наслутио моју намеру, па се зауставио негде у шибљу чекајући да ми нестане хране и да ме при повратку — убије. Послужио се, дакле, мојим сопственим лукавством.

Од дугог лежања удови су ми се укочили, те сам повремено устајао да их протегнем. Једном, кад се подигох, пред мојим ногама запрашта земља, а ваздухом се проломи пушчани пуцањ. Брзо легох и на лактовима се померих неколико метара у страну. Завлада потпуна тишина. Опрезно провирих кроз шибље.

Са друге стране пропланка угледах како се ломе гране. Коса ми се диже на глави кад приметих да је то пантер који је најкрволочнија звер на Диспару. Изнад шибља се јасно видела његова црвена глава с кратким рогом на челу. По његовом љутитом режању знао сам да насрће на некога кога нисам видео, али сам слутио да је то Оранж. Још један пуцањ, а онда ломљава грања и туп пад, слабо стењање и све се утиша.

Неко време сам чекао у закљону. Онда чврсто стиснух дршку свога ножа и придигох се. Опрезно заобиђох пропланак али се са оног места није чуо никакав шум. Шта се десило са Оранжом? Можда је убио звер и сада се притајио чекајући мене.

Нећу вас убијати

Привукох се сасвим близу. Пантер је лежао мртав на реткој трави. По њему су већ гмизали многобројни инсекти. Крај стабла једног закржљалог дрвета у непосредној близини лежао је и Оранж. Скочих из закљона спреман да га ударцем ножа убијем, али застадох пренеражен — мој убица је била жена.

Лежала је у дубокој несвести. Убрзо отвори очи и чим ме угледа покуша да дохвати пушку али је ја ногом гурнух у страну.

— Ви ћете ме убити. Зашто то већ нисте учинили?

Уместо напада сагох се и без речи јој помогнух да устане.

— Волео бих да знам шта вас је натерало да се бавите овим послом?

— И жене морају од нечег да живе. Зашто одуговлачите?

Уместо да јој одговорим, поћох по своје ствари. Непријатно се изненадих кад видех да је метак мало пре намењен мени разнео моју торбу. Њена је такође била оштећена при нападу звери. Имали смо још само једну конзерву воде и оброк хране.

— Зашто сте хтели да убијете Греја? — упитих — Не верујем да сте сами дошли на ту идеју. Откуд вам новац за таксу за уцену, пушку и осталу опрему?

— Зашто ме испитујете? Вама је важно да ме убијете. Све остало вас се не тиче.

— Не. Нећу вас убити. Отићи ћу одавде, а вас ћу оставити без воде и хране. Глад и жеђ ће вас натерати да преко радија потражите помоћ. А ви знате шта ће се догодити ако не будете имали да платите.

— По мене ће доћи неки Диспаранац.

— Да. Али кад стигнете у град, поднеће вам рачун који нећете моћи да платите. А онда ћете бити проглашени робом и добити гвоздену оградницу.

Кад већ одамкох, она ме зовну. Изгледала је уплашена. Помогло јој да се дигне и лагано крену смо према граду. Њена прича ме је изненадила: на Диспар је дошла у нади да ће се брзо и лако обогатити, али је као и толики други брзо запала у беду. Зато је прихватила предлог неких људи...

Пробијали смо се с муком кроз ни ско жбуње а због њене повређене ноге морали смо често застајати. Уз пут је толико изнемогла да се више није држала на ногама. Попили смо и последњи гутљај воде. Она леже на траву и прошапутала:

— Оставите ме. Ако наставите сами, некако ћете се спасти.

Уместо одговора притиснух дугме на радију.

Обрачун са Грејом

Рачун за обоје износио је десет хиљаде солара. Помоћ је стигла на време, и кад је после требало да исплатим рачун потражих Греја.

— Зашто га ниси убио?

— Уместо питања боље би било да ми одмах исплатиш оних других десет хиљада.

— Нећу ти дати ни солара.

— Даћеш, јер је довољно само гласно да кажем да више нисам твој заменик, па да се поново нађеш у опасности.

Отворих врата његове собе и пустих Оранжа да уђе. У руци је држала нож.

— Можете га убити. Изјављујем да више нисам његов заменик.

На Грејовом челу појавише се крупне грашке зноја.

— Греј, — рекох му с мржњом — не оклевај, јер те то може стати живота. За твоје богатство десет хиљада не значи ништа. Зарадићеш их опет туђим знојем као и досад.

Још је ћутао а Оранж му се приближи за један корак. Престрашен отвори с муком фиоку од стола и извади свежањ новчаница.

— То је за отплату уговореног дуга — рекох му а сада ћеш нам избројати још толико да бисмо платили повратак на Земљу.

Оштрица ножа поново заблеста поред његове главе и он послушно изврши наређење.

После неколико дана напусти смо ову необичну планету с њеним чудним законима и обичајима. С радошћу смо се враћали на Земљу на којој је, и поред пренасељености, живот ипак лакши и лепши.

ТУНГА И ХОРДА С ДРВЕЋА

ПОДСЕТНИК

КОЛОРЕДО — мозаик. Одлична забава за децу и одрасле. Од разнобојних куглица могу се саставити разне фигуре, грађевине, слова. Продавница „Дечије уживање“, Теразије 24, цена од 10,80 до 50 н. дин.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

НОВА »ЛА ПАЛОМА«

У време када је Том Џонс већ суверено владао светом забавне музике ИНГЕЛБЕРТ ХАМПЕРДИНК почео је своју каријеру. Због гласа и начина певања који су врло слични Томовом предвиђали су му брзи крај. Међутим, показало се да у свету забавне музике има места и за Хампердинка. Из дана у дан постајао је све популарнији, па је чак и трон Тома Џонса био угрожен. На плочи коју је издао „Југотон“ су две композиције „My Marie“ (Марија Марија) и „Our Song“ (Наша песма), нова верзија познате „Ла паломе“. Цена је 9,30 н. дин.

MY MARIE

OUR (LA PALOMA)

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Имам 13 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Волим бит музику а хоби ми је сакупљање фотографија глумаца и певача. Језик дописивања: српскохрватски, француски и руски. Јасна Вукојевић, Трг Б. Кидрича 1, Ђуприја.

Имам 15 година. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам марке. Језик дописивања: српскохрватски, руски и енглески. Зорица Илић, Васе Пелагића 13 Пожаревац.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Скупљам салвете и навијам за „Динамо“. Милена Поповић, Пете козарске бригаде 27, Вањалука.

Завршила сам VII разред основне школе и желим да стекнем много другова и другарица из целе наше земље. Скупљам значкице и још многе друге ствари. Позивам све који воле бит и поп музику да ми се јаве. Дубравка Иванић, Кеј ослобођења 37, Сремска Митровица.

Имам 13 година и идем у VI разред основне школе. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије и СССР, навијам за „Партизан“ и волим спорт. Скупљам значке, разгледнице, марке и салвете. Језик дописивања: српскохрватски и руски. Мирјана Ристич, Кнеза Милоша 122, Чачак.

Имам 10 година и желим да се дописујем са девојчицама из Србије. Скупљам салвете. Јасмина Војиновић, Кватерникова 68-а/IV Ријека.

Имам 9 година и желим да се дописујем са девојчицама из Загреба. Јасенка Матковић, Кватерникова 68-а/V, Ријека.

Веома сам осамљена и радо бих се дописивала са друговима и другарицама из наше земље, Бугарске и СССР. Говорим српскохрватски, бугарски, руски и македонски. Имам непуних 16 година. Вана Иванова, Ул. 212 бр. 41, Скопље.

Имам 10 година и идем у VI разред основне школе. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам разгледнице и марке. Јовица Николић, 22. дивизије 66, Властотинце.

Желела бих да се дописујем са друговима из наше земље. Називам за „Партизан“ и завршила сам VI разред основне школе. Љиљана Голечкић, Ул. Хвездослава или Дударска бр. 7, Стара Пазова.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем са својим вршњацима широм Југославије. Волим бит музику. Вера Младеновић, Карађорђева 10, Топола — Оплењак.

Желела бих да се дописујем са својим вршњацима из Југославије. Имам 10 година. Скупљам маркице чоколаде „Дадо“ и навијам за „Првену звезду“. Љиљана Јеремић, Струмичка 76, Београд.

* укршћене речи *

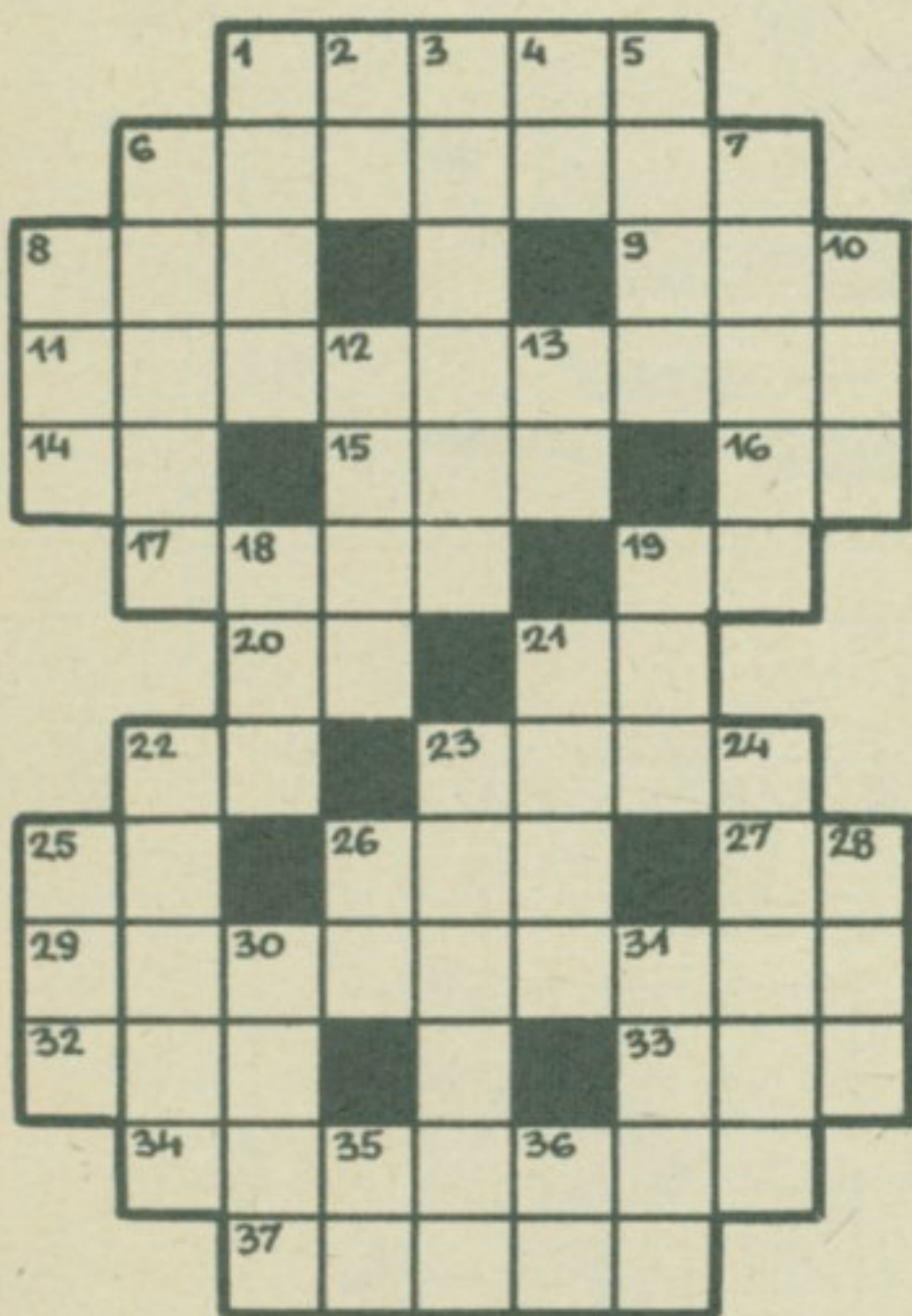
Водоравно: 1) Врста модерног пле са; 6) познати руски књижевник („Ана Карењина“); 8) течност која се цеди из воћа; 9) мрежа; 11) опера Ђузепе Вердија; 14) два слова; 15) друга; 16) два иста слова; 17) универзитетска дворана; 19) хемијски знак за баријум; 20) предлог;

21) неодевен; 22) предлог; 23) чврст производ суве дестилације каменог угља; 25) хемијски знак за иридијум; 26) доживљај за време спавања; 27) скраћеница за музичку ознаку „тремоло“; 29) планина у Босни; 32) свежа; 33) усамљен; 34) забавни зборник; 37) злато (лат.).

Усправно: 1) врста женске капе; 2) два слова; 3) непобитна чинијеница; 4) два суседна слова; 5) мера за тежину; 6) врста колача; 7) највећи орган у човеком телу; 8) део намештаја; 10) једно од презимена истарског књижевника („Мртва стража“); 12) летњиковица; 13) лична заменица; 18) река у Босни; 19) страна; 21) сигнални музички инструмент; 22) рудник угља у Босни; 23) направа за мерење тежине; 24) бојава; 25) позади; 26) хемијски знак за селен; 28) оквир; 30) име интерпретаторке забавних мелодија Јовановић; 31) једноцифрени број; 35) ономотопеја мукања; 36) сугласник и самогласник.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) грм; 4) лов; 7) Аристотел; 10) нос; е; 11) оми; 12) дт; 13) срп; 15) еп; 16) Илок; 18) лира; 20) ока; 21) ива; 22) олово; д; 25) Аса т; 27) оро; а; 28) грб; 31) барометар; 34) ак; 35) дан; 36) Пи; 37) Лола; 39) стег; 41) Ана; 42) иза.

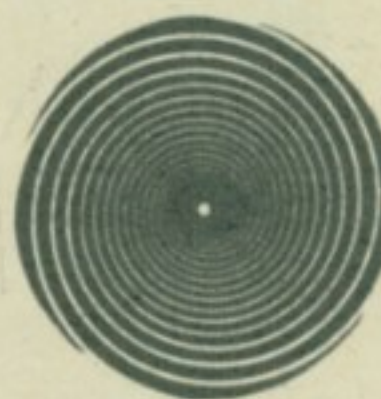
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 66,00 дин. полугодишња 33,00. Претплата за иностранство: годишња 132,00 дин. полугодишња 66,00 дин. Годишња претплата у иностранству: DM 40. — \$ 10.60 — Ff 58.80 — Sfr 46. — Skr 56. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Девизне уплате из иностранства преко Привредне банке — Београд на рачун 608-620-3-32009-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31 [тел. 22-711.

МАЛА ПОШТА

КЛУБУ МЛАДИХ ИСТРАЖИВАЧА »ВЛАДИМИР МАНДИЋ-МАНДА«

Хвала на Вашем билтену, веома је занимљив. Нарочито је узбудљиво „отворено писмо редакције“ у коме пишете како су вам се изгубиле обе писаће машине због чега је билтен закаснио четири дана. У нашој редакцији дешавају се исто тако тешке ствари. Због неког огорчења један члан редакције је, на пример, за дуже време онеспособио своју писаћу машину. На жалост, ми никад не можемо да закаснимо који дан јер би у том случају морали да бежимо пред читаоцима чак на ПОПОКАТЕПЕТЛ.

БОЉЕ ИКАД НЕГО НИКАД

У Забавнику 932 од 7. XI 1969. позовали смо читаоце, и то оне најпажљивије, да у претходном броју листа (931) пронађу нешто необично. Стигло нам је доста одговора, али међу њима је само један био тачан. Међутим, и тај један изгубио се у пожару који је задео редакцију нашег листа. Тек пре неки дан смо га поново нашли и сад мислимо да је боље да га објавимо, макар и са закашњењем, него никако. Тачан одговор послала је ЈЕЛА ТОДОРОВИЋ из Гуже код Крагујевца. Она је једина приметила да се на 26. страни Забавника бр. 931, уз рубрику „100.000 Цених плоча“, налази нацртана плоча или круг који кад се дуже посматра изгледа као да се окреће. Зато јој припада награда — Балзаков роман „Љиљан у долу“. Честитамо!

ПОГРЕШАН ДИНАР

Драги Забавнице, Имам ковани новчић који је, верујем, веома редак. У ствари, у метал од „новог“ динара утиснута је слика „десетопарца“. Молим те да ми одговориш да ли такав погрешно отиснут ковани новац има неку нумизматичку вредност.

СЕНИША ТЕМЕРИНСКИ
Београд

Друже Сениша, овакве „грешке“ нису честе, али се ипак дешава да и поред контроле такав новац стигне у оптицај. Његова нумизматичка вредност није нарочито велика.

ШАРЕНИ »ФИЋА« ЈЕ РЕГИСТРОВАН

Друже уреднице,

Никад не написате да ли је онај ваш „фића“ обојен заставама, са наградног конкурса, добио регистарске таблице иако је био онако шарен. Да ли је милиција попустила? Видео сам да кроз Југославију пролазе страни туристи са још шареним колима.

ПЕТАР ПАНИЋ, ученик Ниш

Писали смо Јовици Живановићу, добитнику „фиће“ и он нам је одговорио: — „Фићу“ сам регистровао тачно 25. У ове године у 11 часова, али тек после неколико посета Републичком и Савезном секретаријату за унутрашње послове. Они су одобрили регистрацију само за годину дана, а после „фића“ мора бити једнобојан. Досада је шарени „фића“ прешао равно 16.500 километара. Биће ми заиста жао када будем морао да му скинем шарене заставе јер је мој „фића“ добио много комплимената да је најлепши.

ШТА СУ ЦИТАДЕЛЕ?

Недавно сам читала „Цитаделу“ од Кронина, али не знам шта су то цитаделе?

РОЗА КОЧОСКА, ул. 113 бр. 9,
нас. „Влае“, Скопље

Цитадела на италијанском значи тврђава и то она која је саграђена ради одбране града (citta-град). У средњем

веку цитадела је била средиште утврђење, самостална утврда у граду или већој тврђави, грађена обично на узвишеном месту.

У преносном значењу цитадела значи несавитљивост, моралну чврстину, издржљивост, непоколебљивост.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ ДВА КОМПЛЕТНА СТРИПА

МАНДРАК САВРШЕНИ РОБОТ

ОСВЕТА ПРОФЕСОРА НИЛСЕНА

